

Brummet

BOC
u životu djeteta

Naslov originala:

Jakob Brummet: GOTT IM LEBEN DES
KINDES

NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL
ZAGREB.

Broj: 2005/1961.
12. srpnja 1961.

" I M P R I M A T U R "

Generalni Vikar:
Dr. St. Bakšić, v. r.

.....

Dozvolom auktora.

Izdaje: Gašparec Stanko-Zagreb,
Vinobreška 2.
Umnoženo ciklostilom salezijanskih bogoslova.
Odgovara: Gašparec Stanko-Zagreb
Vinobreška 2.

ZAGREB 1961.

Prva nedjelja adventa:

ADVENTSKA ZVONA

Draga djeco! U Irskoj živi narod duboke vjere i vrlo pobožan. To je prava Marijina zemlja i u njoj žive gotovo sami katolici. Da se sad slučajno nađemo u kom irskom malom gradu, kad u podne zvonj pozdravljenje, mogli bismo vidjeti kako bez straha i bez ustezanja svaki muškarac skida šešir i prekriži se. Za tren cio grad poprima osobitu ljepotu, kad staro i mlado obara oči i tiho se moli. Sve šuti. Neobično pobožno raspoloženje širi se nad mirnim gradom. Dapače i stražar u svojoj lijepoj odori sagiba glavu kao na pozdrav. I on želi iskazati poštovanje Majci Božjoj. Pritom grad za nekoliko časova izgubi svoj tvrdi radni izgled. Irci su pametni ljudi. Oni namjerno baš u podne začas zaborave ovaj nemirni svijet. Ali zato njihove misli brzo odlete k Bogu i njegovoj svetoj Majci.

Kod nas su za vrijeme prvog svjetskog rata gotovo sva zvana skinuta s crkvenih tornjeva. A i mnoge crkve su razorene. Sad je većina tih crkava opet sagrađena. A jer su ljudi rado žrtvovali, nabavljena su i zvana. Bez zvona nema ni prave nedjelje, bez tih snažnih glasova, koji pozivaju k sv. misi i lju-

dima dovikuju: Dignite oči i srca k Bogu! Danas zvone zvona za početak nove crkvene godine. Crkvena godina počinje prvom nedjeljom adventa. Meni se sve čini, da crkvena zvona imaju nekakav poseban zvuk. A tko zvoní adventska zvona? Zvoní prorok Izaija iz staroga zavjeta i zvona objavljuju: "Mladica će izbiti iz korijena Jese... Eto, djevičica će zatrudnjeti i roditi će sina". To je radosni zvuk zvona. Ali, odmah za njim dolazi mukli duboki zvuk, koji zvoní ozbiljni propovjednik pokore Ivan Krstitelj. Njegovo zvono opominje: "Pripravite put Gospodinu! Poravnajte njegove staze. Što je krivo neka bude pravo, a neravni putovi neka se poravnaju!" A onda zvoní zvono apostola naroda sv. Pavla, a mi tako rado slušamo, što njegovo zvono navješćuje: "Radujte se uvijek u Gospodinu, jer on je blizu!" I napokon blagoslovljena Majka Božja sama uzima kono-pac u ruke, a sva ostala zvona radosno zvone zajedno s njenim: "Veliča duša moja Gospodina, što pogleda na poniznost službenice svoje. Blaženom će me nazivati svi naraštaji."

Draga djeco! I mi smo pozvani, da zvonimo adventu. Kakva zvona da zvonimo? Ja mislim, najprije zvono pokore. Moramo srce pripraviti za djetesce Isusa, da u svetoj badnjoj noći u njem nađe lijepe jaslice. U jednoj adventskoj pjesmi stoji: "Grijehe svoje oplačimo,

duše lijepo očistimo. Srca gore..." - Mi ćemo obaviti dobru adventsku ispovijed - pa će zvono pokore zamijeniti pri-česno zvono. Nadalje treba da zvonimo zvono pozdravljenjā, a to znači, da "Anđeo Gospodnji" bude naš svagdanji pozdrav djetetu Isusu i njegovoj Majci. Napokon ćemo zazvoniti i zorničko zvono. Kako su lijepe one rane zornice u adventu s mnogo svijeća i dragim adventskim pjesmama.

Ako budemo tako slušali zvonjenje adventskih zvona pa i sami snažno zvonili, nastat će radosna i svečana zvonjava svete badnje noći: "Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji!" Tad ćemo svi doživjeti ono, što navješćuje stara božićna pjesma: "Svim na zemlji mir, veselje, budi polag Božje volje!"

=====

Druga adventska nedjelja

"JA ŠALJEM SVOGA GLASNIKA..."

Kad se je rodio naš Spasitelj; rimsko carstvo je bilo veliko i moćno. Rimski car bio je gospodar gotovo cijelog svijeta. Kad bi dakle taj car želio da pohodi koji grad u dalekim pokrajinama; poslao bi tamo najprije svoga glasnika. Ovaj bi tamošnjim podanicima najavio pohod moćnoga vladara, kako bi ga mogli što sjajnije dočekati. Već su i samoga kraljeva glasnika dočekali s mnogim počastima. - I veliki kralj neba i zemlje je poslao svoga glasnika, kad je htio doći na zemlju. On je trebao ljude pripraviti za dolazak Spasitelja. Zvao se je Ivan. O njemu je pisano u Sv. Pismu staroga zavjeta: "Šaljem svoga glasnika pred tobom, da ti pripravi put". Tom Ivanu dali su nadimak "Krstitelj", jer je on na rijeci Jordanu mnogim ljudima podijelio krst pokore, da njihova srca pripravi za Spasitelja. Oko Ivana Krstitelja su se okupili učenici, ali kad je jednoga dana dolazio Spasitelj k njemu, on ga prstom pokaza svojim učenicima i reče im: "Gledajte, eno Jaganjca Božjega, koji uzima grijehe svijeta". I odmah učenici ostave Ivana i "otidoše za Isusom". Tako je htio Krstitelj, on je htio da bude samo glasnik, koji pripravlja put za Gospodina Isusa. Jednom je dapače

rekao: "On treba da raste, a ja da se umanjujem". Ali sam Spasitelj je svom glasniku dao vrlo dobru svjedodžbu. Čuli smo je u Evanđelju. Ivan je živio samo za svoju zadaću i nije pitao, što drugi rade. On nije bio trska, koju vjetar lako savija. Onaj, kog je Krist izabrao da mu bude glasnik, ne smije biti kao trska, ali ne smije biti ni sebičan i za se tražiti čast, koja pripada samo njegovu Gospodinu. - Svi, koji su kršteni treba da budu Spasiteljevi glasnici - i pripravljati mu put. To dakako ne znači, da sad svaki od vas mora naći kakvu rijeku pa početi krstiti i skupljati učenike. Ali ima tako mnogo prilika i mogućnosti, kad djeca mogu Spasitelju pripravljati put, da opet može ući u koje ljudsko srce. Tako su na primjer u kojoj župi svete misije samo zato vrlo dobro uspjele, jer su oci misionari najprije poučili školsku djecu kako će im pomagati. Ti "pomoćni misionari" tad nisu dali mira svojim roditeljima i odrasloj braći i sestrama, dok i oni nisu pošli na propovijedi. Znam za jednu četirigodišnju djevojčicu da je uspjela, te su njeni ukućani opet počeli moliti prije i poslije jela. Ona je jednoga dana došla iz dječjega vrtića i rekla ocu: "Naša je časna rekla, da se uvijek mora moliti prije jela". Što je dakle mogao učiniti otac, nego da i on moli, - iako već dugo nije molio. A jedno drugo dijete pri-

velo je natrag Bogu liječnika, koji je već gotovo izgubio vjeru. On je morao operirati jednu sedmogodišnju djevojčicu i zato ju je trebao narkotizirati. On reče djevojčici: "Da te mogemo izliječiti, moraš najprije zaspati." "Dobro", odgovori ona, "ali onda moram najprije izmoliti večernju molitvu." I dijete klekne na operacioni stol i počne moliti. Liječniku i sestrama navrle su suze na oči. Poslije je liječnik pripovijedao taj događaj i rekao, da je te večeri i on opet počeo moliti večernju molitvu, koju već dvadeset godina nije molio. - "Ja šaljem svoga glasnika pred tobom, da ti pripravi put", tako je napisano o Ivanu. Ali ne samo Ivan - svi mi moramo biti glasnici, koji pripravljaju put Spasitelju. Osobito sad u ovo lijepo adventsko doba opet ćemo više misliti na to, jer je najvažnije, da Krist uđe u što više ljudskih srdaca. Tako je rekao neki pjesnik: "Pa da je Krist tisuću puta rođen u Betlehemu, a ne u tebi, ti bi propao zauvijek".

=====

Treća adventska nedjelja

"RADUJTE SE!"

Fridrich Nietzsche je doduše bio vrlo učen čovjek, ali nije bio sretan. U njegovu roditeljskom domu nije bilo veselja, a ni u crkvi, u koju je kao dijete išao, nikad nije bilo radosno ni svečano. Zato, kad je odrastao, nije više išao u crkvu i mislio je, da su svi kršćani neveseli ljudi. Jednom je rekao: "Kršćani bi morali zapjevati ljepše pjesme, da uzmognem vjerovati u njihova Otкупitelja!" Kako treba žaliti toga čovjeka, koji kao da nikad nije čuo "Alleluja" i "Magnifikat" i koji, čini se, nikad nije shvatio, da je kršćanstvo zapravo vjera radosti. Danas nas Crkva opet podsjeća na tu činjenicu. Sv. Pavao nam u poslanici dovikuje: "Radujte se u Gospodinu uvijek! Opet vam kažem: Radujte se!" -

A je li vama, draga djeco, i potreban taj poziv da se radujete? Ta već je treća nedjelja došašća i vi uzbuđeno brojite, koliko je još dana do Badnjaka. A zar i cijelo adventsko doba nije puno potajne radosti i blaženstva, kad se na adventskom vijencu pali jedno svijetlo za drugim. Pa i odrasli u tim danima postaju gotovo kao djeca i sad su već obuzeti božićnim raspoloženjem, koje tako

ovlada čovjekom i mnoge tako očara, da gotovo i zaborave, zašto se slavi Božić. Ne bi bilo pravo ni kad biste se vi veselili Božiću samo zbog božićnog drvca i lijepih darova i kad biste pritom zaboravili na najljepši dar, na djetesce Isusa. Taj dar daje sam nebeski Otac: on nam u djetesca Isusu daruje svoga jedinorođenog Sina, dopušta da on postane čovjekom da uzmogne za nas trpjeti i spasiti nas. Vi znate, da su ljudi živjeli u grijesima. Po praroditeljima su se rodili s istočnim grijehom. A onda su i sami počinili još mnoge grijehe. Takvi se nisu mogli Bogu svidjeti ni u nebo doći. Kad su ljudi već vrlo duboko pali i Bog im poslao svoga Sina, da ih spasi, bila je to za ljude velika sreća. Bog daruje čovjeka velikim i dragocjenim darom, kako samo On može. I kad dođe Božić, opet će nam se dati taj nebeski dar i mi ćemo se tome veseliti više nego svim ostalim darovima, pa bili oni ne znam kako lijepi.

A sad vam moram reći nešto vrlo važno: ne bi bilo dobro dijete ono, koje misli samo na se, kojemu je stalo samo da ono štogod dobije, koje ne misli na druge i ne će, da i drugi budu veseli i sretni. Tko ima dobro srce, i sam će biti mnogo sretniji, ako mogne pomoći, da se i drugi ljudi uzmognu radovati ili da im se vrati volja za život. Kaže pjesnik: "Želiš li biti sretan u životu, pri-

donesi nešto tuđoj sreći, jer radost, koju dajemo, odsijeva u naše srce". Često za to i ne treba mnogo, gdjekad je srdačan smijeh, ili iskren stisak ruke, ili prijazan pozdrav veliko dobročinstvo jadniku, koji je izgubio nadu.

Sigurno je tko od vas već vidio skaute. Oni nose zelenu košulju i modri rubac oko vrata, a moraju svaki dan učiniti kakvo dobro djelo. Jedne večeri su se u nekom taboru skauti skupili oko vatre i mlađi su iznosili, kakvo su dobro djelo učinili toga dana. Svaki je nešto ispričao. Samo su dva dječaka bila očajna, jer im je taj dan bio kao "uklet", te niti su sreli kakvu staricu, da joj pomognu nositi drva, niti su naišli na zalutalo dijete ni na žedna psića. Sad će doći red na njih, i oni su tužno oborili glave. Uto se iza njih pojavi neki čovjek, upre prstom u ta dva dječaka i reče: Ova dvojica su danas izvršila najveće djelo: spasili su mi život. Jutros sam pošao u šumu i htio sam se objesiti, jer mi je život dodijao. Tad naiđu ta dva dječaka i prijazno me pozdrave, iako me nisu poznavali, te su me time naveli na druge misli. Kad je to rekao, čovjek izvuče konopac iz džepa, baci ga među dječake - i ode.

O Spasitelju stoji u Sv. Pismu, da je prolazio zemljom "čineći dobro". I mi treba da činimo dobro - i djeca mogu mnogo dobra učiniti. Pa kad jednom budemo

pozvani na vječni, nebeski Božić, neka svijetle naša dobra djela. Zato sv. Pavao svoj poziv da se radujemo nadopunja opomenom: "Neka svi ljudi osjete vašu dobrotu!"

=====

Četvrta adventska nedjelja

ZA SPASITELJA!

Kad su izaslanici židovskih poglavara iz Jerusalema došli k Ivanu Krstitelju, da ga pitaju tko je, on im odgovori: "Ja sam glas onoga što više u pustinji". I u evanđelju četvrte adventske nedjelje opet stoje te čudne riječi: "glas onoga, što više u pustinji". Što to zapravo znači? Odakle su uzete te riječi? Onaj, što više u pustinji, to je prije svega lav. Mnogi su od vas sigurno već vidjeli lava u cirkusu ili u zvjerinjaku. Lav je lijepa i jaka životinja. On je kao kralj među životinjama. A najsnažniji mu je glas, urlanje, rikanje. Ne veli se uzalud u nekoj divljoj pjesmi: "Kad kralj u pustinji rikne, tad zadršće životinjska vojska..." Ali i ljudi zadršću kad lav rikne.

Ako je dakle Ivan rekao, da on "ri-

će u pustinji", htio je reći, da on svojim propovijedima želi ljude zastrašiti, kako lav svojim rikanjem zastraši životinje i ljude. A Krstitelj s Jordana je održao glasnu i ozbiljnu propovijed. "Spasitelj dolazi", vikao je on, "Spasitelj dolazi, pripravite se za njegov dolazak!" Da, napokon će doći željeno očekivani Spasitelj, kog su već tako dugo dozivali: "Rosite nebesa pravednika", i to su ljudi rado slušali, ali nisu mislili na to, da treba pripremiti srca i popraviti se. Zato je Ivan morao tako glasno i tako snažno propovijedati: "Sve, što je krivo, treba ispraviti..." Nemojte misliti, da možete izbjeći Božjem sudu!... Mesija će lopatom očistiti svoje gumno, pa će pšenicu spremati u žitnice, a pljevu spaliti na nesagorivu plamenu". To i još mnogo drugih stvari rekao je Ivan u svojim propovijedima na rijeci Jordanu.

Budući da su Bádňjak i Božić pred vratima, moramo i mi poslušati Ivanovu propovijed: Spasitelj dolazi, pripravite se! Pripravite svoja srca! Koliko ste puta za ovih adventskih dana pjevali: "O dođi, dođi ti naš spas za tobom čezne puk naš vas". A sad se zapitajmo, da li su naša srca zaista takva, da bi Spasitelj rado ušao u njih? Ili možda u njem ima stvari, koje Spasitelju sprečavaju ulazak u naša srca? Jamačno to nisu ona-ko velike stijene, koje smo navaljali

pred vrata našega srca, kao kod gdjekojeg odrasla čovjeka: surovost, bezbožnost, pohlepa, neprijateljstvo. Ali po svoj prilici put nije ni sasvim ravan, ima po njemu krupnijeg i sitnijeg kamenja, a koji put je i malo kriv. To kamenje su vaš strah pred žrtvama, i nesvlađavanje, a te krivine su vaše laži i neiskrenosti.

Danas vam moram reći nešto osobito važno: zapamtite, da nas i kukavičluk udaljuje od Spasitelja. Jednoga ponedjeljka upitao sam nekog dječaka, da li je u nedjelju bio kod sv.mise. On mi je odgovorio: "Nisam, jer sam s bakom otputovao". Nato sam ga upitao: "Zar tamo, kad ste išli, nije bilo katoličke crkve?" Odgovorio je: "Bila je". - "Pa zašto onda nisi zajedno s bakom otišao u crkvu?" Skanjujući se je odgovorio: "Moja baka je evangeličke vjere". A ja sam mu na to rekao: "I ti se nisi usudio, da baku zamoliš, da te pusti k svetoj misi?! Ja mislim, da bi se i tvoja baka protestantkinja bila radovala, da je vidjela kako si odvažan i revan". - Sasvim drugačije nego taj dječak, ponijeli su se mladi novoobraćeni kršćani u Africi: U nekom selu je poganski poglavica zabranio kršćanima, da nedjeljom idu k sv.misi u susjednu crkvu. Ali, jer Boga treba više slušati nego ljude, nekoliko mladića je ipak išlo k sv.misi. Tužili su ih poglavici, i on je zapovijedio, da ih išibaju

Ali slijedeće nedjelje mladi kršćani su opet izvršili svoju nedjeljnu dužnost. Opet su ih izbičevali, da su im leđa bila krvava. Čitavo je selo s velikom napetosti očekivalo, tko će pobijediti. Revnost mladih kršćana nije se ničim dale skršiti. Kad je poglavica vidio, da ne može ništa postići, prestao ih je kažnjavati. A u selu su govorili: "Poglavici su se ruke ukočile od udaranja, a naša mladež ipak ostaje uz Krista". Vi znate, da je Spasitelj jedamput rekao: "Tko mene prizna pred ljudima, toga ću i ja priznati pred svojim Ocem, koji je na nebū!" Lijep i vidljiv znak, da pristajem uz Krista jest, da nedjeljom i blagdanom idemo k sv.misi. Na to vas podsjećam zato, što su blizu školski praznici. Može li biti ljepše svjedočanstvo, nego kad se može reći: ovaj dječak, ova djevojčica pristaje uz Krista?

=====

Božić

PRAVO SLAVLJENJE BOŽIĆA

Draga djeco! Božić - čarobna riječ! Koja bi ljudska usta bila sposobna, da rastumače tajnu te riječi? Neizreciva je njena slast i svemoćna njena snaga. Božić - kako ta riječ neodoljivo obuzima ljudsko srce! Djetešce nam se rodilo, u jaslje se položilo. Isuse, mileni Bože moj, srce Ti dajem, da sam Tvoj - tako pjevaju i tako zvuči osobito u vašim dječjim srcima. O, kako ste se već kroz cio advent veselili Badnjaku i Božiću! A kad sam vas pitao, čemu se u božićno doba najviše veselimo, neki su mi od vas lijepo odgovorili: najviše se veselimo tome, što je djetēšce Isus došlo na svijet, da nam otvori nebo, koje je praroditeljski grijeh bio zatvorio. A znate li, djeco, da danas ima mnogo ljudi, koji slave Božić, ali su zaboravili, kako je nastao Božić, koji vide samo darove pod božićnim drvcom i svjećice na njemu, ali više ne vide djetēšca u jaslama. Jednom je netko pričao, da je jednoga Božića sam Isus došao u neki grad, da vidi što ljudi rade. Svi su bili veseli. Božić! Božić! Svi su slavili Božić. Isus zaustavi prvoga čovjeka, kojeg je sreo, te ga upita: "Kakav je blagdan Božić?" Prolaznik ga pogleda. "Odakle ste vi?" - "Iz Betlehema". - "Što velite?" - "Iz Betle-

hema". - "Nikad nisam čuo za tu selen-dru! Svakako su ljudi tamo vrlo zaostali! Božić - to je dječji blagdan!" - "A ovi prolaznici, koji nose pakete?" - "Sve su to djeca, velika i mala; na Božić je svak nečije dijete!" - "Odakle potječe taj blagdan?" - "O, to vi mene previše pitate, upitajte koga drugog!" I Isus je pitao još mnoge, elegantno obučene ljude, koji su išli u kavanu na "proslavu Božića", sreo je i ljude, koji su "pogledali" ponoćku, tako su rekli, jer njima je ponoćka bila samo lijep koncert. I nitko nije znao ništa o djetēšcu Isusu.

A mi, mi znamo za božićnu tajnu, ono veliko čudo, kojim nas je obdarila Božja ljubav. Neshvatljivo je ovo: jednorodeni Božji Sin, "Bog od Boga, svijetlo od svijetla, svemogući kralj svijetova, kojeg su slavom ispunjeni nebo i zemlja, zrak i mora, čije je vlasništvo sve" - Bog svake krasote rodio se je u staji. I nije izabrao bogate ljude, da mu budu roditelji, nego obitelj siromašna drvodjelje, tako siromašna, da njemu, novorođencu, nije mogao dati ni krevetića, nego su ga smjestili u jaslje u staji. "Njegova ga je majka povila u pelene i položila u jaslje, jer u konačištu više nije bilo mjesta za njih". Tako je djetēšce Isus počeo da izmiruje s njihovom sudbinom siromahe, koje su u ono doba vrlo prezirali. A siromašni pa-

stiri su bili prvi pozvani na proslavu tihe svete noći u Betlehemu. Zato neka vašu božićnu radost ne pomućuje to, što možda darovi nisu tako bogati i što sve želje nisu zadovoljene; mislim, da ljudi, koji ne žive u izobilju i koji pomalo osjećaju siromaštvo svete Obitelji, mogu mnogo iskrenije i mnogo dublje doživjeti i proslaviti Božić nego oni drugi. Ta vi znate, da se blagdan Kristova rođenja mora slaviti duboko u srcu. "Da se je Krist tisuću puta rodio u Betlehemu, a ne u tebi, ti bi zauvijek propao! A djetesce Isus i želi, da u vašem djetjem srcu uvijek nađe tople jaslalice, koje će mu nadomjestiti studen i zlobu, kojom ga susreću u svijetu. Vi znate, da kod svake sv. pričesti vaša srca postaju betlehemske jaslalice. Ali svoju božićnu radost ne ćemo zadržati za se, nego ćemo glasno klicati, da svi ljudi čuju: Veselje ti navješćujem, puče kršćanski, jerbo se Kralj u Betlehemu rodi nebeski! Da bi opet svi kleknuli pred djetesce u jaslalicama i našli mir svom srcu. I zato vas molim, braćo i sestre, darujte svoje duše miru, i to će biti početak miru u svijetu: "A mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje". Djetesce u jaslalicama, daj da svi, veliki i mali, postanemo kršćani, koji će opet moći ljubiti.

=====

Nedjelja u božićnoj osmini

ODIJELO MILOSTI

Draga djeco! "U Betlehemu se je rodilo djetesce, ja sam ga izabrao, da sav budem njegov..." Kako rado vi sad u ovo božićno doba pjevate one mnoge lijepe božićne pjesme. Naša su srca prepuna radosti, jer se je rodilo božansko djetesce Isus. Radosna vijest svete noći razliježe se u bezbrojnim melodijama ovih blaženih dana iza Božića. U današnjoj poslanici, veli nam sv. Pavao koji je razlog toj našoj božićnoj radosti i zahvalnosti: Bog je postao čovjek, dijete, da svi mi postanemo Božja djeca. Kad je došla punina vremena, Bog je poslao svoga sina, da nas otkupi, da nas primi kao djecu. I zato više nitko nije sluga, nego je sin; a ako je sin, čuda je i baštinić po Bogu. I mi smo primili Božju milost. To je naše najveće bogatstvo, to je naša prava sreća, a to je i naša božićna radost.

Želio bih vam danas, draga djeco, što dublje upisati u srca: najdragocnije i najljepše, što nam je Bog mogao darovati, jest posvećujuća milost.

Što ta posvećujuća milost znači za čovjeka, možemo najbolje vidjeti na našim praroditeljima. Bog ih je stvorio

kao potpune ljude, s lijepim tijelom, bi strim razumom i kraljevskom voljom. I kao rođendanski dar Stvoritelj im je da posvećujuću milost. Po njoj je čovjekova duša postala najtjesnije povezana s Bogom, po njoj je i čovjekovo tijelo postalo carstvom najljepše harmonije, sjetilnost je slušala volju, volja je slušala razum, a razum je slušao Boga. Prvi ljudi su bili u povjerljivom, prijateljskom odnosu s Bogom. Ali to se je jednim udarcem sve premijenilo u sudbonosnom času, kad su praroditelji prekršili zapovijed, kojom ih je Bog htio iskušati. Tada je pukao ponor između Boga i čovjeka, koji je mogao premostiti samo Božji Sin postavši čovjekom. Što su praroditelji razorili, to je Krist opet popravio, dapače još ljepše uredio. "Bože ti si čovjeka divno stvorio u njegovu dostojanstvu, ali si ga još divnije obnovio...", tako moli svećenik u prikazanju kod sv. mise. Očevo smilovanje i Sinova spremnost su nam donijeli otkupljenje. "Pa gledajte, koju nam je ljubav Bog iskazao, mi se zovemo djeca Božja, a to i jesmo!" tako nam devikuje apostol. Mi ne možemo dosta visoko ocijeniti taj dar milosti, koji su naši praroditelji ludo izgubili, a koji nam je sad nanovo darovan. Bez nje nema bogatstva, a s njom nema siromaštva. Duša je u sjaju posvećujuće milosti kao kraljica u svadbenom ruhu. I samo u tom odijelu milosti moći ćemo jednom ući u nebo. Zato

moramo čuvati to odijelo milosti, koje se gubi po svakom smrtnom grijehu.

Kako je uopće moguće, da čovjek diže ruku protiv Onoga, koji mu je dao toliku milost? Tri sina nekoga kralja su se iza očeve smrti zavadila zbog prijestolja. Pozvali su susjednoga kralja, da on presudi čije je prijestolje. On zapovjedi, da mrtva oca privežu za stablo i reče: Koji od vas trojice svog oca strelicom pogodi u srce, njegovo je prijestolje i kruna. Prvi je pogodio u vrat, drugi u prsa, ali nije pogodio srca, dok je treći rekao, da ne može strijeljati u svog oca, radije će se odreći prijestolja. Zar grješnik nije još gori od ona prva dva siná, kad on diže oružje protiv svoga živoga Oca u nebu? Teški grijeh pogađa Boga usred srca. Zato ćemo mi danas obećati Isusu u jaslicama, da ćemo uvijek čuvati čisto i neokaljano odijelo posvećujuće milosti. O djetetce Isuse u jaslicama, sva ova djeca žele biti tvojom braćom i sestrama cijelog svog života, sve dok ne dođu u nebo, da te slave sa svim anđelima.

=====

Nova godina

BOG U NOVOJ GODINI

Pismošama nije nikad lako, ali danas im je osobito teško. U njihove košice torbe jedva stane ono mnoštvo čestitaka, koje moraju raznijeti. Oni moraju ući i u kuće i obitelji, u koje rijetko kad ili nikad ne donose pošte. A ljudi, koji stanuju u istoj kući ili u susjedstvu, pa ne moraju pismeno čestitati, kad se sastanu, dovikuju jedni drugima: "Želim vam svako dobro u novoj godini! Sretna Nova godina!" I ja vama svima danas s oltara želim sretnu Novu godinu!

Ne bismo li malo razmislili o tom, što mnogi ljudi misle, kad nekom žele sretnu Novu godinu, i kad će zaista godina za nas biti dobra? Ako zapitamo seljaka, on će sigurno odgovoriti: "Ako ljetina bude takva, da žitnice budu vrhom pune". Ako zapitamo trgovca, on će reći: "Ako budem mnogo prodavao i imao mnogo kupaca, koji budu dobro plaćali". Upitamo li radnika, on će kazati: "Ako mi rad budu dobro plaćali, da uzmognem cijelu obitelj dobro hraniti i odijevati." Većina ljudi misli dakle na uspjeh, napredak i novac, u prvom redu na novac. Istina, nije zabranjeno, da želimo sve ono, što nam je potrebno za život, jer svakom čovjeku treba priuštiti skromno blagostanje; ali uspjeh u zvanju, dobro

namještenje, lijepa zarada, izvrsna svjedodžba, sve to još ne može učiniti novu godinu dobrom i sretnom.

Nova godina će za nas biti dobra, ako nas dovede bliže Bogu. Bog mora da lebdi nad ovom godinom. "S Bogom početi, s Bogom završiti, tako je najljepše živjeti". A sve ostalo je prolazno i ne dolazi u obzir. Ima u Sv. Pismu priča o bogatašu, koji nije znao, kamo da smjesti svoje blago, pa je htio graditi nove žitnice, ali mu je Bog rekao: "Luđače, Bog će još danas od tebe tražiti tvoju dušu". A u proškom svjetskom ratu su mnogi bogati ljudi preko noći postali prosjaci i izbjeglice. Kako je dakle točno ono, što je rekla velika španjolska redovnica sv. Terezija - "Sve prolazi - samo Bog ostaje uvijek isti. Tko ima Boga, ima sve - sam Bog je dosta!"

Priča se, da je toskanski vojvoda jednom vidio u općtijskoj crkvi u Pomposi, kako dječaci za vrijeme sv. mise nepomično gledaju u oltar i pobožno mole. Da ih iskuša, pošalje vojvoda nekoga na krov, da odozgo saspe punu šaku zlatnika u crkvu. Zvonko zvečeći padali su zlatnici oko oltara i kotrljali se po podu. Ali nijedan od dječaka ih nije pogledao niti se maknuo, da dignu novac. Njihova srca su bila kod Boga. - Kad danas kod novogodišnje mise prije predslovlja čujemo poziv: "Sursum corda - gore srca", tad ćemo čvrsto u ruke uzeti svoje

srce, pružiti ga Bogu i reći: Dragi Bože, ti najbolji Oče, ja bih htio biti kod tebe, da svih 8760 sati ove nove godine pripadaju tebi. Ako tako počnemo s Bogom i hoćemo biti s Bogom, tad će i Bog biti s nama. On će biti s nama kao dobar prijatelj, kome sve možemo reći, i koji nas uvijek zna savjetovati i utješiti - i koji nas nikad ne će ostaviti "na cjedilu".

Sveti brat Klaus iz Flüe veli u jednoj lijepoj molitvi: "Gospodine moj i Bože moj, oduzmi mi sve, što me sprečava da dođem k tebi. Gospodine moj i Bože moj, daj mi sve, što me potiče k tebi. Gospodine moj i Bože moj, uzmi me ne meni i daj me sebi, da budem potpuno tvoje vlasništvo". Započnimo i mi tom molitvom novu godinu.

=====

Blagdan Imena Isusova

SVETO IME

O, Isuse poljubljeni, slatki Sine moj! Tako se pjeva u jednoj lijepoj božićnoj pjesmi. Danas će ta pjesma naročito svečano zvučati. To najslade od svih imena, to je ime Božjega Sina Isusa. Danas je Spasiteljev imendan, koji slavimo kao blagdan najsvetijeg imena Isusova.

Isus. Odakle dolazi to ime? Odgovor nam daje evanđelje, koje smo malo prije čuli. "I dano mu je ime Isus, kako ga je nazvao anđeo, prije nego ga je Majka začela!" Njegovo je ime izrečeno dakle mnogo prije nego što se je Sin Božji pojavio na svijetu. To se je ime Isus rodilo u onaj čas, kad je Bog odlučio, da misli o našem spasenju i kad se je sam Sin ponudio, da nakanu izvede. Dakle u onom trenu, kad se je nebeski Otac odlučio za to ime "Isus", tad je odlučeno i spasenje ljudi. Čim je Bog izrekao svoj da za oktupljenje, tad je utvrđeno i ime toga Spasitelja: Isus, t. j. Spasitelj, Otkupitelj. "U njem - je spas!" To su ime s čežnjom očekivali narodi. O njem piše adventski prorok Izaia. "On se zove Divni, Savjetnik, Junak, Knez mira". Ali sve te oznake su samo pojedine zrake iz istoga sunca, iz istoga imena: Isus! Sv. Pavao objavljuje: "U

imenū Isusovu neka se prigne svako ko-
Ijeno na nebu, na zemlji i pod zemljom;
i svaki jezik neka prizna, da je Isus
Krist u slavi Boga Oca". Isus, to je i-
me, koje nebesa hvale, koje otkupljenici
slave, pred kojim pakao drhće. U više od
1200 jezika i narječja u cijelom svijetu
propovijeda se i čita evanđelje o
njemu. Tisuće pjesama odjekuje zemljom,
koje slave Isusovo Ime. Stotine tisuća
jezika ima u svijetu, koji naviještaju
Njegovo Ime. Milijuni izgovaraju svaki
dan to Ime s uzbuđenjem i slasti. Mili-
juni su umirali i umiru s imenom Isuso-
vim na usnama.

Zar da se i mi na današnji blagdan
Imena Isusova opet ne sjetimo blagoslo-
va i snage, koja izlazi iz toga imena? I
zar ne ćemo opet odlučiti, da to ime u-
vijek izgovaramo sa strahopoštovanjem?
Da vam ispričam kratku dirljivu pripovi-
jest. Neki otac razbolio se od raka na
jeziku. Otišao je liječniku. Ovaj ga je
točno pregledao i rekao mu: "Tu može po-
moći samo hitna operacija. Treba izvadi-
ti cio jezik. Vi znate, što to znači. Vi-
še nikad ne ćete moći govoriti". Otac o-
de kući vrlo žalostan. Tamo se je opro-
stio sa ženom i dječom i u određeni sat
se vratio u bolnicu, da ga operiraju.
Prije početka operacije reče mu liječ-
nik: "Ako želite još što reći, recite
sada". Tada reče otac jasnim i odlučnim
glasom: "Hvaljen Isus!" To su bile po-
sljednje riječi, koje je taj čovjek u ži-

votu rekao. Liječniku i sestrama navrle
su suze na oči.

"Hvaljen Isus!" Tako ćemo i mi re-
ći često, pobožno i s poštovanjem, ošobi-
to kad čujemo, da drugi to "najslađe od
svih imena" izgovaraju lakoumno, bez po-
štovanja, a često možda i ljutito. Tad
će nam Isus udijeliti milost, da njegovo
sveto Ime izgovorimo kao posljednje ri-
ječi u životu, kako je to jednom udije-
lio jednom devetgodišnjem dječaku, koji
je tako mlad umro od teške bolesti. Ja
sam stajao uza nj, kad se je u posljed-
njim trenucima probudio iz grozničava
sna i odlučno je rekao: "Hvaljen Isus!"
Otac i mati, koji su plačući stajali uz
postelju, odgovorili su "Uvijeke Amen!"
"Isus", rekao je dječak još jednom i -
bio je kod Isusa! Završit ću riječima
jedne pjesme, kako sam i počeo.

"O Isuse, sav moj život si Ti, bez
Tebe samo smrt. Moja hrana si Ti, bez
Tebe samo nevolja. Moja radost si Ti, bez
Tebe sama žalost. Moj mir si Ti, bez Te-
be samo svađa, o Isuse!"

=====

Bogojavljenje

MUŽEVI NEPOKOLEBIVE VJERE

Današnji veliki blagdan se u jeziku Crkve naziva "Blagdan Gospodinova dolaska". Glavni sadržaj proslave toga blagdana je zapravo objavljivanje Božjega veličanstva. Ali narod je tom danu dao drugo ime: blagdan svetih triju kraljeva. Čudno je, kako su ti istočni mudraci oduvijek privukli kršćansku svijest. Već u prvim kršćanskim stoljećima slikali su njihove slike po zidovima katakomba. A danas se ne mogu ni zamisliti božićne jaslce bez njihovih slika ili kipova. Zapitajmo se dakle: Zašto su nam toliko draga ta tri istočna kralja?

O tim ljudima ne znamo mnogo. Ono, što smo malo prije čuli u evanđelju, to je sve, što Sv. Pismo o njima kaže. Ali to malo je dovoljno, da su ti ljudi s istoka postali nezaboravni. U očima svijeta sigurno ima većih i znamenitijih muševaa, vladara, kraljeva, kao na pr. Karlo Veliki, slavni učenjaka i pronalazača, kao što je Ivan Gutenberg koji je pronašao tiskarstvo, istraživača i pomoraca, kao što je Krištof Kolumbo, koji je otkrio Ameriku. Po Kolumbu se je povećalo čovjekovo znanje o veličini svijeta. Mnogi ljudi su odonda otputovali tamo i našli nov zavičaj i zaradu. Tri

čovjeka s istoka nisu otkrili nikakav novi svijet. Ali oni su izvršili drugo, mnogo veće otkriće. Oni su našli Božjega Sina, koji je postao čovjekom. Njihova pustolovina, koju su poduzeli i smjelo izvršili, nije bila neznatnija od Kolumbove i njegovih ljudi. Istina je, njima se je na nebu ukazala čudna zvijezda, a u njihovim narodima živjela je prastara predaja, kad se pojavi čudna zvijezda, da će se roditi kralj svijeta. Neki unutarnji glas je potaknuo te bogobojažne muševaa, da pođu za zvijezdom makar i u nepoznatu sudbinu. Oni su ostavili svoj sigurni život, svoje namještenje, svoj zavičaj, da traže neobično dijete. Mi danas ne možemo pravo ni zamisliti, kakve je poteškoće i napore morao čovjek svladati na takvu daleku i opasnu putu. Ali najveća kušnja ih je čekala u Jeruzalemu. Cilj njihova duga i teška putovanja bio je Jeruzalem. Ta i gdje bi drugdje našli novorođena kraljevića, ako ne u glavnom gradu zemlje, u koju ih je zvijezda dovela. Ali beskrajno je bilo njihovo razočaranje. Mjesto da nađu puk opojen radošću, našli su na smrt prestrašena kralja Heroda i kao gromom ošinite svećenike i pismoznance. Zar da su ti stranci, koji su izdaleka doputovali, jedini, koji nešto znaju? Ili je to bilo samo maštanje? Da se vrate? Ne, na to nisu ni pomišljali! Muševi s istoka pitali su: "Gdje je dakle novi židovski kralj? Jer mi smo došli, da mu se poklonimo".

Pa kad su ih poslali u Betlehem, tamo su još jednom bili iskušani. Potresno malo kraljevskog bilo je oko djeteta; roditelji siromašni ljudi, nigdje krune ni žezla. Ali njihova nepokolebiva vjera učinila je, da su pali na koljena pred siromašnim djetetom u jaslama i darovali mu svoje darove.

U povijesti je bilo mnogo odvažnih ljudi i mnogo se o njima pripovijeda. Pred nekoliko godina čulo se i govorilo o "keptu" Carlsonu. Njegov brod "Flying Enterprise" oluja je tako oštetila, da je legao na stranu. Sva je momčad poskakala u čamce za spasavanje, samo je kapetan Carlson ostao na brodu, koji je polako tonuo, i bez ikoga je tamo proboravio mnogo noći. Iako je more već prelazilo preko palube, on je izdržao. Zaista je za to bilo potrebno mnogo srčanosti i mi se moramo diviti kapetanu, koji svoj brod napušta tek u posljednjem trenutku. Ali srčanost onih muževa s istoka bila je sasvim drugačija, to je bila srčanost, kojoj se svijet toliko ne divi, ali koja može biti pouka svim kršćanima još i danas iza gotovo 2000 godina. Njihova srčanost u vjerovanju opominje nas, da i mi neprestano tražimo Isusa s jednakom čežnjom kao i sv. Tri Kralja, da i mi uz Isusa stojimo i čvrsto ostanemo uz Njega istom odlučnošću kao mudraci s istoka. Oni su Isusu donijeli darove: zlato, tamjan i miru. Mi ćemo Kristu darovati

zlato svoje vjere i vjernosti, tamjan naše službe Bogu i naših molitava, miru svoga života, sve one male i velike križeve, koje nam Bog šalje. Djetešce Isuse u jaslama, blagoslovi našu dobru volju; mi sasvim ozbiljno mislimo, kad pjevamo: Isuse, mileni, Bože moj, srce Ti dajem, da sam Tvoj!

=====

Blagdan sv. Obitelji

ČUDESNA STVAR

Draga djeco! Dadas ću vam ispričati jednu legendu. U legendi se ne pripovijeda sve baš onako, kako se je zbilježilo, ali je smisao legende obično kakva velika istina. I legenda nam pomaže, da tu istinu bolje shvatimo. Zato sad dobro pazite!

Ova je legenda iz francuske Bretanje. Tamo je u zadovoljstvu i sreći živjela mala obitelj, pastir Amel, žena mu Penhor i sinčić in Raoul. Bila je to sreća, koju je milostivo gledala blažena Djevičica iz crkve St. Vinol. Tad je jedne godine nadošla strahovita poplava, kakve se ljudi nisu sjećali već stotinama

godina, i cijela je ravnica bila prekrivena vodom. Amel i Penhor ostali su u svojoj kući, koja je ležala još više nego crkva. Ali kad je voda i do njih došla, popeli su se na krov, ali je voda i tamo došla do njih. Tada reče Amel: Penhor, uzmi maloga Raoula i popni se na me, stani mi nogama na ramena, pa ćeš čvrsto stajati. Penhor je plakala, ali kako joj je bilo do djeteta, brzo se popne na muža. Ali kad je voda i njoj došla do pasa, poljubi Raoula, digne ga i rekne mu: Popni se na me i stani mi nogama na ramena, pa ćeš biti siguran... Tada joj voda zatvori usta. Nad vođom se je vidjela samo plava Raoulova glavica i okrajak haljinice modre kao nebo, koji je lepršao na vjetru. U tom trenutku blažena Djevica izađe iz crkve sv. Vinola. Kad je ugledala Raoulovu plavu glavicu, posegne za njom misleći da će ga lako izvući. Ali kako se je začudila! Penhor, dječakova majka, uhvatila je umirućim prstima dijete, a otac je opet čvrsto držao majku. Oh, reče blažena Djevica uzbuđena i ujedno radosna kad je ugledala taj grozd srdaca, Bog je zaista divne stvari stvorio na ovoj zemlji. I sve ih zamota u široke nabore svoga ogrtača: oca s majkom i majku s djetetom - tu trojednu ljubav, koja ina samo jedno ime: obitelj.

Drāga djeco! Zaista je tako: Među najdivnije stvari, koje je Bog stvorio,

spada obitelj. Budući da je Bog svemoguć, mogao je on i tako udesiti, da svaki čovjek već odrastao dođe na svijet. Ali kako bi onda bijedno bilo na našoj zemlji. Ne bi bilo ni oca ni majke, ni djeteta, ni brata ni sestre. Svaki bi čovjek živio za se, svaki bi gledao samo sebe, ne bi bilo ljubavi na svijetu. Ne bi bilo one zgodne male djece, ni radosnih derančica ni vragoljastih djevojčica. Ne bi bilo vjerne očinske brige ni požrtvovne majčinske ljubavi ni dječje zahvalnosti. Bog je htio obitelj. On ju je osnovao u zemaljskom raju i htio je, da i njegov jedinorođeni Sin odraste i živi u obitelji. Ta sveta obitelj trebala je da bude uzor svim obiteljima. Danas, u prvu nedjelju poslije Sv. Tri Kralja, slavimo blagdan svete Obitelji. U evanđelju na taj blagdan opisuje se, kako je sv. Obitelj hodočastila u Jerusalem, kako Marija i Josip u tom velikom gradu traže svoga dječaka Isusa i kako je on po povratku u Nazaret bio poslušan svojoj majci i svom počimu. A pouka iz tog evanđelja jest, da u dobroj obitelji otac, majka i djeca uvijek zajedno dolaze Bogu, da se otac i mati uvijek brinu za svoju djecu i uvijek žele znati, gdje im se djeca nalaze. A djeca treba da se ugledaju u Isusa. On je do tridesete godine živio mirnim skrovitim životom poslušna sina. Draga djeco! Vi morate shvatiti kakvo

vam je dragocjeno blago Bog dao u vašim roditeljima. Znam jednu trinaestgodišnju djevojčicu, koja je uvijek pravila ludosti i nelijepo se vladala. Zato su je poslali u popravilište. Kad su je pitali, kako je tako mlada, zašla na stranputicu, ona je odgovorila: "Ta ja nisam imala majke, koja bi me ljubila". Ta djevojčica nikad nije upoznala svojih roditelja. Možda bi mi tko od vas htio reći: Mi dođuše živimo u obitelji, imamo oca i majku, braću i sestre, ali kod nas kod kuće nije lijepo. Kod nas su neprestane svađe i prepirke! Draga djeco! Tu morate vi pomoći, da kod kuće bude ljepše. Sigurno je, da su već često djeca izmirila svoje roditelje ili stariju braću i sestre. U današnjoj poslanici veli sv. Pavao, što treba činiti, da u obitelji bude lijepo: "Kao izabranici Božji obucite se u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost; podnosite jedan drugoga i praštajte jedan drugom, ako ima tko tužbu na koga... A povrh svega toga imajte ljubav, koja je veza savršenstva!" Na koncu današnje sv. mise izmolit ćemo što srdačnije završnu molitvu: "Molimo Te, Gospodine Isuse Kriste, koji nas oživljuješ nebeskim tajnama, da se uvijek ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji, te zavrijedimo, da nam u smrtnom času dođe ususret slavna Djevica sa sv. Josipom, a Ti da nas primiš u vječni nebeski dom". Tada će sve naše

obitelji kroz cijelu vječnost zajednički slaviti najsvetiju Božju obitelj: Oca, Sina i Svetoga Duha.

=====

Druga nedjelja po Bogojavljenju

VJERA U BOŽJEGA SINA

Božji Sin, koji je postao čovjekom, zvao se je građanskim imenom "Isus iz Nazareta", a nekoji su ga zvali i "tesarov sin", jer je njegov poočim Josip bio tesar. Isus je u Nazaretu odrastao. Tamo je i u školu išao. A onda je kod sv. Josipa učio tesarski obrt. Subotom je s ostalim ljudima išao u sinagogu i tamo je slušao čitanje Sv. Pisma staroga zavjeta, i s ostalima je pjevao lijepe psalme. Ljudima u Nazaretu nije bilo neobično, da Isus sve to radi. Oni nisu na njemu vidjeli ništa neobično.

Ali kad je Isus opet jedamput došao u nazaretski hram - nije više mirno sjedio s ostalima. On je ustao i pročitao jedan odlomak iz Biblije. A tu je bilo napisano: "Duh Gospodinov je nada mnom. Zato me je učinio pomazanikom, mesijom, Kristom, da propovijedam Evanđelje, da liječim i pomažem i da sve uredim između

Boga i čovjeka!" Kad je to Isus pročitao, rekao je: "To je prorok Isaija napisao već prije mnogo stoljeća. A danas se je to obistinilo ovdje pred vašim očima: "Ja sam Pomazanik, Mesija, Krist i Spasitelj". Nato su svi ljudi digli glave: "Što on to govori? On da je Mesija, Spasitelj? Ta njega mi svi znamo! Ta to je Isus, tesarov sin! Ne, to nije Mesija!" Oni su se i razljutili na njega, izveli su ga iz hrama i htjeli su ga baciti niz jedno strmo brdo.

Da je Isus samo rekao: "Ja sam Mesija. Spasitelj", ljudi mu ne bi vjerovali. Isus im je to morao dokazati, da on to zaista jest, on je morao učiniti djela, koja samo Mesija može učiniti. To on počinje na svadbi u Kani Galilejskoj. Sv. Ivan, koji je također bio tu, pripovijeda nam cio događaj ovako: "Objed je prošao, ljudi još sjede i zabavljaju se. Tad se dogodi nešto vrlo neugodno. Nestane vina. Što sad? Marija to rekne svom božanskom Sinu. On zapovjedi; da velike kamenite posude napune vodom. Tad reče slugama, da tom vodom napune čaše svatovima. Svi su se čudili i čudili, kako je od vode postalo najbolje vino! Isus je vodu pretvorio u najbolje vino. Sad ljudi vjeruju u nj, jer on ima zaista vlast od Boga, on je sigurno Mesija, Krist, Spasitelj!"

Zaista je bilo ljubazno, da je Spasitelj svoje prvo čudo učinio, da pomog-

ne mladencima, koji su se našli u neugodnosti. On je htio, da se ljudi još malo dulje vesele. Ali više nego do te prolazne pomoći svatovima, Isus je to čudo učinio, da ljudima pomogne, da im je lakše vjerovati u nj. Na svadbi u Kani Isus je počeo činiti čudesa. Čudesima je Isus htio, da pomogne svojim suvremenici-
ma, da vjeruju. Jer njima nije bilo lako vjerovati, da je Isus Mesija. Ta razmislite malo: neki čovjek živi na zemlji, čovjek od mesa i krvi kao i mi, koji ljubi i smije se i veseli se, koji plače i žalosti se, koji se umara kao i mi, čovjek, koji je gladan i žedan, koji je odrastao u radničkoj obitelji, koji je kao dječak i mladić i kao zreo čovjek bio pokoran svojim roditeljima... I taj čovjek je i Bog! To je neshvatljivo, to je teško vjerovati. Ali Isusova čudesa svjedoče za nj i pomažu nam, da vjerujemo u nj. Mnoga od tih čudesa su u svetim knjigama za nas napisana: umnožavanje kruha, ozdravljenje bolesnika, uskrisivanje mrtvaca. Većinom su to bila čudesa, kojima je Spasitelj pokazao svoje veliko milosrđe. Zato i veli Lujza Hensel u svojoj lijepoj pjesmi o Sv. Pismu: "Moram uvijek iznova čitati u toj svetoj staroj knjizi, kako je Gospodin bio tako dobar, bez lukavštine i prevare; uvijek moram iznova čitati i čitajući se do sita naplaćem, kako je dobar bio Gospodin i kako nas je ljubio". -

Zato ćemo uvijek biti pažljivi, kad nam se u propovijedi ili na satu vjeronauka govori o Isusu i rado ćemo čitati biblijsku povijest. Mi moramo biti s Isusom, i moramo se pustiti, da nas on vodi, kroz život i - jednom k svom i našem Ocu u nebo. Ali moramo i često moliti, da sačuvamo vjeru u Spasitelja. Jednom sam služio svetu misu u jednoj seoskoj crkvi. Vrlo me je iznenadilo, kad su odmah iza podizanja svi počeli glasno moliti: "Isuse, očuvaj i umnoži našu vjeru!" Tako ćemo i mi često - pa i sad dok smo još djeca, moliti: "Isuse, očuvaj i umnoži nam vjeru!"

=====

Treća nedjelja po Bogojavljenju

"HOĆU, OČISTI SE!"

U prvom dijelu današnjeg evanđelja objavljeno nam je, kako je Spasitelj ozdravio gubavca. Guba je strašna bolest. Ona iznakaži cijeloga čovjeka i pokrije ga ogavnim čirovima. Čovjek živ trune. U Isusovo doba liječnici su bili nemoćni protiv te bolesti. Takvu se bijedniku nije moglo pomoći. Nitko ga nije smio

dotaknuti. A Spasitelj se dotaknuo gubavca, jer on mu je mogao pomoći. "Hoću, očisti se!" rekao je Spasitelj. I tijelo toga čovjeka odmah je bilo čisto.

Draga djeco! Spasiteljeve riječi "Hoću, očisti se" upućene su i svakom djetetu pa i svakom čovjeku. Pa nitko od nas nije gubav! Ali te se Spasiteljeve riječi mogu odnositi i na unutarnju čistoću duše. To je ona čistoća, koja djecu čini lijepom, mnogo ljepšom nego kad se ne znam kako nakite. Već u Sv. Pismu staroga zavjeta čitamo: "O kako je lijep čist naraštaj, koji sja u svijetlu kreposti; kod Boga i kod ljudi je u časti. Ako je nazočan, nasljeđujemo ga, ako je odustan, čeznemo za njim; on uvijek triumfira s vijencem pobjede i odnosi cijenu u borbi za neokaljanu čistoću". Spasitelj naziva blaženom svaku unutarnju neporočnost, krepost čistoće: "Blaženi, koji su čista srca, jer će Boga gledati." Sv. Ivan, koji je u tajnom otkrivenju smio gledati u nebo, opisuje nam, kako su čisti u bijeloj odjeći pratili Božje Janje, kamo je god išlo - pjevajući svi zajedno divnu novu pjesmu. Prije nekoliko godina je Sv. Otac papa Pio XII. u Rimu proglasio svetom dvanaestgodišnju djevojčicu Mariju Goretti. Ona je radije pustila da je strašno umore, nego da povrijedi krepost čistoće. Njoj su uvijek zvučale u ušima Spasiteljeve riječi "Hoću, očisti se!". Dobroj

djeci te riječi neprestano zvuče u ušima.

Već sam više puta opazio, da s osobitim oduševljenjem pjevatu svete pjesme. Zar ne, dok tako pjevamo, kao da počinjemo naslućivati Božju veličinu i ljepotu i spopada nas čežnja, da vidimo Boga. A mi ga moramo jednom gledati. U tom i jest nebesko blaženstvo. Ovdje na zemlji možemo Boga gledati samo u njegovim stvorenjima i u njegovim djelima kao u ogledalu. Ali ako želimo, da tako spoznamo Boga, onda mora biti čisto ogledalo naše duše. Morate dakle paziti, da vam to ogledalo ostane čisto! Tko vam pomaže u tom? To je u prvom redu molitva Božjega djeteta. Molitva nam neprestano diže duh prema nebu i donosi mu odozgo snage. Onda ovamo spada češća sveta pričest. Ona nas najuže povezuje s našim najljepšim Gospodinu Isusu, prijatelju čistoće, da njegovo cijelo biće i naše ljudsko tijelo sve više posvećuje i precobražava. Napokon mnogi čisti ljudi zahvaljuju ljubav za čistoću i snagu da budu čisti iskrenom štovanju prečiste Djevice Marije. Kad pogleda njenu sliku ili je zazove u kušnjama, to mu daje jakost i pobjedu u borbi. Daka-ko, da svako od vas i osim toga mora i sam biti na oprezu. Grijech često upada kroz oči. Zato ne gledajte nepristojne slike, niti prelistavajte ilustrirane časopise, koji su samo za odrasle, a pogotovu nemojte gledati filmove, koji su

zabranjeni za vas. Isto tako morate izbjegavati ljude, koji nepristojno govore. Lujza Hensel, koja je poslije postala pobožna pjesnikinja, sastala se je, kad joj je bilo deset godina, s nekim starijim dječakom, koji je počeo nepristojno govoriti. Tada djevojka otkine nekoliko kopri-va, koje su rasle uz put, te njima dječaka udari po nečistim ustima, da je odmah pobjegao. Kad je god iz-za toga sreo tu odvažnu djevojčicu, daleko bi je obišao. Djeco, uvijek mislite na to, da morate braniti veliko dobro! Možda bi sad koji dječak ili koja djevojčica morao priznati, da nisu dovoljno čuvali to dobro. A možda ima i koji, koji se je dao zavesti, pa više nije čist, oči su mu se zamutile. Tad neka poslušaju, što im danas dovikuje Spasitelj: "Hoću, očisti se!"

=====

Četvrta nedjelja po Bogojavljenju

NE BUDITE MALOVJERNI!

Oluje nijesu rijetke na Genezaretskom jezeru. To jezero leži 208 metara ispod morske površine, nagle promjene topline, koje nejednako rashlađuju zrak, vrlo su česte. I kad su Isusovi učenici bili nasred jezera, nastala je oluja. I kakva oluja! Valovi su udarali preko bijednog čamca. Bio je prepušten ježovitoj igri. Čas je teturao po bilu vala, da zatim jurne u dubinu kao u otvoreni grob. Ljudi u čamcu dršću od straha. Neki od njih, napose Petar, bili su iskusni ribari i prokaljeni pomorci. Ali toga puta oluja je bila neobično jaka, kao da su razriješeni elementi. I zato ih je spopao strah.

A što radi Isus. U Evanđelju stoji samo "On je spavao". Nije moguće, da Isus spava. Zar on ne osjeća tu razjarenu oluju? Zar on ne čuje urlanje vjetera? Zar ne čuje škripanje gređa i dasaka? Zar mu nije poznata opasnost, u kojoj se svi nalaze? Kako mora da je umoran Gospodin, kad ga ne može probuditi ni ta oluja, ta huka i udaranje valova! Zastrašenim očima gledaju ga učenici. Da ga probude? Ne, ne smiju ga buditi, kad je tako umoran. Oni će bdjeti mjesto njega, barem tu jednu noć! Ili zar ne mogu ni jednu

noć biti bez njegove pomoći? Sad, sad juri prema njima novi val nalik na kakvu stijenu... u očaju bude Gospodina i dovikuju mu: "Gospodine, spasi nas, pogibosmo!" A što čini Isus. On je učinio nešto, čemu se njegovi učenici nisu nadali. On ih kudi: "Što ste strašljivi, malovjerni!" A time je htio reći: "Zar ne znate, tko je s vama u lađi? Koliko treba da još ostanem kod vas, da vam se oči otvore? Ili ste možda zaboravili sve ono, što sam pred vama učinio?" Tada zapovjedi vjetrovima i moru. "Kao pas, kog si izgrdio, skutrili su se vjetrovi, a valovi su legli kao blagi jaganjci". "I nastade velika tišina"... Ali sad su učenici počeli pitati: "A tko si ti? Tko si ti, da si jači od oluje i mora? Tko si ti, da te slušaju i vjetrovi i more?" Učenici su vidjeli već mnoga čudesa, ali nijedno ih nije tako potreslo kao to stišavanje oluje na jezeru. Od tog časa počelo je svitati u njihovoj nutrini; kao dan, koji sviće, tako je u njima rasla vjera, dok jednoga dana nije Petar rekao u ime sviju: "Spoznali smo, da si Krist, Sin živoga Boga!" I mi ćemo se ne- prestano s tom vjerom obraćati Kristu - i pri tom ne ćemo zaboraviti, da Isus ne samo da može utišati oluju na jezeru, nego i da može pomoći u svakoj nevolji i utišati svaku bol. Jer Spasitelj, ne će da smo malovjerni, nego da naša vjera bude velika!

U jednoj knjižici, u kojoj ima mnogo lijepih pjesmica, ima i jedna, u kojoj engleski pjesnik Byron prikazuje oluju na moru. Kad je čitam, i sami proživljavamo u duhu opasnost, u kojoj lebde ljudi na brodu, s kojim se strašni valovi igraju kao s dječjom igračkom i kojem prijeti opasnost. Svi dršću i tresu se od smrtnoga straha, samo se je jedan dječak naslonio na jarbol i "smiješeci se promatra oluju". To je kormilarov sin. Jedan se mornar čudi: "Zar se ne bojiš toga strašnog nevremena?" A dječak mu odgovara: "Zašto da se bojim? Ta moj je otac na kormilu!" Što može biti utješljivije za dijete nego pomisao: Moja sudbina je u rukama moga oca! Draga djeco, brodić vašega života tek se je otisnuo na more života. Ali što bude dalje odmicao, more će bivati sve burnije. I zato treba već sada da što dublje zapišete u svoje srce: moj Otac je na kormilu - a Isus je u brodu! Pa što da mi se dogodi? Očeva providnost upravlja mojim brodom, da ide sigurnim putem kroz valove i da se ne razbije o stijene. I ako se mi budemo držali Isusa kao njegovi učenici, onda će i on biti naš vjerni prijatelj u svakoj životnoj nevolji i opasnosti, a osobito kad nas tišti kakva teška bol.

Tako molimo i u pristupnoj molitvi današnje sv. mise: "Bože, koji znaš, da zbog ljudske slabosti ne možemo odolije-

vati tolikim pogiblima, daj nam, molimo, zdravlje duše i tijela, da Tvojom pomoću nadvladamo ono, što zbog grijeha naših trpimo. Po Isusu Kristu, Gospodinū našem, koji s Tobom i Svetim Duhom živi i kraljuje."

Peta nedjelja po Bogojavljenju

KUKOLJ I PŠENICA

Draga djeco! Mnoga mjesta u Sv. Pismu nam kažu, kako je Spasitelj zaista s otvorenim očima prolazio svijetom. Sve je promatrao i sve mu je poslužilo kao poredba za istinu koju je naviještao. Kad je sa svojim apostolima prolazio preko polja, opazio je i to, da na njivama zasijanim pšenicom ima i kukolja, pa je i na to nadovezao pouku.

Sluge upitaju gospodara, kome je neprijatelj posijao kukolj po njivi: "Hoćeš li, da odemo i da počupamo kukolj?" A gospodar im je odgovorio: "Ne!" On želi spriječiti, da s kukoljem ne bi iščupali i pšenicu. Poslije, za vrijeme žetve, će se rastaviti pšenica od kuko-

lja. Što znači sve to, o čem nam govori današnje evanđelje?

Možda ste, draga djeco, već i vi koji put o tom razmišljali; zašto na svjetu ima toliko zlih ljudi. Vrlo zlih ljudi, koji uvijek nastoje, da naškode duši i tijelu drugih! Možda ste koji put čuli i kako se odrasli čude: Zašto Bog dopušta da bude toliko zlobe, prostote, laži, zločinstava? Zašto dopušta da kojekakvi zločinci hodaju po svijetu? Ta on je svemoguć, pa bi mogao spriječiti sve zlo i istrijebiti sve zlikovce! Istina je, da je Bog svoju vlast prenio na ljude, oni bi uređovali mnogo brže i mnogo češće. Već su apostoli htjeli, da se "oganj s neba sasu", kad su sa Spasiteljem došli u jedan grad, a ovaj ih je neprijazno primio. Kukolj su dakle zli ljudi. Ali ljudi ipak nisu sasvim jednaki kukolju. To nam je Spasitelj htio razjasniti ovom poredkom. Korov ostaje uvijek korov, ali zli ljudi ne moraju uvijek ostati zli. Vi znate, da je sv. Pavao najprije bio velik progonitelj kršćanstva. On je nadgledao kamenovanje prvoga mučenika, dakona Stjepana; njemu nije bilo dosta da u Jeruzalemu pronalazi kršćane, nego je pošao u Damask, da ih i tamo pohvata. Pa ipak Pavao nije ostao progonitelj kršćana. On je postao veliki apostol naroda i nije ništa drugo želio, nego da se Krist propovijeda. Na pokon je u Rimu ubijen za Krista. Iako

je Pavao najprije bio kukolj, on se je pretvorio u klas, koji je donio stóstruki plod. Ili sv. Augustin? Vi znate, da je on u mladosti bio vrlo lakouman i da je pošao zlim putem. Njegova majka Monika je za nj mnogo molila i plakala. Poslije je Augustin postao učitelj svete Crkve i sveti biskup. Slikaju ga kako u rukama drži plameno srce. Time se želi prikazati, kako je Augustin žarko ljubio Boga. Tako bismo mogli navesti još mnogo primjera. Ali mi i sad već shvaćamo, zašto Bog daje vremena. On sve unaprijed vidi, on vidi i u najtajnije dubine ljudskoga srca. Gdje kad se našim kratkovidnim ljudskim očima pričinja, da je netko kukolj, a on je ipak pšenica. Konačno dijeljenje pšenice od kukolja, dobra i zla, izvršit će se tek na sudnji dan, kad božanski gospodar žetve bude rekao svojim anđelima: "Saberite najprije kukolj i svežite ga u snopove, da se sažeže, a pšenicu skupite u moju žitnicu" (Mt. 13, 30). A pritom je glavno, da u taj dan žetve mi ne budemo kukolj, nego da budemo čista zrela pšenica. A što si ti sada: pšenica ili kukolj? Odgovori pošteno sam sebi! Ako si kukolj, postani pšenica! Još danas se počni obraćati! Ne odgađaj ni jednoga dana, jer nitko ne zna, kad će biti dan žetve! U misi molimo: "Daj, Gospodine, da kao zrna pšenice padamo u tvoje božanske ruke, da umremo zlu i donesemo mnogo ploda". Pa ako da-

nas u svijetu korov tako buja, nema koristi, da se zbog toga žalostimo, nego baš zato moramo sve više nastojati, da postanemo dobra pšenica. Neki je pobožni čovjek rekao: "Biti pšenica, snažno nastojati da sam budeš pšenica, to je najbolje sredstvo, da se iskorijeni kukolj".

=====

Šesta nedjelja po Bogojavljenju

S MALIM POČETI!

Draga djeco! "Božje kraljevstvo je slično zrnu gorušice!" Zrno gorušice je tako maleno, da ga jedva vidimo, a ako ga metnemo u zemlju, ne možemo ga više naći. Ali tad ono počne rasti i postaje sve veće, a raste vrlo polako. U dubinu tjera korijenje, a u visinu raste stabalce. Zatim postane stablo, snažno stablo, tako veliko, da i nebeske ptice stanuju u njegovim granama. Spasitelj veli, da je takvo i kraljevstvo, koje je on došao osnovati. On nije odmah došao na svijet sa svom svojom božanskom moći i sjajem, da ljude natjera u novo Božje kraljevstvo, pa da ono odmah od početka bude veliko i snažno. Ne, rekao je Spasitelj, ja ne ću tako raditi, ja ću po-

četi sasvim s malim, kao što je zrno gorušice.

Spasitelj je sasvim malen došao na svijet, kao bespomoćno dijete. Tako je maleno bilo Božje kraljevstvo u početku: Isus, Marija i Josip; više nikog nije bilo trideset godina. A onda je Spasitelj izabrao dvanaest muževa, apostole - i onda još sedamdeset i dva učenika. Na dan Uzašća u nebo bilo ih je stotinu i dvadeset, a na Duhove tri tisuće. Tako je Božje kraljevstvo pomalo raslo. Iza Duhova su apostoli počeli izvršivati Spasiteljevu zapovijed: "Idite po svem svijetu!" Iz Jeruzalema je išao put na zapad, u Malu Aziju, Grčku i dalje u srce rimskog svjetskog carstva i u sve njegove pokrajine. Rim je bio središte velikoga svjetskog carstva. Cestama, koje su iz Rima išle u svim pravcima u daleke pokrajine, prolazili su ne samo trgovci i vojske, nego je s njima i Kristova poruka išla u sve zemlje, u Galiju, na Rajnu, u dolinu Dunava, u naš zavičaj. Tako se je širilo kršćanstvo i raslo Božje kraljevstvo, obraćao se je narod za narodom, i zemlja za zemljom se je pokrštavala. Crkva je zrno sjemena, koje raste. Sve živo mora rasti i razvijati se. Božje kraljevstvo još uvijek raste, polako ali stalno.

Draga djeco, kako je god s vidljivim Božjim kraljevstvom, isto je tako i

s tajanstvenim nevidljivim Božjim kraljevstvom u ljudskim srcima. To je i Spasitelj jednom rekao: "Kraljevstvo Božje ne će doći da se vidi, kraljevstvo Božje je u vama". Zakon o Božjem kraljevstvu, slika o gorušičinu zrnju, vrijedi i za to unutarnje kraljevstvo. Ima dječē, koja često odlučē: Odsad ću živjeti kao svetac! Ja želim odmah postati velik svetac! E, tu bi se moralo dogoditi veliko čudo. Jer se ne može tako brzo postati svet! Vi ste čuli, da se govori: Učenjaci ne padaju s neba. Time se želi reći, da učen može postati samo onaj čovjek, koji je od mladosti marljivo učio, čitao i studirao. Čuli ste i to, da se o mnogim znamenitim muževima i ženama govori, kako su već za malena počeli i često se mnogo mučili, dok su postigli svoj ugled, moć ili bogatstvo. Ni sveci ne padaju iz neba. Svetost počinje izmalena, od sasvim malih nogu. Ona počinje rasti kao i zrno gorušice.

Da čovjek postane pametan, mora najprije učiti slova, a da postane svet mora najprije naučiti, da svaki dan moli i da sluša roditelje i učitelje. Vjernost i savjesnost u malom i u malim stvarima; snošljivost s ostalom djecom, prijazno pozdravljanje starijih susjeda, cvijeće koje odneseš bolesnoj ženi, sve su to gorušičina zrnca da postaneš dobar i svet. Sva se ta zrnca mogu razviti u veliko stablo, kojemu će grane izrasti

u vječno nebesko kraljevstvo.

=====

Sedamdesetnica

SPREMNI ZA RAD U VINOGRADU

Draga djeco! Ja vam ne bih zamjerio, da vi sad, pošto ste čuli današnje evanđelje, skočite i ljutito reknete: To ne razumijemo. Kakva je to pravednost! - Sigurno je, da nam se ova poredba u prvi mah čini nerazumljiva, a način nagrađivanja, o kom se govori, nepravedan. Ali ako se potrudimo, da sve to razumijemo i pravo protumačimo, tad ćemo shvatiti, da nam ta poredba govori o velikoj i beskrajno dubokoj dobroti dragoga Boga. Ta vi ste sigurno već naslutili, da je čovjek domaćin slika Boga, Oca i Gospodina. A radnici u vinogradu smo mi kršćani, mali i veliki, koji nastojimo da po Božjim zapovijedima živimo i ispunjavamo svoje kršćanske dužnosti. Naš život je gdjekad pun napora i muke, znoja i patnja. Ali u večer ovoga života, kad smo dovršili rad u vinogradu, Bog je već pripremio nagradu; koja je tako velika i divna, da je sv. Pavao jednom napisao

o njoj ovo: "Nit je oko vidjelo, nit je uho čulo, niti je ljudsko srce okusilo, što je Bog pripremio onima, koji Ga ljube".

Zamislite, da neki kralj putuje po svojoj zemlji i negdje naiđe na dijete, koje bespomoćno jeca na rubu ceste. Njemu se dijete sažali i on ga ponese u svoju palaču. Kako bi se kralj mogao pobrinuti za to dijete? Mogao bi ga uređno obući, poslati ga, da nešto nauči, od čega bi moglo živjeti i postići skromnu sreću. Zar već i to ne bi bilo lijepo! Ali kralj učini mnogo, mnogo više. On obuće dijete u kraljevsko ruho, posadi ga za svoj stol, da s njime jede i rekne mu: "Ti si sad moje dijete i naslijedit ćeš moje kraljevstvo". Sad recite i sami: zar to nije prekrasno? Isto tako - i još mnogo divnije - Bog je učinio s nama ljudima: On je primio nas odbačene ljude, koji smo okaljani istočnim grijehom. Na svetom krštenju, on nas je zapdjenuo prekrasnom odjećom posvećujuće milosti i učinio nas je svojom djecom i nasljednicima. Pričesna klupa je njegov stol, za kojim nas hrani. A na koncu nas uzima u svoje nebesko kraljevstvo. A zašto Bog čini sve to? Jer je predobar i jer je beskrajno njegovo milosrđe.

A sad dobro pazite: Onaj dinar u današnjoj prisposobi to je vječni život. U taj vječni život su pozvani svi lju-

di: jer Bog hoće, da svi ljudi budu blaženi. A mi možemo u životu opaziti, da nekoje ljude Bog već u mladosti pozove u svoju vjeru. Oni već kao djeca rado mole, idu češće k sv. pričesti i mnogo su pobožniji od drugih. Mnogi ljudi se obrate tek u zrelim godinama, a nije rijetkost ni da Bog pogdjekojem čovjeku dade milost obraćenja tek malo pred smrt. A sve njih očekuje vječno blaženstvo. Mi ne smijemo mrmljati zato, što je Bog dobar. Naprotiv, mi bismo se morali od srca radovati obraćenju svakoga grešnika, kao što se i u nebu raduju svakom grešniku, koji čini pokoru. A sami bismo se morali uvijek sjjećati one opomene: "Tko stoji, neka paži, da ne padne!" Da na koncu ne bi "od prvih postali posljednji", kako nam to Evanđelje pokazuje na suđbini dvojice ljudi. Jednoga od njih je Božja milost rano pozvala, da s malim brojem izabranika bude među prvim radnicima u vinogradu - a ipak nije primio nagrade. To je bio Juda, koji je izdao Spasitelja. Njega je pogodila ona: da će prvi postati posljednji! A u isti sat, kad je Juda sam sebi oduzeo život, naš je umirući Spasitelj još u posljednjem satu, štoviše u posljednjm času pozvao jednoga čovjeka u svoj vinograd. Razbojnik, koji je visio kraj našeg raspetog Spasitelja, nije više mogao mnogo učiniti za svoga Gospodina i Boga - pa ipak je primio veliku nagradu, koju mu je Spasitelj o-

bećao riječima: "Još danas ćeš biti sa mnom u raju!" Tako je posljednji postao prvi.

A mi ne možemo dragom Bogu nikad dosta zahvaliti, što nas je tako rano pozvao u svoj vinograd, u svetu Crkvu, pa ćemo zato uvijek valjano raditi tamo kamo nas pošalje nebeski domaćin. No mi ćemo i pomagati, da i drugi budu pozvani na rad u vinograd, i da ih bude što više. Moramo i hoćemo mnogo i često moliti najprije za to, da se mnogi mladi ljudi odluče, da ostanu potpuno slobodni za taj rad u vinogradu kao svećenici i redovnici; a sami moramo tako živjeti da smo u svako doba spremni, ako do našeg uha dopre Božji poziv za taj posebni rad u vinogradu. Jer i u tom smislu vrijedi ona, da su jedni pozvani već u jutro svoga života, a tako je kod većine svećenika i redovnika, dok su drugi pozvani tek u podne svoga života, kao što su bili sveti arški župnik i otac obrtničkih pomoćnika Kolping. Po cijelom svijetu ima mnogo radnika u Božjem kraljevstvu. I mi ćemo poslušati Božji poziv - i izvršiti svoju dužnost!

=====

Šezdesetnica

SLUŠATI I POSLUŠATI

Danas ću vam najprije ispričati jednu priču. Neka kršćanska, ali ne odviše pobožna majka povelala je jedne nedjelje svoju malu kćerku po prvi put k svetoj misi. Kad je župnik počeo propovijedati, dijete je pažljivo slušalo, možda pažljivije nego mnogi odrasli. Svećenik je govorio, kako je nestalo kršćanskog duha ne samo u javnom životu nego i u mnogim obiteljima. Kao dokaz naveo je nekoliko primjera i rekao, da ima majki, koje svoju djecu ne uče moliti niti ih redovito šalju u crkvu. Tada mala djevojčica povuče majku za rukav i upita je tiho: "Mama, misli li on tebe?" Majka se nasmiješi i umiri dijete: "Ne, ne, to on samo tako kaže za sve". Ali kad je svećenik nastavio: "A ima žena i majki, koje se smatraju kršćankama, a puštaju djecu da liježu bez večernje molitve, tada dijete opet povuče majku za rukav i prošapće: "Mama, čini mi se, da on sad misli na tebe!" Tada se majka prestraši i pomisli: da, točno je, on misli i mene! Zašto sam vam to pripovijedao? Možda zato što biste vi radije slušali pripovijesti nego tumačenje evanđelja? Nipošto! Na ovom primjeru treba da vidite, što je Spasitelj htio reći poredbom o sijaču, ko-

ji sije sjeme. Nije potrebno ni da vam kažem, tko je sijač i što označuje sjeme. Spasitelj je mislio sebe samog i svoje svete riječi. A puk, koji je slušao njegove propovijedi, to je tlo, na koje je sjeme padalo. Ima li i danas još kakvo značenje ta poredba, koja je tako jasna? Ta Spasitelj više ne ide po zemlji od mjesta do mjesta, da naviješta svoju svetu nauku. Dakako, Spasitelj ne, ali idu njegovi apostoli i njihovi nasljednici, kojima je zapovijedio, da njegovu božansku riječ propovijedaju svim narodima: "Idite po svem svijetu, propovijedajte svim narodima!" zapovijedio je Spasitelj prije nego je uzašao na nebo. A sv. Pavao, koji je najdoslovnije izvršio Spasiteljevu zapovijed, piše jednom svom učeniku: "Propovijedaj riječ, bilo u zgodno vrijeme i u nevrijeme!"

Svećenik, koji propovijeda, jest sijač, a njegove riječi su sjeme, koje on sije u srca slušača; da tamo donese stotruk plod. Ali samo ono sjeme donijeti će stotruk plod, koje padne na dobro tlo, to jest u srca "koja riječ Božju slušaju i u dobru i iskrenu srcu drže i donose rod u strpljivosti". U veličanstvenim građevinama, koje su egipatski faraoni sagradili, u unutarnjim komorama piramida, nađene su zdjele s pšeničnim zrnjem. To je zrnje prije tri tisućljeća stavljeno kraj balzamiranih le-

ševa kao popudbina dušama mrtvih ili kao žrtveni dar bogovima. Prije nekoliko godina su to zrnje iznijeli iz piramida i stavili u vlažnu i toplu crnicu i glj, ono je proklijalo. Takvo je i sjeme Božje riječi. Ono je i danas isto onako dobro, isto onako plodno kao i onda, kad ga je prije dvije tisuće godina sam Isus posijao. Ako je tako, onda bismo mnogo pažljivije morali slušati propovijedi. Ali se mnogi ljudi kod propovijedi vladaju vrlo nemarno pa kao i ona žena, o kojoj sam vam na početku govorio, prečuju baš ono, što se njih tiče. Mnogi za propovijedi radije ispituju tuđu savjest mjesto svoje vlastite i onda vele: Danas im je opet dobro rekao! A kome? Mnogi su rastreseni - a neki i zaspu.

A mi ćemo s poštovanjem slušati svećenikove riječi, jer sam Krist nam govoriti kroz usta svog poslanika. Isus je sam rekao: "Tko vas sluša, mene sluša!" A o onom, što smo čuli, moramo i razmišljati i poslušati spasonosne pouke. Stara poslovice veli: "Dobre poslovice, mudre pouke, treba i vršiti, a ne samo slušati!" - "Upravi korake moje samo putovima Tvojim, da se ne pokolebaju stope moje", molimo danas na prikazanje. A Božje putove objavljuju nam njegove riječi. "Blazeni, koji Božju riječ slušaju i izvršuju!" Mi ćemo slušati i poslušati.

=====

ČUVAJTE OČI!

Najljepše, i najdragocjenije, što nam je Bog-Stvoritelj dao jesu naše oči, ti "dragi prozorčići, kroz koje radosno ulazi slika za slikom". Kako su bijedni ljudi, koji su se slijepi rodili ili su po nesreći oslijepili. U prošlom ratu su mnogi ljudi izgubili vid. Nije dakle čudno, da je slijepi prosjak pred ulazom u grad Jerihon zaustavio Isusa, kad je čuo, da dolazi. Taj je slijepac čuo već mnogo dobra i čudesna o tom čovjeku iz Nazareta. Zato je vjerovao, da će i njemu pomoći taj čudotvorač, ako ga zamoli, pa je povikao: "Isuše, Sine Davidov, smiluj mi se!" Slično viču i mole i danas mnogi bolesni, hromi i slijepi ljudi, koji su se iz cijeloga svijeta skupili u Lurdu, kad se pokaznicom blagoslivljaju bolesnici. Tamo sam i ja jednom vidio majku, koja je s dvoje slijepce djece došla iz Njemačke. Ona je neprestano vikala: "Spasitelju, daj, da moja djeca progledaju!"

Zar mi svi ne bismo morali radosno uskliknuti: Hvala Bogu, da vidim, da su mi oči zdrave! No pritom moramo zapamtiti i nešto vrlo važno: Bog hoće, da oči - kao i sve ostale njegove darove - dobro upotrebljavamo, da ih ne zloupotrebljavamo. Kroz svoje oči treba da puštamo u svoju dušu samo ono, što je dobro, lijepo

i plemenito, a ništa gadno, prosto ili zlo. Jedna mala priča neka vam to razjasni. Nekom kraljeviću kupio je otac, kralj, dva mlada ponija. Bili su to vrlo lijepi mali konjići, ali su bili vrlo nestašni. Kad bi ih kraljević izveo, nisu htjeli ići putem, nego su htjeli skakati po livadama i njivama, nisu htjeli ići kud su trebali nego kud im se je svidjelo. Ni ukorak nisu htjeli ići, nego su skakali i ganjali se. Tad ih je kraljević zauzdao i čvrsto ih držao u uzdama i privikavao ih, da ostanu na putu i da idu, kuda treba da idu. Kad bi kraljević pustio uzde, oni bi skakali, a kad bi zategao uzde, išli bi ukorak. Iza nekog vremena to se je ponijima tako svidjelo, te su radije išli ukorak i gizdavo kasali i rzali od radošći. - I vi ste kraljevska djeca, djeca nebeskoga kralja, i Bog vam je dao dva oka; koja su mnogo vrednija nego dva ponija. Nijedan od vas ne bi svoja dva bistra oka zamijenio za dva ponija! Ali gdje koje oči su često nestašne i hoće da šecu onuda, kud je njih volja. Zato vi morate svoje oči odgajati, kako je kraljević odgajao svoje ponije, da idu pravim putem. Morate paziti, da vaše oči gledaju samo ono, što je dobro i lijepo, a ne da drsko gledaju stvari, koje u dušu šalju zle slike.

U Sv.Pismu piše; da kroz očne prozore smrt ulazi u dušu. A grijeh je ono, što

donosi smrt. To jasno vidimo na našim praroditeljima Adamu i Evi. Što su dulje gledali plodove zabranjenog drveta, to su im se oni više sviđali i oni su ih poželjeli. A svi vi znate, što se je onda dogodilo. Svoje oči morate čuvati, kako se čuvaju kućna vrata. Evo vam primjera jedne djevojčice. Neki muž je pošao sa svojom ženom na umjetničku izložbu, dakle u veliku zgradu s mnogim dvoranama, u kojima su bile izložene svakakve slike. Oni nisu htjeli oštaviti kod kuće svoju kćerkicu samu, **ali** su mislili: ima tamo sigurno i slika, koje ne bi trebala da vidi naša djevojčica. Pa kad su došli do velike zgrade, rekli su joj: "Dijete, ti se ovaj u dvorištu igra s ovim djevojčicama, dok se mi vratimo." Ali kad su roditelji izašli, njihove kćerke nije bilo. Ostala djeca su se razišla, pa je njoj bilo dosadno. Zato je pošla za roditeljima kroz dvorane i usput razgledala slike. Kad je izašla, reče joj majka: "Dijete moje, ti nisi smjela ulaziti u tu zgradu, jer u njoj ima tako ružnih slika!" A ona joj odgovori: "Ja nisam gledala sve slike, samo sam tražila one, na kojima je bilo djetesce Isus". Vidite, dragi moji dječaci i djevojčice, to je bilo dijete, koje je dobro upotrebljavalo svoje oči! Tako i vi treba da svagdje potražite i gledate ono, što podsjeća na nebo, na Boga, na sve što je sveto i što moramo poštivati.

Neki pobožni čovjek je jednom rekao: "Ja sam sa svojim očima sklopio savez, da ništa ne gledaju, što bi moglo naškoditi duši." Tko na ovom svijetu ne gleda ono, što se Bogu ne sviđa, taj će na drugom svijetu kroz cijelu vječnost gledati ono, što je najljepše, to jest Boga licem u lice.

Čista

ČUVAJTE UŠI!

Vi se sjećate, da smo prošle nedjelje razmišljali o tom, kolika su ljepota i vrijednost naše oči. I zapamtili smo, da moramo oči čuvati i držati ih na uzdi. Ali Bog nam je dao i druga osjetila, na primjer uši. Zamislite samo, kako je bijedno dijete, koje se je rodilo gluho ili je u bolesti izgubilo sluh! Ono nikad ne može čuti dragi glas očev i majčin, ni radosni smijeh ostale djece, ni veselo pjevanje ptica, ni sviranje orgulja ni radio-glazbu. Zato i danas moramo reći: hvala Bogu, da su nam uši zdrave! Koliko dobra i lijepa može ući u našu unutarnjost kroz ušna vratašca.

Ali i o ušima moramo reći isto, što smo rekli i o očima: mi moramo i na uši paziti i brižno ih čuvati. Sveti apostol Pavao veli doduše: "Vjera dolazi po slušanju!" Ali je nažalost isto tako točno, da i mnogi grijesi dolaze po slušanju. Sjetite se opet naših praroditelja u raj zemaljskom: najprije je kušnja ušla na uši, a od ušiju je otišla u oči. Kako se je onda veliki lukavac približio prvim ljudima, tako će on to uvijek činiti, dok god bude ljudi. I samom Božjem Sinu, našem Spasitelju, je davao pristupio, kako nam to današnje sv. evanđelje zorno prikazuje. Što sve nije taj lukavi zavodnik Isusu nabajao i na što ga sve nije htio zavesti! Ali mu je Spasitelj rekao "Odlazi sotonu!" I onda su došli anđeli i služili mu.

I k vama će zavodnik često pristupiti, doduše ne odmah sam sotonu, nego obično u spodobu zla čovjeka; a to već mogu biti i vaši školski drugovi ili drugarice, kad vam govore nepristojne stvari. Ako su to djeca, onda ih možete prekoriti, ili jednostavno otići od njih. S onima, koji uvijek govore samo prljavštine, najbolje je da se i ne družite. Ali ako im se ne možete ukloniti, onda barem zatvorite uši. Dakako to ne možemo učiniti kao kod očiju. Ali možemo iznutra postaviti svoje misli protiv ružnih brbljarija, koje će doduše ući kroz uši, ali ne će ostati u nama. U takvu slučaju

učinite po onoj: "na jedno uho ušlo, na drugo išlo!" Ali to mnoga djeca radije čine, kad ih stariji opominju!

Prije svega ne slušajte zavodničke ježike, koji hoće da vaš nagovore na nešto nepravedno, na grijeh. Tad je najbolje da odmah odeš, prije nego te napasnik pokoleba. U davno doba došao je jednom neki čovjek spartanskom kralju Kleomenu i htio ga je nagovoriti da učini nešto, što bi bilo štetno za njegove podanike. Ali mu kralj odgovori: Ne! No taj mu čovjek ponudi mnogo novaca. A kralj mu rekne: Ja se ne smijem obogatiti, ako bih time nanio štetu svojim podanicima. Na to stranac ponudi kralju dvaput toliko novaca. Činilo se, da se kralj predomišlja. Toliki novac ga je dražio i on se je počeo kolebati. U taj tren mu progovori dječji glas: "Oče, iziđi, jer će te inače taj stranac zavesti!" Bila je to kraljeva kćerkica. Kralj je izišao iz sobe i tako nadvladao napasnika. Vidite, draga djeco, kako je tom kralju doviknulo njegovo dijete, tako nama u svakoj kušnji dovikuje savjest: otiđi, prije nego te nagovori na grijeh! "Kad ti savjest tiho govori i opominje te da nešto učiniš ili ne učiniš, poslušaj njen glas!"

Zašto je Bog izmislio uši i dao ih čovjeku? Zato, da se ljudi raduju ljepotama, koje mogu ušima čuti, i da se razgovarajući sporazumijevaju; a u prvom

redu zato, da slušaju što je dobro, da na satu vjeronauka i u propovijedi slušaju što je Bog objavio, sve, što je važno za spas njihove duše i što im pomaže da dođu u nebo. Zato ti je na krštenju svećenik uši pomazao svetim uljem i rekao: "Epheta", t.j. otvori se!" da ti kroz cio život uši budu otvorene za sve što je dobro, plemenito i vječno. A kad budeš primao posljednju pomast opet će ti mazati uši i moliti: "Ovim svetim pomazanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin što god si sagriješio slušanjem. Amen".

A jednom, kad sve svrši, kad naše tijelo uskrsne i zajedno s dušom uđe u nebesku slavu, tad će naše uši čuti i slušati divne radosne pjesme pred Božjim prijestoljem. Zato čuvajte svoje uši, draga djeco, i upotrebljavajte ih tako, da ne bi navijekom morale slušati "plač i škrgut zuba" prokletih u paklu, nego da smiju slušati slatki pjev blaženih duhova, koji će u nebu bez prestanka slaviti svetoga i velikog Boga.

=====

Pačista

ČUVAJTE JEZIK!

Kad su Isusovi učenici na gori čuli Gospodinov glas, "padoše ničice i prepadose se vrlo". Tako je bilo uvijek, i kad je Bog govorio patrijarsima i prorocima, tad su se ti muževi svaki put vrlo prestrašili. U Božjem glasu je velika moć, snaga i krasota. I ljudski glas je nešto čudesno i silno. Bog, koji govori ljudima, dao je i čovjeku govorne organe. Važan govorni organ je jezik. Čovjek bez jezika ne može govoriti. Da ga nema, morao bi se znakovima sporazumijevati, kako to čine gluhoonijemi. Mi dakle nemamo jezik samo zato, da navlažimo poštansku marku, kad je lijepimo na pismo, i da kušamo, kako je čokolada slatka. Jezik nam je Bog dao, da ~~jedan~~ drugom možemo reći što mislimo, da lijepo govorimo, da u nevolji ili nesreći jedni druge tješimo, i što je najvažnije, da se Bogu molimo, da pjevamo njemu na slavu.

Vi već sigurno znate, draga djeco, što moramo danas zapamtiti: pretprošle nedjelje smo čuli kolika su dragocjenost naše oči, a prošle nedjelje kolika je vrijednost naših ušiju - pa smo zapamtili, da i oči i uši moramo dobro čuvati. A tako je i s jezikom! Kralj David ne upoređuje uzalud jezik s oštrim nožem i

s nabrušenim mačem. Zao jezik može zaista upropastiti čovjeka, najjače klevetanjem. Već se je često dogodilo, da je zao čovjek tako oklevetao dobra čovjeka, da je ovaj od tuge umro ili si sam oduzeo život. Znam, da se je jedna djevojčica utopila, jer je neki čovjek iz osвете o njoj govorio najgore stvari. Ali ni o istinitim pogreškama drugih ne smijemo bez razloga govoriti i tako bližnjemu krnjiti ugled. Ako moramo govoriti o nenazočnima, treba govoriti istinito i dobrohotno. Za nekog francuskog učenjaka se govori, kad je imao goste, da je kod stola uvijek bila jedna stolica više nego što je bilo gostiju. Na toj stolici je visjela ceduljica, na kojoj je pisalo: "I odsutni su ovdje."

Dakako da je još strašnije, kad čovjek svoj jezik zloupotrebljava protiv Boga, huleći ga i psujući. Ima ljudi, koji su se na psovku tako navikli, da pritom više ništa ni ne misle. Jedne nedjelje poslije podne sjedili su u gostionici neki muškarci, koji su se kartali i psovali. Tad se gostioničar sinčić popne na stolicu i skine raspelo sa zida. Otac ga upita: "Sine, što to radiš?" A ovaj odgovori: "Odnijet ću Spasitelja, da ne sluša, kako ovi psuju. Spasitelj ne ostaje tamo, gdje se psuje, zato se kroz cio život čuvajte, da ne psujete. Ali najčešće se jezik zloupotrebljava laganjem. A laganje je ne-

što ružno i odvratno. "Lažljive usne su Gospodinu mrske", veli Sv. Pismo. A Spasitelj veli o sebi: "Ja sam istina... Ja sam zato došao na svijet, da svjedočim istinu". A đavla naziva Spasitelj "ocem laži". Tko hoće da bude sa Spasiteljem, mora govoriti istinu. Tko laže, taj pri staje uz đavla!

Kako je lijepo, kad je dijete iskreno i govori istinu te se ničim ne da odvratiti od istine. George Washington, koji je bio prvi predsjednik Amerike, jednom je kao dječak iz obijesti i nepromišljeno ošteti jednu mladu trešnju; sjekiricom joj je zgulio koru. Kad je vidio oštećeno stablo, otac se je vrlo ražalostio i razljutio i upita Georga: "Tko je to stabalce tako ošteti?" Dječak se je prestrašio, ali se sabere i reče: "Oče, ne ću lagati, ja sam to učinio." Tad otac zagrlj dječaka i reče: "Tvoja iskrenost i istinoljubivost vrednije su nego tisuću stabala s lijepim trešnjama." Da, laž je tako gadna, a istinoljubivost tako divna. Lašcu nitko ne vjeruje, a za onog, tko ljubi istinu, svak zna, da je dobar i hrabar čovjek. Samo kukavice lažu. Dječak, koji uvijek govori istinu, sigurno će jednom biti valjan muž, a istinoljubiva djevojčica sigurno će jednom biti dobra žena. Prije svega se čuvajte da ne lažete roditeljima i starijima. U jednoj pjesmici se tuži kažnjenik: "O da nikad nisam la-

gao vjernom majčinu srcu! Ja sam je varao. A onda sam otišao: u sreću? Ne, u nesreću! - Oh, da mogu izbrisati laž iz knjige svog života i tebi pružiti ruke, majčice, kao znak, da sam oslobođen kletve".

"Draga djeco, od danas izbrišite laž iz svoga mladog života i to za cio život. "Istina će vas osloboditi", rekao je božanski Spasitelj. Djeca, koja lažu, ne smiju nikom pogledati ravno u oči, dok oči istinite djece sjaju od radosti. Tko svoj jezik u ovom životu ne posudi đavlu, "ocu laži", taj će kroz svu vječnost smjeti s anđelima i svćima pjevati velepijesan o Božjem veličanstvu: "Svet, svet, svet je Gospodin Bog nad vojskama".

=====

Bezimena

STRAŠNI NEPRIJATELJ

Draga djeco! Bio je nekoć jedan moćan ali vrlo okrutan indijanski poglavica. On je ratovao sa svim susjednim plemenima i susjednim poglavicama te ih pobijedio i podvrgao svojoj vlasti. Kad je opet jednom osvojio neko bogato selo, svi su muževi povezani ležali na tlu, a žene i djeca su plačući stajali oko njih. Selo su oplijenili i sve što je bilo vrijedno iznijeli kao plijen moćnoga poglavice. A on se je isprsio i vikao: "Sve je moje, jer ja sam najjači i nitko mi se ne može oprijeti!" Ali uto udari na nj jači i veći poglavica, koji je dolazio iz daleke zemlje. On ga svlada i oduzme njemu i njegovu plemenu sve oružje i opet dađe slobodu zarobljenim muževima, ženama i djeci. Tada objavi taj još veći ali čovječni vladar glasno i svečano: "Ja hoću, da svima pomognem, ja sam došao radi svijū. Zato neka i svi budu za me i neka mi pomognu, da uspostavim kraljevstvo mira i ljubavi."

U današnjem evanđelju smo čuli, kako je Spasitelj iz čovjeka istjerao zla duha. Nadovezujući na to Spasitelj je ljudima dao važnu pouku. On je rekao: Đavao je velik i jak te je mnoge ljude podvrgao svojoj vlasti. On je mislio, da

će svi, koje je zarobio, svojom moći za-
uvijek zadržati kod sebe. Ali sad sam
ja došao protiv njega, a ja sam veći i
jači od đavla. Ja mu oduzimam vlast i
plijen. Jer cio svijet je moj, ja sam
gospodar!

Isus Krist je slomio moć đavla "i
on je oslobodio one, koji su od smrtno-
ga straha cio život robovali", "sad će
knez ovoga svijeta biti bačen napolje".
"Božji Sin je došao, da razori đavolska
djela". Tako stoji u Sv. Pismu. Ali ako
je Spasitelj pobijedio sotonu, ako je
pokazao, da je on jači, to ipak ne zna-
či, da nam sad đavao ne može ništa uči-
niti. On može i dalje pokušavati. Zato
u Sv. Pismu stoji i ovo: "Budite trijez-
ni i bdijte!" Jer vaš protivnik, đavao,
kao ričući lav obilazi i traži, koga da
proguta". Ali nažalost đavao rijetko
kad dolazi tako, da ga odmah prepozna-
jemo. Vi znate, da se neprijatelj gdje-
kad i u srcu ugnijezdi, pa se tu širi
u zlim mislima i zlim požudama. Legenda
kaže, da je sv. Prokopiju došao đavao, da
ga kuša, baš kad je svetac orao njivu.
Prokopije ga zgrabi i upregne u plug.
Đavao je morao vući plug. To je slikovi-
to prikazano, da je svetac baš ono učio,
što opominje sv. Pavao: "Ne daj da
te zlo nadvlada, nego nadvladaj zlo do-
brim". Tako ni mi ne smijemo dopustiti,
da nas đavao upregne, nego moramo njega
upregnuti u plug postojanim svladavanjem

kušnja, pa će i nama morati da pomaže
orati njivu našega spasa.

Mi ćemo kušnje svladavati, ako se
budemo čvrsto držali onoga, koji je ti-
sću puta jači od đavla, Isusa Krista,
koji je svladao đavla. Kad ga je đavao
u pustinji napastovao glađu, častoljub-
ljem i vlastohlepljem, on mu je rekao:
"Odlazi, sotoño!" I odmah ga je ostavio.
Gdje je Krist, tamo mora đavao uzmaknu-
ti. Zato je Spasitelj rekao i ovo: "Tko
nije sa mnom, taj je protiv mene!" Mi
ćemo biti sa Spasiteljem, jer će i on
tada biti s nama, on, koji je svladao
đavla. "Njegovom dragocjenom krvlju sru-
šena je sotonina hrabrost, razbijena su
vrata pakla, njegovim krvavim ranama i
gorkom smrti slomljen je prkos smrti i
đavla." Zato zapamtimo za sav život: Sa
Spasiteljem protiv strašnoga neprijate-
lja.

Sredoposna

ČUDESNO UMNOŽAVANJE KRUHA

Moja mala braćo i sestre! Neki pobožni slikar naslikao je vrlo lijepu sliku. Prekrasnim bojama prikazuje današnje evanđelje, čudesno umnožavanje kruha na pristranku brda. Spasitelja su okružili njegovi učenici. Pred njim stoji dječak s ječmenim kruhovima i ribicama. U pozadini je posjedalo nekoliko tisuća ljudi, glava do glave, i s pouzdanjem gledaju u Spasitelja. Glad im viri iz očiju, jer su već dugo išli, a nisu ništa jeli. A Spasitelj diže oči k nebu i blagoslivlje kruhove i ribe.

Ta slika i današnje evanđelje vrijede za sva vremena ljudske povijesti. Ljudi uvijek očekuju nekoga, tko će ih nahraniti. I uvijek dolazi onaj, koji čudesno umnožava kruh, da ih nahrani. Svake godine Bog čudesno umnožava kruh, i to nije nikad manje čudno nego onda u pustinji. Ja mislim na ono čudo, koje se sad počinje zbivati u prirodi, onaj usjev na seljačkim poljima, koji sad raste i zeleni se. Svako pojedino zrno počne klijeti, onda izraste vlat, pa klas. Ljeti u doba žetve svaki taj klas daće 60 do 70 zrna. Tako Bog u zemlji čudesno umnožava kruh. Oko polja su sela i gradovi, i kroz prozore kuća ljudi

s pouzdanjem gledaju u nebo i žele povoljno vrijeme, da žito poraste i rodi i da svi ljudi opet dobiju svagdanji kruh.

Draga djeco! Gladan biti to boli. Od gladi se oči grozničavo svjetlucaju i čovjeka sve boli. Možda je kome od vas otac bio u zarobljeništvu, ili je kome ujak o tom pričao. U zarobljeništvu su mnogi ljudi teško oboljeli pa i umrli, jer su bili gladni. Nama je drago, da možemo jesti koliko nam treba i da nijedno dijete ne mora plakati od gladi. Ali ne smijemo zaboraviti, kome to zahvaljujemo. I uvijek moramo poštivati taj Božji dar. Sjećam se i nikad neću zaboraviti doživljaja iz rata, kako smo kao vojnici jednoga dana radosno i sa strahopoštovanjem u rukama držali komad mirisava tamna kruha, pošto smo četrnaest dana jeli samo konjetinu, jer nam hrana nije stizala. - Poštovanje prema tom Božjem daru očituje se najprije u molitvi, molitvi prije i poslije jela. Neki mladić morao je jednoga dana poslovno razgovarati s načelnikom nekoga većeg grada. Ali gradonačelnik je imao mnogo posla, pa je prijazno rekao mladiću: "Ovdje se ne bismo mogli mirno razgovarati. Sad će podne. Pozivam vas na objed. Otići ćemo u moj stan. Tamo ćemo moći mirno razgovarati." Kad su sjeli za stol, prije nego su počeli jesti, reče gradonačelnik: "Oprostite, ja ću se naj-

prije pomoliti. Tako sam navikao." On nakloni glavu, lice mu je bilo ozbiljno i sabrano. Gost nije znao, što da učini. I on je doduše bio katolik, ali već o-
davno nije molio. Napokon počne mucati.
"Ja - ja već odavno - od djetinjstva ni
sam molio". Građonačelnik ga pogleda
mirno i dobrostivo se smiješeci reče: "E
onda je vrijeme, da to opet naučite. To
morate znati, jer ćete možda jednom i
sami sa svojom djecom sjedjeti za sto-
lom."

od

Draga djeco! Nitko vas ne smije ni-
kad zaboraviti, da Bog svake godine ču-
desno umnožava kruh, da nas nahrani. Nit-
ko od vas ne smije izgubiti strahopošto-
vanje pred tim dragocjenim Božjim darom.
To strahopoštovanje pokazujemo tako, da
pažljivo postupamo s tim darom. "Skupite
komadiće, koji su ostali, da ne propad-
nu!" rekao je Spasitelj. Ali strahopošto-
vanje se najljepše i najbolje izriče mo-
litvom. Kako rado pjevamo u današnjoj
prikaznoj pjesmi: "Hvalite Gospodina, jer
je dobrostiv, pjevajte imenu njegovu, jer
je drag!"

=====

Gluha nedjelja

IZ LJUBAVI

U današnjem evanđelju Spasitelj vr-
lo uvjerrljivo izjavljuje Židovima, da je
on zaista Božji Sin. Ali ljudi ne će da
mu vjeruju, nego se i ljute na Isusa iz
Nazareta i hoće da ga kamenuju. Ali on
im se je sakrio. No to nije trajalo dugo,
jer doskora se Spasitelj više nije htio
sakrivati, jer "je došao njegov sat". Ta
Spasitelj je i došao na svijet, da za
ljude trpi i umre. Sve, što je on za nas
trpio, nazivamo Spasiteljevom mukom. Da-
našnja nedjelja zove se i nedjelja muke,
jer njom u crkvenoj godini počinje doba,
kad treba da osobito mislimo na Spasite-
lja, koji trpi. Zastrte slike i križevi
podsjećaju nas na poniženje našega Spa-
sitelja i na njegovu poslušnost nebeskom
Ocu: "Krist je postao poslušan do smrti,
do smrti na križu". Spasitelj je drage
volje prolio svoju svetu krv, jer je
htio da zadovolji za uvrede koje su lju-
di nanijeli njegovu Ocu. Ta dobrovoljna
žrtva puna ljubavi i predanja morala se
je svidjeti nebeskom Ocu. Spasitelj je
nas zamijenio, i to iz čiste ljubavi.
Zato mi sasvim pravo molimo: "Koji se za
nas krvlju znojio... za nas bio bičevan,
trnjem okrunjen, teški križ nosio i ras-
pet bio". Da to dobro razumijemo i shva-
timo, pripovijedat ću vam nešto. Možda

ste već čuli štogod o svećeniku gubavaca P. Damianu de Veusteru. Kad ga je msijski biskup doveo na otok gubavaca Molokaj, štrčali su se ti jadnici u malu crkvicu, da vide, što se je dogodilo. Tad im je biskup počeo govoriti: Draga djeco, rekao je dršćućim glasom, djeco moja, dosad ste bili sami na ovom otoku, daleko od zavičaja, daleko od onih, koji vas ljube. A sad sam vam doveo svećenika, koji hoće, da vam bude otac. On hoće, da s vama živi i umre, toliko vas ljubi. - U crkvi je najprije nastala grobna tišina, a onda je počelo šaputanje, koje je bivalo sve jače, te biskup nije dalje mogao govoriti. Što? Taj čovjek rumenih obraza, visoka i snažna stasa, on da hoće ostati kod nas? Taj čovjek bijelac, zdrav čovjek kod nas živih mrtvaca? Gubavci su se gurali k oltaru, opipavali su misionarove ruke i zurili su mu u lice, ne bi li gdje našli kakav trag strašne bolesti. Ne, ne, on je zdrav, on dolazi iz ljubavi. Aloha makua Kamiano, viču gubavci, makua Kamiano. Oče Damjane, dragi oče Damjane! Mnogi su zaplakali. Ne, otok gubavaca Molokaj ne će više biti pakao - jer je k "izopćenima" dragovoljno došao čovjek, i sad je bio tu netko, tko ih ljubi!

Vidite, isto je tako Božji Sin došao u veliku zaražnu bolnicu, naš svijet. Samo je On bio potpuno zdrav među ljudima, on je bio tako čist, da mu ni

njegovi najgori neprijatelji nisu mogli ništa reći, kad ih je upitao: "Tko će me od vas prekoriti za grijeh?" Jadni gubavci na otoku Molokaju su onda shvatili, što je taj čovjek za njih učinio. Ali mi slabo shvaćamo, što je Spasitelj učinio za nas... što je učinio za me i za te, što je on trpio zbog grijeha, pa i zbog djječjih grijeha! Zato što vi često neljubazno i zlo mislite, zato je Spasitelj strpljivo primio trnovu krunu; a jer vi svojim rukama tako često zlo činite; druge tučete ili uzimate, što nije vaše, zato je Spasitelj dao, da mu ruke na križ pribiju; a jer vaše noge uvijek idu tamo, kamo ne biste trebali ići, zato jer ne ćete da slušate, zato je Spasitelj dopustio, da mu čavlima probiju noge. Za sve je naše grijeha Spasitelj trpio.... pa kako smo mi često nezahvalni! Pokajmo se i čvrsto odlučimo, da ćemo se barem sada čuvati grijeha: "Hvala Ti, Gospodine Isuse Kriste, da si za me umro, i daj da za me ne bude izgubljena tvoja krv i tvoja muka".

=====

Cvjetnica

OSTANI S ISUSOM!

Draga moja djeco! Bila je velika svečanost i velika radost u cijelom velikom gradu Jeruzalemu! Mesija ulazi u grad! Ta radosna vijest sve je uzбудila. Napokon su dočekali, i sad će se sve promijeniti: "Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana, hosana!" Kad su ga ono, iza čudesnog umnožavanja kruha, htjeli proglašiti kraljem, pobjegao je. A danas dolazi u grad! U svom vedrom oduševljenju oni više ne znaju, što da učine. Kidaju grane sa stabala palme i mašu njima amo tamo kao da su opojeni. Skidaju svoje gornje haljine, prostiru ih po ulicama i sretni su ako Gospodinov magarac pređe po njima. I to sve bez obzira kakve bi to posljedice moglo izazvati. Ne misle oni ni na Rimljane ni na državu ni na Crkvu. A najglasnije su vikala djeca, ta ona su već odavno znala, da im je on prijatelj, on, koji danas dopušta, da mu se klanjaju kao Mesiji, koji to napokon dopušta, jer je prije to izbjegavao - i djeca su najdulje izdržala, i kad je najveća opojenost već splasnula, ona su još vikala: Hosana, hosana - pa su još i onda vikala, kad su to farizeji i pismoznanci vatrenim pogledima zabranjivali, jer su zavidjeli Isusu. Pa ako se je Isus imalo

obrađovao tom slavljenju u taj, ljudski uzevši, veliki dan, onda se je radovao samo zbog čistoće te djece, kojih je radost bila iskrena, prirodna i bez ikakvih proračuna. Jer ona još nisu ništa znala o potajnim i sebičnim nadama, koje je svaki odrasli čovjek na svoj način vezao u Mesijino ime. Ali Krist je znao, on je dobro znao, da će ti isti ljudi za nekoliko dana vikati: "crucifige eum - raspni ga!" On je znao, da je to oduševljenje, koje je toga dana tako silovito planulo, samo plamen slame. Samo će pet dana proći, pa će iz srdaca toga istog naroda buknuti drugi plamen, plamen luđačke mržnje, koji će podjarivati fanatični i spretni huškači. Ali tako mora doći. Jednput mora Krist dopustiti, da ga slave kao kralja. Od danas on javno ističe svoje kraljevsko dostojanstvo. On je kralj. Za malo dana će on pred velikim vijećem izričito priznati da je Mesija i zato će ga predati Pilatu. A i njemu će odgovoriti: "Da, ja sam kralj!" I zato će poći u smrt, jer "njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta". Cvjetnica - Veliki petak: Hosana - Crucifige, to je preokret, prijelom, da se suprotniji i potresniji ne može ni zamisliti.

Već na Cvjetnicu uvečer se je sve stišalo... Kao iza poklada ležale su palmove grančice po putovima kao pokidano cvijeće - i svak je otišao kući. Nije se dogodilo ono, što je mnoštvo očekiva-

le, ni revolucija, ni "juriš na barikade". I tad su ga pustili da padne - da pače, kad je Pilat posljednji put pokušao da ga spasi, oni su radije zatražili da pusti razbojnika Barabu nego toga Krista, koji ih je tri godine obasipao dobročinstvima i koji ih je sad tako razočarao, jer su ga krivo razumjeli.

Tako je često i u ljudskom životu. Dok nam netko odgovara, dok nam ispunjava naše želje, dobar je, ali teško njemu, ako ih prestane ispunjavati! Ta koliko ih samo ima, koji idu u crkvu samo zato, jer se nadaju kakvoj zemaljskoj koristi od toga, ili jer je to u modi; ako Crkva nešto dijeli, onda su oni pobožni; ako od župnika nešto trebaju, onda mu vele "Hvaljen Isus", ako li im ne udovolji želji, onda ga i ne gledaju.

Židovi su smatrali, da će Mesija osloboditi njihov narod, a malo ih je bilo koji su ga očekivali, da ih oslobodi grijeha. Zato je iz poklika Hosana na Cvjetnicu već odjekivalo "Raspi ga" Velikog petka. Koliko smo puta i mi sami u sretnim časovima svoga života oduševljeno zapjevali "Hosana sinu Davidovu"? A koliko smo puta opet napustili Krista, kad je trebalo s njim ili zbog njega što god pretrpjeti? Kad je trebalo pridoñijeti kakvu žrtvicu, na pr. ustati pola sata ranije, da stigneš k misi? Ili ne otići u kino, jer je korizma? U Jeruzalemu su onda djeca najdulje ustrajala

uz Spasitelja. Tako treba da i vi ustrajete uz Isusa. Vi treba da uvijek pristajete uz Isusa. Vaše "Hosana sinu Davidovu" neka ne umukne ni onda, kad život bude težak. Zato treba da sad i vi, draga djeco, počete sa Spasiteljem kroz svētu, veliku sedmicu, da koji sat probđijete na Veliki četvrtak, da uza nj stojite pod križem na Veliki petak, kad će vaša svijeća dvaput jasnije i svečnije sjati, kad je zapalite u svetloj uskrsnoj noći. Jer uvijek vrijedi ovaj program: kroz patnje u radost, kroz noć u svijetlo! Tako je bilo kod Krista, a tako je i kod kršćana.

=====

Veliki petak

ON JE UMRO ZA ME

Draga djeco! Bilo je to u dvorištu nekog zatvora. Jutro je svitalo. Svi zatvorenici morali su se u dvorištu poricati. Svaki deseti bit će ubijen. Zatvorenici drhću od straha. Tko će biti deseti? Samo jedan stoji mirno, neki stari svećenik. Svi ga znaju, on ih je

tješio prošle noći i neprestano im di-
zao pogled gore. Kraj starog svećenika
stoji mlad čovjek. Kad su brojali, on
bio deseti. Jedva stoji, blijed je kao
stijena. Odjednom osjeti da ga je netko
blago gurnuo, i svećenik je stajao na
njegovu mjestu. Čuje se zapovijed. Broj
deset korak naprijed! Starac bez oklije-
vanja stupi pred red. Iza nekoliko časo-
va, on je s dvadeset drugih ležao na tlu
u svojoj krvi. A mladoga čovjeka je pe-
klo u duši: On je umro za me! I nikad
nije mogao zaboraviti: jer je drugi umro
mjesto njega, a on je ostao živ.

On je umro za me! To je potresna
propovijed Velikoga petka. Križ nam pro-
govijeda. Ljudi su zaslužili smrt. Tad
je došao Božji jedinorođeni Sin i stao
na njihovo mjesto. On je dopustio, da
ga ubiju, da mi ostanemo živi. Vi ste
gledali današnje svečane obrede. Vidjel-
ste, kako je svećenik uzeo pokriveni
križ, pa ga komad po komad otkrivao. Pri-
tom je pjevao: "Evo drvo križa, na kom
je visio Spasitelj svijeta". I tad je
skinuo čipčele, a tako i svi ostali sve-
ćenici i ministranti - pa su jedan za
drugim kleknuli na stepenice oltara i
pobožno mu se poklonili. Križ je dostoj-
an velikog štovanja. To je znak našega
otkupljenja. Zato i pjevamo danas: "Sla-
vino te, sveti križu!" Treba da uvijek
štujete sveti križ. Već kad se križamo,
treba da tiho o tom razmišljamo: Spasi-

telj je za me umro na križu! Nikad ne-
mojte proći kraj križa, a da u sebi ne
reknete: "Hvala ti, Isuse Kriste, što
si za me umro!" Treba da kod kuće nago-
varate, da se u svaku sobu objesi križ.
Ja ne bih htio ni spavati u sobi, u ko-
joj nema križa. A ako baš nema križa, on-
da ću svoju krunicu staviti na stol, jer
na njoj je križ.

Kad su u Meksiku progonili kršćane,
vojnici su jednom uhvatili jednoga dje-
čaka. Oni su pred nj bacili križ na pod-
logu i zapovijedili mu, da ga nogama pogaži.
Dječak je rekao: "Ja to ne ću učiniti,
maka mi sve kosti polomili." On je mi-
slio: Taj on je umro za me, pa kako bih
ja mogao gaziti njegov sveti znak! -
Prije je križ bio znak sramote. Samo su
zločinci i to većinom robove, razapi-
njali na križ. Ali otkako je Spasitelj
razapet na sramotnom drvu križa, križ
je znak spasa, častan znak za sva vreme-
na. Kad u kršćanskim zemljama odlikuju
ljudi za velika djela, onda je odlikova-
nje obično u obliku križa. Ako dobro pa-
zimo, mnoge će nas stvari u životu pod-
sjetiti na to, da je On umro za nas!

=====

ISUS ŽIVI!

Draga djeco! U svojim "Blagdanskim pripovijetkama" pripovijeda svećenik i pjesnik Petar Dörfler, kako se je u njegovu roditeljskom domu slavio Uskrs.

"Rano ujutro probudila nas je majka s pozdravom: Želim vam sretan dan i radostan Uskrs! Tad smo poskakali iz postelja, brzo se obukli i pošli da raznesemo taj pozdrav, jer je trebalo biti prvi i zaželjeti: Želim vam sretan dan i radostan Uskrs! Iz sobe u sobu, pa u staju i u susjedstvo prolazila je svijetla zraka te uskrsne poruke."

Draga djeco! I ja vama velim danas u ovom svečano okićenu Božjem domu: Želim vam sretan ovaj dan i veseo Uskrs!

Uskrs je najuzvišeniji i najradosniji kršćanski blagdan. Pa i ne može biti drugačije. Sv. Pavao veli izričito, da bi bez Kristova uskrsnuća naša vjera bila varava i prazna. Jairovu kćer, koja je tek umrla, mladića iz Naima, kog su već nosili na groblje, svog prijatelja Lazara, koji je već nekoliko dana ležao u grobu, njih sve je Spasitelj svojom božanskom moći nanovo probudio u život, a sad je eto i sam tom božanskom moći izašao iz groba kao pobjednik grijeha i smrti. Sad eto znamo, da ćemo i mi uskrsnuti iz grobova. "Isus živi, a s njim

i ja, smrti, gdje je tvoj žalac? Isus živi te će i mene uskrsnuti". Apostoli, kojima se je uskrsli Spasitelj javio, naviještali su da je Krist razapet i da je uskrsnuo - pa su zato i oni podnijeli smrt. Mučenici prvih kršćanskih stoljeća željeli su podnijeti mučeničku smrt, jer su vjerovali u Kristovo uskrsnuće. Kroz sva stoljeća crkvene povijesti kršćani su hrabro podnosili progonstva, muke i smrt, jer su znali, da "Isus živi!"

Vi, koji ste veći, već ste učili u povijesti o Napoleonu Bonapartu. To je bio francuski car i osvajač svijeta. On je gotovo cijelu Evropu podjarmio, ali je u Rusiji uništen. I tad je toga čovjeka, kog su dotle toliko slavili i bojali ga se, njegov narod ostavio i prognao ga na otok Sv. Jelene. Tu je on razmišljao o Kristu i upoređivao je ljudsku bijedu sa sjajem toga kralja - pa je rekao generalima, koji su s njim bili prognani: "Ja sam znao ljude oduševiti, da su za me išli u smrt; ali ipak sam morao biti s njima, da iskra mog pogleda i moj glas raspali njihova srca. Ali ja ne znam tajne, kojom bih mogao ovjekovječiti to oduševljenje i da nisam nazočan. To je baš sudbina svih ljudi moga kova, pa i Cezara i Aleksandra. Nas će zaboraviti, a imena osvajača i cezara ostat će samo kao tema za školske zadaće. Kolik je ponor između moje bijede i vječ-

noga Kristova kraljevstva! Krista ljube, obožavaju i slave po cijelom svijetu. Je li Krist umro? Ili zar to ne znači vječno živjeti?"

Da, djeco, nađite kralja ili cara, vladara ili kakva velika čovjeka, kojega vlast traje kroz stoljeća! Zaista, Uskrs je dan, koji je Gospodin učinio. Radujmo se i veselimo se tom danu. Aleluja! Aleluja!

=====

Uskrsni ponedjeljak

PO PATNJAMA U RADOST!

Draga djeco! Evanđelje uskrsnog ponedjeljka najljepše je od svih odlomaka Sv. Pisma, koja se čitaju kroz cijelu godinu nedjeljama i blagdanima. Mnogi su slikari prikazali tu zgodu. Jedni prikazuju, kako se dvojici žalosnih muževa pridružuje Treći i razgovara s njima. To je Isus, ali pogleda one dvojice zastrla je tuga, te ga oni ne prepoznaju. Na drugim slikama je opet naslikano svratište u Emausu. Kroz prozore ulaze posljednje zrake večernjeg rumenila. Isus

drži kruh u rukama i blagoslivljuje ga, dok su oba učenika široko otvorila oči. Njihove oči, a i čitavo njihovo držanje puno je iznenađenja, ali i uvjerenja: Dakle ipak! To je on, Gospodin!"

Rado razmišljamo o toj zgodi te se veselimo da je Spasitelj tako divno utješio ta dva muža, no ne smijemo previdjeti ni onu rečenicu, kojom ih Isus donekle kudi. Oni su dosta dugo bili s njim, te ne bi morali odmah klonuti. Trebali su samo malo razmisliti, što su proroci prorokili o Spasitelju. Ali oni nisu bili sposobni da trijezno misle. Zar im je Gospodin rekao: "O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega, što govorahu proroci! Zar nije trebalo, da Krist trpi i tako uđe u svoju slavu?"

Da, to razumijemo, da bez Velikog petka ne bi bilo ni Uskrsa, bez dubokog poniženja ni trijumfa nad smrću. Sad je on tek objavio svu svoju božansku slavu. Ali što je Spasitelj rekao za se, to vrijedi i za sve one, koji pristaju uza nj. Bez patnje ne može proći nitko, tko s Kristom želi ući u vječnu radost. Ali otkad je Krist trpio i uskrsnuo i otkad je to razjasnio učenicima u Emausu, znamo i mi, da će se svaka patnja i nevolja preobraziti. Tako je uskrsli Krist velika nada onima, koji za Krista umiru.

Kad su za progona kršćana u Japanu jednoga svećenika htjeli da privežu na lomaču, rekao im je on, da to nije po-

trebno, jer mu je dovoljan jedan pogled u nebo, da ostane na svom mjestu. Taj pogled u nebo je već i mnogu djecu učinio junacima. Godine 1927. kad su u Meksiku progonili Crkvu, neki je dvanaestgodišnji dječak u Guadalajari dijelio letke. Ali to je bilo strogo zabranjeno i po nesreći dječaka uhvati policija. Htjeli su, da im izda, tko mu je dao te letke. "Ne reci, sine, dovikne mu majka, "Bog će ti to u nebu strostruko platiti". I zaista, nisu od njega mogli ništa saznati. Od bijesa slomili su mu obje ruke, ali ni to nije pomoglo; on je postojano šutio, dok ga pred majčinih očima nisu ubili. Sv. Pavao piše u jednoj svojoj poslanici: "Ja sudim, da stradanja sadašnjeg vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama. I tako sva stvorenja žarko očekuju objavljivanje Božjih sinova".

Draga djeco! Ovih svećanih uskrasnih dana gotovo ne bismo prestali klicati aleluja. Ali ovaj zemaljski život nije samo radost i veselje i aleluja, u njemu ipak ima mnogo tjeskobe, brige i tuge. Ali kad vas u životu snađu nevolje, bila mala dječja žalost ili poslije velika bol, pomislite ovako: "Zar i Krist nije morao sve to pretrpjeti, da uđe u nebesku radost?"

=====

Prva pričest na Bijelu nedjelju

VELIKA ŽELJA

Roditelji i prijatelji! Draga djeco! Kad je božanski Spasitelj ušao u dvoranu određenu za posljednju večeru, stao je usred dvorane i sa zadovoljstvom je ustanovio, da su dva apostola, koje je poslao, sve dobro priredili. A tad su mu zasjale oči i On je uzbuđen rekao apostolima: "Vrlo sam želio, da ovu pashu jedem s vama prije nego podnesem muku!" Spasitelj je točno znao, što će se dogoditi, da će blagosloviti kruh i vino, da ih dade apostolima govoreći: "Uzmite i jedite, uzmite i pijte. Ovo je moje tijelo, ovo je moja krv!" I znao je, da će još dodati: "Ovo činite na moj spomen!" I on je čeznuo za tim časom i za tim činom! Zaista čudno i neshvatljivo: Spasitelj želi tu svetu gozbu, u kojoj će se sav darovati ljudima. "Vrlo sam želio, da ovu pashu jedem s vama!" Kad je Isus te riječi rekao, gledao je preko kruga svojih apostola, gledao je iza te jedanaestorice neizbrojivo mnoštvo ljudi, koji će svi po redu prilaziti, da ih on obdari tajnom i srećom toga časa. Spasitelj je već onda vidio i vas, draga djeco, kako ste danas došli k njemu. On danas i vama govori: "Vrlo sam želio, da ovaj kruh jedem s vama!" A zašto je Spasitelj želio, da vam se daruje u ovoj svetoj

gozbi? Ne nalazimo drugog razloga, do-
nog, koji je ponukao Spasitelja da rek-
ne: "Moja je radost biti među ljudskom
djecom". A što je to drugo nego nježno
očitovanje božanske ljubavi? Budući da
vas Spasitelj ljubi - i jer vidi, da su
vaša srca pripravna, kao što je onda bi-
lo sve pripravno u dvorani posljednje
večere, zato želi doći k vama.

Mali Josip Sarto u talijanskom se-
ocu Riese nosio je zastavu Majke Božje
pred odraslijom djecom, koja su jedne
nedjelje išla na prvu svetu pričest. On
je tad sa svojom zastavom stajao sasvim
blizu oltara i promatrao sveti obred.
Tad ga je snašla jaka želja, da i on
pristupi oltaru i primi sveti kruh. Ali
on je trebao još pet godina čekati, jer
tada su se djeca tek u dvanaestoj godi-
ni mogla pričestiti. Njegov župnik ga
nije mogao prije pustiti k svetoj priče-
sti. Ali kad je biskup došao u selo, da
dijeli sv. potvrdu, Josip jednostavno o-
de u župski dvor. Tamo je našao biskupa,
pitao ga, je li istina, da djeca ne mogu
primiti sv. pričesti prije 12 godina i
zašto je to tako. "Zato jer su djeca pre-
malena i još ne razumiju sve", odgovori-
mu biskup. "Ja znam, da je Spasitelj na-
zočan u svetoj hostiji i da želi doći u
moje srce", reče Josip bez straha. "Zna-
te li vi više, gospodine biskupe"? Tad bi-
skup začuđeno i dugo pogleda dječaka; na-
pokon spusti glavu i reče: "Samo čekaj,

dječake, i Spasitelj čeka!" "Ali ne tre-
ba Spasitelja ostavljati da čeka!" vik-
ne Josip. "Da sam ja papa, pustio bih
svu djecu da se pričeste, čim bi se
znala Bogu moliti". "Možda ćeš postati
papa, pa ćeš to onda promijeniti", na-
smije mu se biskup. I - Josip Sarto, sin
pismonoše iz Riese, zaista je postao
papa, i to sveti papa: Pio X. Što je
kao malen dječak želio, to je kao papa
izvršio. On je zapovijedio biskupima i
svećenicima, da nastoje, da djeca što
prije pristupe stolu Gospodnjem. Prije
nekoliko godina Pio X. proglašen je sve-
tim. A mi ćemo toga svetoga papu moliti:
Sveti papa Pio, daj nam malo svoje veli-
ke ljubavi prema Spasitelju!

Ljubav je božanskoga Spasitelja na-
tjerala, da nam priredi tu čudesnu goz-
bu. A ljubav i naša srca pripravlja za
njega. Zar ne, djeco, kad vas netko ve-
oma ljubi, kao na pr. otac i mati - on-
da i vi možete njega ljubiti, pa bio to
otac, mati, brat, sestra ili bilo tko
drugi. Pa ako vas Spasitelj tako ljubi,
da dolazi u vaše srce, onda ni vi ne mo-
žete da njega ne ljubite. Zar ne čujete
kako vam Spasitelj u srcu govori: "Dije-
te, daruj mi svoje srce"! Zapravo vaše
srce već odavna pripada Spasitelju. Od
onoga dana, kad je na svećenikovo pita-
nje: "Hoćeš li se krstiti?" - vaš kum
mjesto vas odgovorio: "Hoću!" Otada ste
mjesto vas odgovorio: "Hoću!" Otada ste
vi Kristovi, otada vaša duša nosi neiz-

brisiv biljeg Božjega djeteta. Samo Božja djeca smiju doći na "gozbu ljubavi". A da vi želite uvijek biti Božja djeca i da ćete to i ostati, to ćete danas svečano obećati, kad budete obnavljali kršni zavjet. Kako je ono rekao mali Josip Sarto? "Ne smijemo Spasitelja ostaviti da čeka!" Tako treba da i vi na ovaj svoj dan prve svete pričesti obećate dragom Spasitelju, da nikad ne ćete puštati da vas dugo čeka, da ćete često dolaziti k njemu u svetoj pričesti, u svetoj misi ili u pohodu tabernakula.

I odrasli bi trebali razmisliti, ot kad već nisu pohodili Spasitelja. Mi odrasli i stari kršćani moramo priznati, da nas ovaj dan i ova svečanost uvijek ne kako diraju. Ali neka ne ostane samo pri tom lijepom raspoloženju! Možda i nama opet zvuči u ušima: Dijete, daruj mi svoje srce! Kršćanine, nazvao sam te tvojim imenom, dakle pođi za mnom!

Druga nedjelja po Uskrsu

DOBRI PASTIR

Draga djeco! Već sam vas češće upozorio, da pripazite, kako Spasitelj ono, što opazi u prirodi ili u životu ljudi, često uzima kao povod, da na to nadoveže kakvo tumačenje ili pouku. Tako je i s divnim evanđeljem o dobrom pastiru, po kom je dobila ime današnja druga nedjelja po Uskrsu.

Izraelci su uglavnom bili pastiri. Zato su pastiri i bili prvi ljudi, koji su bili pozvani k novorođenom božanskom kralju. Dok se u Galileji protežu oranice, u Judeji ima više pašnjaka. Zato je Isus u Judeji više govorio u prispodobama iz pastirskoga života. Stada obično ne čuvaju gospodari, nego unajmljeni pastiri. Pastiri to obično čine zbog plaće, pa ako zaprijeti kakva opasnost, oni se spasavaju, a stada prepuštaju sama sebi. Ta oni su samo najamnici. Oni nemaju ljubavi za te životinje, kojima je potrebna zaštita. Uvečer stjeraju stada u obore ograđene ogradom ili suhim zidom. To je ljeti "staja", u kojoj ovce spavaju, a čuvar je čuva. Ujutro su dolazili pastiri i svaki je na svoj način navabio svoje ovce. Na to misli Spasitelj, kad veli: "One će čuti moj glas". Ali najvažnije i najutješljivije jest to, da je Spasitelj dobri pastir, a nije najamnik.

On daje svoj život za svoje ovce. Razumljivo je dakle, da je prvim kršćanima slika dobroga pastira bila draža nego i kakva druga Kristova slika. Ona je bila neizmjereno utješljiva za ona opasna vremena, ona je rasvjetljavala tamu katakombi. Evanđelje o dobrom pastiru zaista pristaje uz veselu vijest o uskrsnuću. U nj su se uvijek ugledali oni muževi, koji su po Spasiteljevoj zapovijedi morali vršiti pastirsku službu u Crkvi. Bilo je to za vrijeme progona kršćana u Koreji: Misijski biskup, kog su teško mučili, ležao je na prljavoj rogožini, stisnut među ostalim zatvorenicima. Što će se dogoditi s kršćanskom općinom? Što će biti sa svećenicima koji su s njim radili? Kršćane baš zato zatvaraju i muče, da izdaju, gdje se kriju misionari. Možda će se stišati bijes progonitelja, kad im se predaju evropski svećenici i kad ih poubijaju. Tad se biskup odluči na tešku stvar i napiše svojim svećenicima: "U nevolji dobar pastir daje svoj život za svoje ovce". Misionari, koji su primili biskupovo pismo, nisu se ni tren predomišljali, nego su se predali, da ih muče i ubiju. Iz njihove žrtve su nastale kršćanske općine u Koreji.

Zato ćemo danas moliti za naše biskupe i svećenike, da uvijek vjerno vrše dužnosti dobroga pastira i da im u ovako teška vremena ne pukne srce, kad im tolike "ovčice" pobjegnu. A za sve one, ko-

ji danas zalutaju te se izgube u pustinji, molit ćemo, da jednoga dana opet čuju glas dobroga pastira - glas ljubavi, da bude jedan pastir i jedno stado!

=====

Treća nedjelja po Uskrsu

ISUS, TVOJA RADOST

Nema riječi, koja tako pristaje djeci i koju djeca tako rado slušaju, kao svijetlu riječ: radost. Djetetu je potrebna radošt, da može živjeti, da može biti dijete, kao što mu je potrebno jelo i odijelo, san i sunce. Kako li su jadna djeca, koja se nikad ne mogu pravo radovati, veseliti. Djeca, kojima uvijek radošt iz očiju sja obično su i dobra djeca. Ona su i tako blizu Spasitelju, koji je svojom vijesti o dobrom nebeskom Ocu donio radošt na svijet.

I iz današnjeg evanđelja sja svijetla riječ "radošt". Ali to svijetlo kao da je malo prigušeno, kao kad se oblaci navuku na proljetno sunčano nebo. Spasitelj govori i o žalosti, koja će snaći njegove učenike. Sad, dok je Isus

među njima, oni su radosni, ali kad on ode od njih, bit će žalosni.

Draga djeco! Tako će biti i kod vas i kod sviju:

1. uz Isusa tvoja radost a
2. rastanak s Isusom tvoja žalost.

Isus, tvoja radost: Dijete nekih bogatih ljudi veselo se pripravljalno za prvu svetu pričest. Nekoliko dana prije toga sretnog događaja zovne je majka u sobu i pokaže joj skupocjenu bijelu svilenu haljinu, koju joj je nabavila. Djevojčica je nekoliko trenutaka bez riječi gledala haljinu, a onda joj se oči napune suzama. "Dijete, ti se ne veseliš toj haljini?" upita majka razočarano. "Ah, mama", odgovori dijete, "načini mi jednostavnu haljinu, kakv imaju siromašna djeca, da se uzmognem radovati samo Isusu; ako ne budem svoju radost morala dijeliti na Isusa i haljinu, ja ću biti mnogo sretnija." Nije besmisleno što veli jedna pjesma: "O Isuse, Ti si sav moj život; bez Tebe je samo smrt. Moja hrana si Ti, bez Tebe samo bijeda. Moja radost si Ti, bez Tebe sama tuga. Moj mir si Ti, bez Tebe samo svađa, o Isuse." Uz Isusa - i s Isusom u srcu - srca su nam puna radosti.

Zapravo ima samo jedna jedina velika žalost, a to je biti odijeljen od Isusa. Grijeh, teški grijeh, rastavlja nas

od Isusa. Francuski kraljević Ljudevit sjedio je jednoga dana uz svoju svetu majku Blanku. On je svoj pogled upiljio u nju i slušao njene pouke. Tad ova položi ruku na njegovu glavu i sa suzama u očima reče svom sinu: "Dijete, ti znaš, koliko te ljubim, - ljubim te, koliko bi te itko mogao ljubiti. Pa ipak ti velim: Voljela bih, da te ovaj tren vidim mrtva, nego da ikad smrtno sagriješiš." Kraljević Ljudevit nije progovorio ni riječi, ali se je na njegovu licu mogla vidjeti sveta odluka: "Radije umrijeti nego smrtno sagriješiti!" Apostoli su se ražalostili, kad im je Isus nagovijestio, da će ih ostaviti. On im je bio sve! Oni svog života nisu više mogli zamisliti bez Isusa, toliko im je bio prirastao. A danas ima toliko kršćana, pa i mnogo djece, koji zbog bilo kakva zemaljskog dobra, kakva užitka ili kakve radosti, napuste Isusa. "Ne dam svog Isusa", tako su prije mnogi pjevali na dan svoje prve pričesti - a zatim nije dugo trajalo, a oni su ga ipak napustili, tog svog Isusa! Naša najveća radost je Isus, a najveća žalost neka nam bude rastanak s njime zbog teškoga grijeha. Ali ako koga ikad snađe ta nesreća, onda neka opet što prije dovede Isusa u srce!

Mi nikad ne znamo, kad će doći kraj ovom kratkom zemaljskom životu, za dvije ili tri godine, ili za 40 ili 50 godina. Ako ga uporedimo s dugom, dugom

vječnosti, onda je cío taj ljudski život kratak i zaista samo tren - pa ćemo zato nastojati, da svi dođemo tamo, kamo je Isus otišao: k Ocu u nebo! Radost, koja nas tamo čeka, bit će beskrajna - i ništa je ne će pomutiti.

=====

Kristovo Uzašašće

DOĆI U NEBO!

Draga djeco! Vi veći sjećate se iz Biblije one zgođe, kad su Izraelci došli na granicu Palestine, koju im je Bog obećao. Tada Mojsije, koji je Izraelce vodio kroz pustinju, pošalje muževe, da razgledaju zemlju. Oni su trebali ustanoviti je li zemlja plodna ili je pusta i prazna kao pustinja, raste li u njoj drveće i kakvi plodovi uspijevaju. Kad su se ti ljudi vratili, donijeli su šipka i smokava. A dva su čovjeka nosila kolac, na kom je visio samo jedan grozd. Bio je tako velik, da ga jedan čovjek ne bi mogao nositi. Oni rekoše: "Takvi plodovi rastu u zemlji, iz koje smo došli". Mojsije i svi ljudi su se veselili tim

plodovima i pitali su: "Ima li tamo još takvih plodova?" A oni odgovoriše: "Da, puna ih je zemlja!"

Danas je Spasovo! Božji Sin je 33 godine bio na zemlji, a kad je izvršio sve, što mu je nebeski Otac naložio i na što ga je njegova ljubav poticala, on se je vratio u nebo, odakle je i došao. Njegovu povratku veselili su se sa svemogućim Bogom i svi nebeski zborovi. Ali Božji Sin nije se sam vratio u nebo. U časoslovu i sv. misi čitamo danas čudnu rečenicu: "On uzlazi u nebеса vodeći roblje, aleluja". Bilo je to roblje, koje je Spasitelj oslobodio i koje vodi sa sobom. U jednoj adventskoj pjesmi se pjeva: "Zatvorena su bila vrata, dok nije došao Spasitelj". Spasitelj je ljudima otvorio nebeska vrata. I na dan svoga uzašašća na nebo on vodi u dom sve dobre ljude svih vremena, koji su bili zarobljeni u predpaklu i tamo morali čekati taj dan. Među njima su Abraham, Izak i Jakov, Noa i Abel, Mojsije i Danijel, pa i desni razbojnik, koji se je na križu obratio... i još mnogi pobožni i pravedni ljudi, koji su umrli prije Spasitelja. Nebeski anđeli su se radovali mnogim izabranima, koji će sad s njima zapjevati nebesku pjesmu zahvalnicu.

I anđeli su sigurno upitali Božjega Sina: "Ima li tamo dolje još takvih dobrih plodova, takvih dobrih, pobožnih i svetih duša?" A on im je rekao: "To je

samo početak! Daskora će doći moja zemaljska majka Marija, pa moji apostoli i njihovi nasljednici - i mnoge tisuće mučenika i veliko mnoštvo svetih i blaženih!" Svojim božanskim pogledom vidio je Spasitelj cijelu ljudsku povijest, pa je vidio i nas! Tako Spasitelj vidi i vas, draga djeco: "Ima tu mnogo dječaka i djevojčica, koji sad još nisu sveci. Ali oni ne žele samo da postanu odrasli ljudi, nego i da budu dobri kršćani. Svi oni žele biti sveci! Zato i njih čekaju otvorena vrata."

Draga djeco! Prvo pitanje u katekizmu glasi: "Zašto smo na svijetu?" A vi znate odgovor: "Na svijetu smo zato, da vršimo Božju volju i tako dođemo u nebo." Tko drži Božje zapovijedi, taj vrši Božju volju. Tko sluša starije, taj vrši Božju volju. Tko je dobar prema svim ljudima, taj vrši volju Božju. A tako se, i nikako drugačije, postaje svet.

"Tko bi od vas htio biti svet"? upitala je jednoga dana učiteljica svoje vesele đake za odmora. Svi su to htjeli. "A koji će od vas zaista biti svet i koji će biti prvi?" Nijedno se dijete nije javilo. To će ždrijež odlučiti. Izvlačile su se slamke. Najdulju je izvukla Bartolomeja Capitano. Ona je to shvatila kao Božji poziv. Molila je Majku Božju, da joj pomogne i u njene je ruke iza dvije godine, kao trinaestgodišnja djevojčica, stavila nepokolebivu odluku:

"Hoću da budem sveta. Hoću da budem velika svetica. Hoću da to budem brzo." Umrula je 26. srpnja 1833., kad joj je bilo 25 godina. Papa Pio XI. proglasio ju je blaženom 1926. god.

Spasitelj je svima nama pripremio mjesto u nebu. Ne smijemo ga izgubiti. Zato ćemo svim silama nastojati, da postanemo sveci, ne bezuvjечно takvi, koje će proglasiti blaženima i svetima, i čije će slike štovati na oltarima - ali bezuvjечно takvi, koji će doći u nebo. "Hoćemo", vele dječaci, "hoćemo", vele djevojčice - svi hoćemo! Amen.

=====

Nedjelja u osmini Spasova

ŠTO MORA BITI!

Draga djeco! Tri godine su apostoli neprestano bili s Isusom. U početku, kad su tek došli k njemu, bili su puni zemaljskih misli. Sanjali su o časti i vlasti, koju će zadobiti s Mesijom. I gdje su se svađali, kojega od njih Spasitelj smatra najvrijednijim i tko će biti prvi u Mesijinu kraljevstvu. Jednoga

je dana dāpače i mājka Zebedejevih siño-
va došla i tražila, da Spasitelj njenom
Jakovu i Ivanu dadē odličnija mjesta.
Ali je Spasitelj svoje apostole temelji-
to poučio. On im je rastumačio u čem je
njegovo kraljevstvo i učio ih je, kako
će vršiti svoje zadaće. Tad je Učitelj,
božanski Učitelj, otišao od svojih apo-
stolā. On je uzašao na nebo. I tad su
apostoli ostali sami. Kako će sad biti?
Hoće li biti lako? Hoće li biti teško?

Spasitelj svoje apostole nije osta-
vio u neznanju. On im je rekao, što će
biti i kako će s njima biti. On im je to
rekao, da se toga sjete, kad im se dogo-
di! Rekao im je: Izbacivat će vas iz si-
nagoga, progonit će vas, pogrđivati i
bičevati će vas, dāpače će vas i ubijati.
To vam velim sada, da znate, što vas če-
ka. Jer meni ne trebaju plašljivi i o-
sjetljivi apostoli. Morat ćete svako zlo
podnositi, ali vi to možete izdržati! Ja
ću vam poslati Duha Svetoga; i on će vas
jačati, on će ostati s vama.

Još osam dana apostoli razmišljaju
i mole da im dođe Duh Sveti. A onda, iza
Duhova, prihvaćaju se posla! Nema više
ni osjetljivošći, ni straha, ni plaho-
st. Kad ih dovuku na sud, oni sucima
propovijedaju Krista. Kad ih puste iz
zatvora, oni već pred vratima zatvora o-
pet počinju propovijedati Krista. Makar
ih progonili, tukli, bičevali, zatvara-
li, ubijali, njima to ništa ne smeta, nji-

hova je briga samo: "Da se propovijeda
Krist!"

Da, draga djeco! Dragi Bog ne treba
osjetljive i plašljive ljude. Spasitelj
je znao da će na zemlji biti raspet; ta
on je s neba došao na zemlju, da bude
raspet. Što mora biti, to mora biti, pa
makar bilo i teško, makar i boljelo! Spa-
sitelj je apostolima prorokao, da će im
biti teško i mučno. Oni su to dakle zna-
li, pa ipak hrabro pošli u svijet, i još
hrabrije u mučeničku smrt. A što je Spa-
sitelj rekao apostolima, to je rekao i
za sve one, koji će ikad poći za njim. To
je On rekao i vama: Svaki dan biti mar-
ljiv i pažljiv u školi, to je teško; sva-
ki dan rado, brzo i točno poslušati šta-
rije, to je teško! Svaki dan biti snoš-
ljiv i obziran prema sudrugovima, i to
je teško! Ali vi niste ni plašljivi ni
osjetljivi! Kad bi tko već kod ovih teš-
koća izdao, kako bi mogao ostati čvrst i
vjeran, kad bi ga snašle teže kušnje?
Tako su na pr. za vrijeme progonstva za-
htijevali od nekog dvanaestogodišnjeg
dječaka da nogama pogazi križ, koji su
oni bacili na pod. Ali on je odgovorio:
"Možete mi sve kosti polomiti, ali ja to
ne ću učiniti!" - Dragi djeco, odlučite,
da ćete se od danas držati ovog pravila:
sve, što mora biti, ja ću učiniti, makar
mi to i teško bilo! Ja se ne bojim! Amen.

PROLJETNI VJETAR DUŠA

Draga djeco! Svake godine, kad priroda postigne vrhunac ljepote, kad se sve zeleni i cvate i pjeva, tad Crkva slavi treći veliki blagdan svoje svete godine: Duhove, blagdan Svetoga Duha. Pa recite i sami, zar taj blagdan ne pristaje baš u to godišnje doba? Već ste čuli pjesmu: "Dođi Duše Sveti, proljetni vjetre duša!" Što je to proljetni vjetar? To je onaj jaki i topli vjetar, koji svake godine budi prirodu, koji je oživljava, te sve u njoj opet počinje živjeti. Proljetni vjetar pomlađuje i poljepšava zemlju, kako je vidimo danas na Duhove. Vidite, draga djeco: Isto to čini Sveti Duh u našim dušama. Ta vi znate, što se je onda dogodilo u Jeruzalemu: iza Uzašašća su apostoli devet dugih dana molili: "Sidi na naš Sveti Duše!" I Bog je uslišao tu molitvu. I s neba je došla huka, kao kad iznenada nadolazi silan vjetar, i napunila je svu kuću, u kojoj su se skupili apostoli s pobožnim ženama i Marijom, Isusovom majkom. I ognjeni jezici pojaviše se nad glavom svakog od njih. I svi su počeli govoriti, kako im je Duh Sveti davao da govore. Pa što su apostoli učinili? Napunjen Duh Svetim, zahvaćen proljetnim vjetrom, Petar širom otvara vrata i prozore i propovijeda židovskim hodočasnicima iz svih krajeva

svijeta. Zamislite, to je onaj isti Petar, koji ni pred malom služavkom nije htio priznati, da je Kristov učenik. I svi ostali apostoli se povode za njim, razilaze se po gradu i po uglovima ulica okupljaju ljude oko sebe - oni apostoli, koji su do toga dana od straha pred Židovima zaključavali vrata. Toga se je dana cio veliki grad Jeruzalem uzbuđio: u jednim se je probudila mržnja protiv apostola, ali ih se apostoli sad više ne boje i do večeri se je već 3000 muževa pokrstilo. Tako je Duh Sveti djelovao u apostolima: oni sad gore kao žive svijeće i užiju cio svijet. Na Duhove su apostoli primili svetu potvrdu. I mnogi su od vas već primili svetu potvrdu: vaši krizmeni dani bili su vaši Duhovi. A da li vi puštate, da Duh Sveti djeluje u vašim dušama, kako su to apostoli činili? Vi ste kod sv. mise već često molili u vjerovanju: "Vjerujem u Svetoga Duha, Gospoda i životvorca." I k onima, koji još nisu krizmani, došao je već Duh Sveti. Ta on je prvi put unio život u vaše duše u svetom krštenju. Onda, kad su vas nosili na krštenje, vaša je duša bila još hladna i zamrznuta kao zemlja zini, ona je zapravo bila još mrtva. Duša još nije imala života milosti. A kod svetog krštenja je Duh Sveti zahvatio dušu kao snažan proljetni vjetar i donio je život milosti, da duša može vječno ostati živa i mlada i lijepa. U svetim sakramentima krsta i potvrde Duh Sveti na osobit način

dolazi kršćanima. Ali i u svemu, što Crkva čini nazočan je Duh Sveti i djeluje Duh Sveti: u svim sakramentima, blagoslovima, propovijedima...

Kako je Duh Sveti djelovao u apostolina, tako neka djeluje i u nama, neka nas učini vjernima i jakim u vjeri. Neka desetogodišnja kineska djevojčica došla je jednoga dana k biskupu i zamolila ga, da je krizma. A on joj odgovori, da je još premlada. No djevojčica je i dalje molila. Reci mi, što bi odgovorila, da te iza svete potvrde tvoj nandarin zapita, koje si vjere? - Gospodine biskupe, ja bih nu odgovorila: Ja sam s Božjom pomoći kršćanka! - Ali što bi učinila, kad bi on tražio, da se odrekneš svoje vjere? - Ja bih nu rekla: nika-d! - A kad bi on dozvao krvnika i rekao ti: Sad biraj, ili ćeš se odreći svoje vjere ili će ti odsjeći glavu. Što bi tad učinila? Rekla bih nu: Sijeci! I dijete sagne glavu, kao da će mu je zaista odsjeći. Iza tako odvažna odgovora biskup je maloj kršćanki podijelio sv. potvrdu. Recite, djeco, biste li i vi bili tako hrabri kao ta kineska djevojčica? Zar se često ne iznevjerimo i zbog mnogo manjih stvari, kad se uopće i ne radi o mučeničkoj smrti? Neki belgijski biskup se je nedavno tužio na mlitavost i lijenost mnogih katolika, koji dopuštaju da se napada Crkva. Ne bismo li se i mi, djeca i odrasli, mogli zapitati, ne bi li se to i nama moglo prigovoriti, da li i mi

nismo mlaki i nehajni i strašljivi! Možda bismo morali priznati: Duše Sveti, ti stanuješ u mom srcu od mog krštenja, ti si u sv. pričesti Bog s Ocem i Sinom često došao u moje srce, ti si mi na dan moje sv. potvrde priredio Duhove i s puninom svoje milosti si došao u moje srce. Pa ipak moja duša ne plamti više. To je još samo slabo tinjanje tvog duhovskog ognja u meni. Dođi, Duše Sveti, ti proljetni vjetro duša, dođi danas kao silni vjehar s neba i raspali tinjanje u mom srcu u novi plamen!

=====

Nedjelja presv. Trojstva

ZNAK TROJEDNOG BOGA

Draga djeco! Htio bih vas podsjetiti na jedan dan u vašem životu. Taj dan bio je tako divan, da bi ga se uvijek morali sjećati s dubokim strahopoštovanjem i velikom zahvalnošću. Ali kako je taj dan sasvim na početku ljudskoga života, zato nažalost vrlo rijetko mislimo na nj. To je bio onaj blagosloveni dan, kad je svećenik vaše male dječje glave polije-

vao vodom i govorio: "Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Zna li, što se je onda dogodilo u vašim dušama? Događilo se je nešto tako čudesno, da čovjek mora cio svoj život o tom razmišljati i diviti se: na dan krštenja se je u vašim dušama nastanio veliki, beskrajni, trojedni Bog i vi ste postali djeca nebeskoga Oca, braća i sestre Isusa Krista i hram Duha Svetoga.

Bio je neki starac duboke vjere, kog su njegovi mještani vrlo poštivali. Nitko mu nije mogao ništa prigovoriti. Kad bi god izlazio iz crkve, on bi se nekoliko trenutaka zaustavio kod krstionice. Tu su i njega prije mnogo godina krstili u ime trojednog Boga. On bi tu stao i zamislio se malo i sjetio se onog trenutka, kad je postao svojina trojednoga Boga. A onda je polako i pobožno učinio znak križa. I tad bi tek izašao iz crkve. Taj je čovjek imao živu svijest o krštenju.

Danas ćemo se upitati, kako je s nama. Da li se i mi, kad god se prekrižimo, uvijek sjetimo toga, da smo od krštenja djeca nebeskoga Oca, braća i sestre Božjega Sina i hram Duha Svetoga? A kako se često mnoga djeca križaju lakom-smiješno klizanje rukom preko lica i pr-pitao, kakve to lakrdije čine katolici kad ulaze u crkvu: pređu rukom preko li-

ca, potipkaju se malo po prsima i prije nego uđu u klupu malo previju koljeno kao male djevojčice, kad tetka dođe u goste. I taj se je čovjek vrlo iznenadio, kad sam mu rekao, da bi trebalo pokleknuti i prekrižiti se kad se uđe u crkvu.

U nekom starom spisu iz 287. godine piše: tada su sv. Fides i neke njene prijateljice uhvaćene i pogubljene zbog svoje vjere. Prije smrti one su načinile znak križa na čelu, ustima i prsima. I nama treba da znak križa bude ne samo spasonosna uspomena da smo postali djeca Božja, nego i da njime uvijek nanovo priznajemo trojednoga Boga. Prije petnaest stoljeća napisao je sv. Ivan Zlatousti o svetom znaku križa: "Ne stidi se toga divnoga znaka, da se Isus ne bude stidio tebe, kad dođe u svojoj slavi i kad bude taj znak pred njim lebdio sjajnije nego Sunce!" Znak križa na čelu neka nas uvijek podsjeća, da svoju vjeru moramo priznati pred cijelim svijetom; križ na ustima neka nas ohrabri, da branimo i širimo svetu vjeru; a križ na prsima neka znači, da svoju vjeru nosimo duboko u srcu i da ćemo joj ostati vjerni dok god nam srce kuca. Cio naš život neka bude radosni i odvažni "Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto", kako s majkom Crkvom često ponavljamo u sv. liturgiji: "Slava Ocu i Sinu i Svetom Duhu, kako bijaše u početku tako i sada i vazda i uvijek."

Mislite uvijek, da naš život treba

da bude pjesma pohvalnica trojednom Bogu! Zato ne smijemo ništa činiti, što nije na Božju slavu. A svaki dan neka bude nova kitica u lijepoj pjesmi moga života! Pa kad jednom s tom pjesmom na ustima stupim pred božanskog suca: "Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu", tad će anđeli i sveti odgovoriti: "Kako bijaše u početku, tako i sada i vazda i u vijek!" A sva nebesa će kliknuti: "Amen - Tako neka bude!"

2. nedjelja po Duhovima

POZVANI NA GOZBU

Jedan berlinski župnik izvješćuje o neobičnoj prvoj pričesti: U školi sam poučavao djecu za prvu pričest. Upala mi je u oči neka slaba, blijeda trinaestogodišnja djevojčica. Jednom poslije pouke došla je k meni i sa suzama mi je rekla: "Ja ne smijem na prvu svetu pričest". "Zašto ne, drago dijete?" upitam je ja. "Roditelji mi ne daju; a ni ispovijedila se još nisam." Pokušao sam je utješiti: "Lijepo moli roditelje, možda će ti ipak

dopustiti." Prošlo je nekoliko nedjelja i ona mi je opet rekla dršćućim glasom: "Ja sam molila roditelje, ali se je otac razljutio." Probolo me je u duši. Tješio sam dijete: "Moli se mnogo dragom Bogu, pa će ti on sigurno pomoći da primiš dragoga Spasitelja". Prošla je Bijela nedjelja... U školi su djeca pričala kako je to bila lijepa svečanost. Jadhna djevojčica je sjedila preda mnom i sa suzama u očima slušala. Ona nije bila s njima. Iza sata mi je rekla, da poslije škole mora nešto kupiti za majku; kad se bude vraćala, prolaziti će kraj crkve, pa bi li se mogla ispovijediti. "Ja ću se žuriti, da majka ništa ne opazi". Dakako, ja sam je čekao u crkvi. Vrlo ozbiljno se je ispovijedila. Tad joj rekne: "A sad bježi, da majka ne opazi!" No djevojčica me pogleda i plašljivo mi reče: "A zar mi sad ne ćete dati dragoga Isusa?" Bilo je 2 sata poslije podne, a ona još cio dan nije ništa jela. Prosila je: "Molim vas, dajte mi dragoga Spasitelja, da i ja proslavim svoju prvu pričest." Udovoljio sam joj želji. Dirljivo je bilo, kako je ona prvi put primila Tijelo Gospodnje u svetoj pričesti. "Već sam vidio mnogo prvih pričesti u velikim crkvama. Ali me nijedna nije tako ganula kao pričest ove jadne djevojčice", završava župnik svoj izvještaj. - Draga djeco! Zar ne, da je i nas dirnula čežnja te djevojčice za sv. pričesti. Koliko se od nje razlikuju ljudi, o kojima nam govori današnje evanđe-

lje. Njih je neki čovjek pozvao na veliku gozbu. On im poručuje, da je sve priređeno, pa da dođu i pogoste se. Ali uzvanici ne dolaze, nego se svakako ispričavaju. Tu veliku gozbu priredio je Spasitelj uvečer uoči svoje muke. Tad "je uzeo kruh, zahvalio, razlomio ga i dao svojim učenicima govoreći: Ovo je moje tijelo, koje će se za vas predati. Zatim je uzeo kalež i rekao: Ovaj kalež je novi zavjet u mojoj krvi, koja će se za vas proliti! Činite ovo meni na spomen! To, što se je onda dogodilo u dvorani posljednje večere u Jeruzalemu, to je još i danas jezgra svete mise. Čvrsto i nepromjenljivo, kako je Isus ustanovio. U evanđeoskoj prispodobi nagoviještena gozba u Božjem kraljevstvu, koja obuhvaća sva vremena i sve narode, na koju su pozvani narodi iz svih krajeva svijeta, postala je zbilja. Pa iako će se sve izvršiti tek u vječnosti i kako mi ne možemo ni zamisliti, ipak su već sada svi pozvani. I nitko se ne može izgovoriti! Jer jedino, što bi tko mogao reći, t.j. da nije dostojan: to je Gospodin već uklonio. On nas je na sv. krstu zaodjeo svadbenim ruhom. A kako nema ništa uzvišenije, to je Crkva odredila, da svaki kršćanin, čim dođe do upotrebe razuma, mora svake nedjelje barem prisustvovati toj gozbi! Više ona ne traži nego biti prisutan. No recite sami, draga djeco, kako to izgleda, kad netko svake nedjelje dolazi domaćinu gozbe, a samo vrlo rijet-

ko pristaje da i sam jede. Sigurno nitko ne će moći reći, da je učtiv prema domaćinu! Neka sveta žena je rekla: "Da moram proći i kroz šumu požara da dođem k svetoj pričesti, ja bih pošla kroz nju!" A mi, mi bismo se samo morali riješiti svojih isprika, koje zapravo i nisu nikakve isprike. Sjetite se djevojčice iz Berlina! Koliko je ona čeznula za Spasiteljem! A vi, a ti i ti?

=====

3. nedjelja po Duhovima

ISKRE LJUBAVI IZ SPASITELJEVA SRCA

Draga djeco! Jednom su došli k Spasitelju mnogi carinici i grješnici, jer su ga i oni htjeli čuti kao što su ga i drugi ljudi slušali. Spasitelj ih ne tjera od sebe. Naprotiv: on sjeda s njima od sebe. Naprotiv: on sjeda s njima za stol i jede s njima. Sjedi s ljudima za stol značilo je kod Židova iskreno prijateljstvo i zajednica s tim ljudima. Zbog toga su se farizeji i književnici vrlo uzrujali: Ta, pogledajte ga! Taj Isus, koji hoće da je Božji po-

slanik, prijateljuje s najgorim ljudima. Spasitelj je čuo njihovo mrmljanje. Ali on im se ne ispričava zbog svoga postupka, nego im prekrasnom poredbom dokazuje da je takav postupak dobar. To je poredba o dobrom pastiru, kom se je izgubila jedna od stotinu ovaca, i on je ne prestaje tražiti, dok je ne nađe. I onda Spasitelj tumači tu poredbu: "Tako će i na nebu biti veća radost za jednoga grješnika, koji čini pokoru, nego za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore". Time je Spasitelj prekorio ne samo tadašnje farizeje nego i današnje. Svojom neljubeznošću oni su već mnoge ljude natjerali u očaj. Ti ljudi nemaju Spasiteljeva srca. Ali vi, draga djeco, morate osobito u ovom mjesecu Srca Isusova moliti, da iskra ljubavi iz Spasiteljeva srca preskoči u vaše dječje srce. I vi znate često biti neljubežni i nemilosrdni, kad na primjer kog dječaka ili djevojčicu izbjegavate, jer vam se možda ne čini dosta pametan, ili jer nije zgodan, ili nije lijepo obučen....

Sjetite se Spasitelja, kom su svi bili jednaki. Svak je smio doći k njemu. I on je sve ljubio, ribare na jezeru, koga je pozvao, da mu budu apostoli, ugled-lesnike, koje je noću pohodio, bo-riću, koju je spasio od kamenovanja, pa- i dešnoga razbojnika, koji je s njim bio raspet i kom je oprostio; pa i svoje mu-

čitelje, za koje je molio. Zato ćemo i mi odsad iskreno moliti: "Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi! Učini srce moje po srcu svom!" Danas u svijetu gotovo i nema prave ljubavi, ali zato ima mnogo neiskrenosti i mržnje. Današnji život u svijetu mogao bi učiniti lijepim samo novi val iskrene ljubavi. I vi biste, djeco, mogli mnogo učiniti da to bude, jer za to nisu toliko potrebna velika djela, koliko pravo raspoloženje i svijest. Mala radost, koju smislite ocu i majci; veseo pozdrav čovjeku, koga brige taru; srdačan smijeh, radosna pjesmića, kita cvijeća, sve su to djela ljubavi, za koja ne treba ništa potrošiti, a ipak su draga Spasitelju i razveseljuju ljudska srca.

U životopisu bl. Hildegarde iz Bingen-a čitamo i ovu zgodu: Neka stara i siromašna žena živjela je sama u šumi. Ljudi su je nazivali šumskom ženom i govorili, da ima zao pogled. Nitko se nije brinuo za nju i svaki se je bojaio da joj se približi. Jednoga dana dođe mala Hildegarda k toj napuštenoj, ozloglašenoj i ogorčenoj ženi, donese joj kitu šumskoga cvijeća i prijazno je s njom razgovarala. Prvi put iza mnogo godina opet je netko ljubazno pristupio toj ispaćenoj ženi. Njoj je bilo, kao da je Božja ljubav rukom djeteta pokucala na njeno ogorčeno i zatvoreno srce. Šumska je žena prvi put iza dugo vremena osje-

tila, da je Božja ljubav nije odbacila - i počela je opet moliti: "Oče naš, koji jesi na nebesima..." Nekoliko dana iza pohoda bl. Hildegarde našli su staricu mrtvu u njevoj kolibi. Njeno je lice bilo smireno i više nije bilo ružno. U rukama je držala kitu uvela cvijeća. To cvijeće i ljubav maloga djeteta su pomogli, da jedna ljudska duša malo prije smrti opet nađe dragoga Boga.

Zato ćemo neprestano moliti i pjevati: "Srce Isusovo, vrelo sve utjehe, učini srce moje po srcu svom. Združi naša srca, da budu kao jedno. Daj da ljubavljaju iz ovoga tmurnog doba istrijebimo mržnju i gorki jad. Daj, da nam dođe Tvoje kraljevstvo!"

4. nedjelja po Duhovima

LOVIT ĆETE LJUDE

Draga djeco! Za Petra je bio težak zadatak, kad mu je Isus iza propovijedi rekao: "Hajde na dubinu, te bacite svoje mreže na lov!" On, pravi i iskusni ribar,

da usred bijela dana lovi ribu na dubini. Svako dijete na Genezaretskom jezeru zna, da se mora noću i na plićini loviti, ako želiš što uhvatiti. Ako Petar sa svojim drugovima ni noću nije ništa ulovio, pogotovu se nije mogao nadati, da će sad što uloviti. Ali Spasitelj je znao, što hoće, to jest da iskuša Petra. Hoće li se pouzdati u Božjeg Sina i poslušati njegove riječi, ili će se više pouzdati u svoje znanje i iskustvo.

Petar se je samo malo predomišljao i oklijevao. Znao je kad Isus zapovijeda, onda se može samo poslušati, kad Gospodin zove, onda se može samo poći za njim i ne treba pitati, kako će to svršiti. I zato Petar odgovara: "Učitelju, mi smo se doduše svu noć trudili i nismo ništa uhvatili, ali kad ti veliš, bacit ću mrežu." A Božji odgovor na te riječi bilo je čudo obilnog ribolova. Dva broda bila su tako puna riba, da su gotovo tonula. To je na Petra djelovalo tako, da je pao Isusu pred noge i rekao: "Gospodine, otiđi od mene, jer sam griješan čovjek!"

To je čudo trebalo da Petra pripravi za njegovu buduću službu. On više ne će biti ribar na Genezaretskom jezeru. On će s ostalim apostolima svijet osvajati za Spasiteljevu nauku, za vjeru u Krista. "Odsad ćeš - loviti ljude", rekao je Spasitelj Petru. A za tu zadaću Petru je potrebno pouzdanje u Boga čvrsto kao stijenjena, jer to zvanje ribara ljudi nadila-

zi sve ljudske snage. I zato je Spasitelj htio na Genezaretskom jezeru dati ovu pouku: Simone Petre, ti se moraš spremi za zadaću, koja nadilazi tvoj um i tvoje snage. Imat ćeš mnogo neuspjeha, i često ćeš reći: "Toliko sam radio i ništa nisam ulovio!" Ali ja, sve-mogući Božji Sin, kom se pokoravaju nebesa i zemlja, ja ću ti pomoći. Ja ću se pobrinuti, da ipak bude blagoslovljen tvoj rad kao ribara ljudi. Petar se je toga sigurno sjetio, kad je pri koncu njegove misije okrutni car Neron u gradu Rimu počeo progoniti kršćane. Tada su i njega uhvatili i ubili. A danas se u Rimu nad grobom prvaka apostola diže najveća i najljepša kršćanska crkva.

Tako će biti uvijek, dokle god bude ljudi i ribara ljudi i Isusove Crkve. Ribarima ljudi će se uvijek činiti, da je njihov rad uzaludan i bezuspješan, ali će na taj rad uvijek silaziti Spasiteljev nebeski blagoslov! Münchenski apostol muževa P. Rupert Mayer je molio: "Gospodine, bez tebe sam ništa, ali ako ti hoćeš, mogu nešto učiniti za te!" Imá ljudi, koji klonu i izgube svaku nadu, ako Bog njihove molitve ne usliša onako, kako oni žele. Ali oni ne mogu vidjeti, kako ih Bog uslišava. Tako je i kod svećenika. U svom teškom radu do-žive mnoge prividne neuspjehe. Tako na primjer mnogo godina poučavaju djecu u vjeronauku, vode ih na školsku misu i k

svetim sakramentima - a čim ta djeca izađu iz škole, ne dolaze više u crkvu. Dogodi se, da majka godinama moli za izgubljenog sina ili izgubljenu kćer - i gotovo je oslijepila plačući zbog njih. Ili koji dječak ili djevojčica moli bez prestanka za svoje roditelje, da opet počnu primati svete sakramente... Nikad ne smijemo prestati brinuti se, opominjati i moliti! Svi mi moramo biti ribari ljudi i već je često dijete ulovilo za Boga odrasla čovjeka. Poznam jednu malu djevojčicu, koja je potajno svećenika svom teško bolesnom ocu, koji odavno nije bio u crkvi niti je htio da čuje za svećenika. Zato što je to dijete molilo, otac je napokon dopustio, da mu dođe svećenik - i malo zatim je umro izmiren s Bogom. Njegove posljednje riječi bile su: "Bog te blagoslovio, drago dijete. Hvala ti!" - Ne zaboravite: vi ćete loviti ljude! Bog neka blagoslovi vaš trud!

=====

5. nedjelja po Duhovima

BRATSKA LJUBAV

U evanđelju današnje nedjelje nalazi se doduše vrlo ozbiljna, ali i vrlo lijepa pouka. Zbog toga evanđelja mogla bi se V. nedjelja po Duhovima nazvati nedjelja bratske ljubavi.

Što je to bratska ljubav? Sigurno je, da smo mi svi braća i sestre, jer svi mi imao zajedničkoga Oca, dragoga Boga na nebu. A uz to je sigurno i to, da smo mi kao kršćani još uže povezani. Na svetom krštenju smo po milosti postali Božja djeca pa pogotovo smijemo moliti: "Oče naš, koji jesi na nebesima". Kako bi lijep bio život, kad bi ljudi i kršćani više mislili, da trebaju živjeti kao braća i sestre, kad bi više mislili, da Bogu nisu drage naše žrtve i molitve, ako ne živimo u miru sa svojim bratom: "Idi najprije te se pomiri sa svojim bratom, pa onda dođi i prinesi svoj dar!" "Ako tko ne ljubi brata, kog vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?" piše apostol ljubavi, Ivan, u svojoj poslanici. Evanđelje je puno Spasiteljevih pouka o bratskoj ljubavi. Pod konac života Isus je sve svoje propovijedi o ljubavi skusobon, kao što sam ja ljubio vas. Od ove ljubavi nitko nema veće, da tko svoj ži-

vot položi za one, koje ljubi". I ostali apostoli su uvijek propovijedali ljubav: "Bratsku ljubavlju ljubite jedan drugoga i s poštovanjem jedan drugoga pretječite!" "Kad bih imao proroštvo i znao sve tajne i sva znanja, i kad bih imao svu vjeru, da bih i gore prenještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa".

Koga morate ljubiti? Osobito svoje roditelje. Oni su vas prvi ljubili i vaša dječja ljubav je samo slab pokušaj, da im uzvratite roditeljsku ljubav. I moliti morate za njih. "Plati in, Gospodine, jer ja ne mogu, sve dobro, što su mi učinili!" I svoju braću i sestre morate ljubiti. Kako su jedna ona djeca, koja ne mogu reći "brate" ili "sestro", jer nemaju ni brata ni sestre. Za nevremena sretni neki putnik na cesti djevojčicu, koja je na leđima nosila teška dječaka. Putnik je upita: "Što je dječaku?" "Razbio je nogu". "Je li vam daleko?" "Još pola sata". "Ali on je pretežak za te". "Pretežak? Ta on je moj brat!" Kako ljubite svoju braću i sestre, tako morate ljubiti i svoje drugove i drugarice (osobito one, s kojima ste u istom domu. Svi koji ste u domu morate živjeti u srdačnosti i snošljivosti kao u obitelji! A ako imate prijatelja ili prijateljicu, nije najvažnije da ste uvijek zajedno i da uvijek imate neke tajne, nego da se međusobno pomažete. Ako ti prijatelj teško uči, pomози mu; ako je nemiran, opomeni ga; ako imaš nešto dobro, a

on nema, podijeli s njim.

Sad ću vam ispričati nešto iz djetinjstva svetoga Ivana Boska. On je kao dječak morao čuvati stoku. Tako je dva ljeta išao zajedno s drugim jednim pastirorom, Sekundom Matta. Sekundo je svaki dan doručkovao crni kruh, dok je Ivan uvijek imao bijeli. - "Ja bih radije jeo tvoj crni kruh nego ovaj moj", reče on jednoga dana Sekundu; "bi li ti zamijenio?" Sekundo je to rado učinio. I tako su oni dva ljeta svaki dan zamjenjivali kruh. Kad je Sekundo odrastao, pripovijedao je to svojim i dodao: "Onda sam ja mislio, da Ivan zaista voli crni kruh nego bijeli. Tek poslije sam shvatio, da je on to činio samo zato, da mene obraduje." - Drugom činiti dobro i drugoga obrađovati jest ono, što nas same čini sretnima i što nas razveseljuje.

Kad je sv. Ivan Evāngelist bio već star te više nije mogao mnogo propovijedati, tad je uvijek samo govorio: "Djeco, ljubite jedni druge!" A te riječi htio bih i ja vama doviknuti danas u nedjelju bratske ljubavi: "Djeco, ljubi-te jedni druge!"

Netko je lijepo rekao: "Ako želiš biti sretan u životu, nastoj da drugi budu sretni, jer radost, koju dajemo, odsi-jeva natrag u naše srce."

6. nedjelja po Duhovima

SPASITELJ

- Drāga djeco! Kad bih morao napisati knjigu o Isusu Kristu i kad bih ondā razmišljavao kakav ću joj naslov staviti, izabrao bih jednu rečenicu, koju je sam Spasitelj rekao. Ona se nalazi u današnjem evāngelju i glasi: "Žao mi je naroda". Nju zaista možemo staviti kao velik, krásan naslov čitavom Spasiteljevū životu, koji je do kraja navješćivao i ispunjavao Božje smilovanje.

Ako proučavamo život i djelovanje Božjega Sina, otkrit ćemo, da se je uvijek s osobitom ljubavi zauzimao za one, kojimā se sreća nije osobito smiješila i kojima je bila potrebna zaštita. A zaštita je potrebna djeci. Spasitelj je bio prijatelj djece. Jedamput je uzeo dijete, zagrlio ga i rekao svojim apostolima: "Tko ovakvo dijete primi u moje ime, mene prima". A vama je poznato i to, kako su jeruzalemske majke svoju djecu donijele umornom Isusu i kako su ih apostoli htjeli odbiti. Tad je Gospodin rekao one lijepe riječi: "Pustite djecu neka dolaze k meni". Spasitelj je bio i prijatelj siromahā. U Palestini je u ono doba bilo mnogo siromaha, a bogati farizeji su govorili, da je za njih siromaštvo znak, da Bog te ljude ne voli. Tad je došao Spasi-

telj i izričito rekao, da se siromašnima navješćuje evanđelje. Ali je osobitu brigu i ljubav Spasitelj pokazivao prema bolesnicima. On je učinio ono, što mu i me kaže, on je bio Spasitelj, on je spašavao. On nije mogao da oko sebe gleda bijedu, on nigdje nije htio sjesti za stol, dok nije ozdravio one, koji su bili bolesni, i samo je najnježnije riječi govorio onima, koji su trpjeli: "Dijete moje" rekao je uzetom, "kćeri moja" bolesnoj ženi. On je imao samilosti i prema grješnicima i nijednog nije odbio. On je pomogao jednoj ženi, koju su Židovi htjeli kamenovati. "Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju", rekao im je. Petra, koji ga je zatajio, tako je dobrostivo pogledao, da je odmah gorko zaplakao.

Draga djeco! Spasitelj je naš uzor. On nam je dao primjer. Tko hoće da bude Spasiteljev, mora ga nasljedovati. Njegova samilost mora u nama i dalje prolaziti svijetom. Spasitelj nam je to olakšao. On je rekao: "Što ste učinili jednom od moje najsiromašnije braće, meni ste učinili", i on je obećao, da će on jednom kao sudac reći onima, koji su njega u siromašima zaodjeli, nahranili ili primili na stan: "Dođite, blagoslovljeni Oca među tim blagoslovljenim. Zato svi moramo biti mali spasitelji na ovom svijetu."

7. nedjelja po Duhovima

SAVJEST

Draga djeco! Možda je tko od vas čitao ovu lijepu pjesmu:

Jedno zvonče u mom srcu
Neprestance zvoní, zvoní,
Da na dobro me ponuka
Il' oda zla da me kloni.
Kada štogod ja sagriješim,
Oštro kori moje čine.
Kad pak dobra šta učinim,
Glas je njegov pun miline.

No i oni, koji te pjesme nisu čitali, sjetit će se, kako se zove to zvonče. To je glas savjesti, koji se u našem srcu javi, kad god pokušamo skrenuti s pravoga puta. Savjest, taj glas našega srca, nije izmislio čovjek; nego ga je Bog stvorio u našem srcu. Sv. Toma Akvinski naziva savjest "Božjim glasnikom": ona dolazi od Boga i naviješta istinu i zapovijedi; ona je prorok, koga je Bog svakom od nas odredio i za kog vrijede riječi: njega slušajte!

Ali se može dogoditi, da savjest postane krivi prorok, a tad vrijedi Spasiteljeva opomena u današnjem evanđelju: "Čuvajte se krivih proroka!" Nažalost danas mnogi ljudi nose u svojim grudima krivog proroka, i to obično po svojoj

krivnji. Ima ljudi, koji od Božjega glasnika načine vražjeg glasnika tako, da ga naviknu, da mjesto Božje istine naviješta laž. Odveć su udobni ili nemaju hrabrosti da žive po Božjim zapovijedima, pa dresiraju svoju savjest, kako se papige dresiraju, da im govori samo ono, što rado slušaju. A "kakav život, takva smrt" veli poslovice. Takva iskvarena savjest ne govori više o grijehu nego o slabosti, ljudskoj slabosti. Ona više ne traži da se svladava srce, u kom stanuje, nego mu sve više govori o "pravu" izživljavanju. Ljudi, koji već u sebi nose toga "lažnog proroka", lako prihvaćaju lažna evanđelja, koja im svijet nudi. Danas u svijetu vlada laž - otvoreno i prikriveno. A laž ima različite oblike, a gdje se zna ogrnuti plaštem pobožnosti. Davao je "sin laži", a Krist veli o sebi: "Ja sam istina". Dakle je podjela jasna: ovdje Krist i istina - tamo davao i laž! Krivi proroci su pomoćnici sotone. Oni obično rade bučno i mnogo se služe propagandom. Oni ne biraju sredstva, kojima će ljude predobiti za svoju lažnu nauku. Obično i uspijevaju, jer ljudi još uvijek radije slijede "sotonine poslanike" nego "Božje glasnike". Ti krivi proroci izvršno znaju ljude zavarati o svojim pravim namjerama. Oni se ne prikazuju kao "vuci", što jesu, nego oblače čovjeku drago ovčje ručnu. Oni mnogo govore o "ljubavi prema bližnjemu".

Čuvajte se tih lažnih proroka, tako

nam svima dovikuje božanski Spasitelj, svima nama, starim i mladima. Ali se najviše čuvajte najopasnijega lažnog proroka, iskvarena savjesti. Djeco, ne dajte, da u vašim srcima zanijemi Božji glasnik. Ima nesavjesnih ljudi, koji bez predomišljanja kaplju otrov u vaša srca: Pa to smiješ učiniti, to nije ništa... Kako je nježna dječja savjest - a poslije često postane takva, da joj ni najveći grijesi ne smetaju. Sudeći po njihovim djelima često nam se čini, da ima ljudi, koji uopće i nemaju savjesti - ali savjest, koju je Bog usadio u srce, nikad se ne da potpuno iskorijeniti.

U nekoj pjesmi se opisuje smrt starog vojnika. U posljednjim časovima pojavljuju se pred njim sva zaboravljena nedjela, koja je počinio u životu. Stara majčica i malo djetetice, koje je ubio, stoje pred nebeskim vratima i ne daju mu da uđe. I tad on prekasno spoznaje, da postoji grijeh i oprostjenje, da postoji drugi život. - Kad bi nekom i uspjelo da u ovom životu sakrije sva svoja nedjela i da zataška sve svoje prekršaje - na sudnji dan će svaki od nas kao u ogledalu stajati pred licem svijeta. I otvorit će se knjiga, u kojoj su zabilježene sve krivice učinjene za zemaljskoga života. Zato slušajte Božjega glasnika u vašim srcima, a ne lažnog proroka

8. nedjelja po Duhovima

DAJ RAČUN!

Draga djeco! Možda je tko od vas pomislio: ovaj odsjek iz sv. Evandjelja, što smo ga sad čuli, sigurno se ne odnosi na djecu. Ta, djeca nisu ni veliki posjednici ni veliki trgovci i uglavnom djeca nemaju posla s novcem. To je dođuše istina i ova je današnja propovijed mogla izostati, da je Spasitelj mislio samo na zemaljsko blago, kad je pripovijedao ovu poredbu o bogatašu i njegovu upravitelju.

I vi dođuše kao djeca možete koji put raspolagati s kakvom sitnicom. Roditelji vam katkad daju po koji dinar, da ga potrošite po svojoj volji. Oni to čine, da vi već kao djeca počnete učiti kako se razumno troši novac i da sami sebi polažete račun o onom, što ste potrošili.

Daj račun! To znači još više: Kako upotrebljavaš sve ono, što ti je Bog dao, na pr. svoj razum? Trudiš li se, da u školi što više naučiš ili si obično lijen? Bog ti je dao zdravo tijelo, zdravlje i okretnost. Da li možda lakoumno ne dovodiš u opasnost svoje zdravlje? U sportu, na kupanju, kad ugrijan piješ hladnu vodu?

Daj račun! To znači još mnogo više: Najdragocjenije u tvom životu jest, da

si dijete Božje. Kako dakle čuvaš milost posvećujuću, nebo u sebi? Na svetom krštenju svećenik ti je rekao: "Primi bijelu haljinu i donesi je neokaljanu pred prijestolje Gospodnje!... Sačuvaj besprijekorno milost primljenu na krštenju, da uzmogneš pohitati ususret Gospodinu, kad dođe na svadbu a s njim svi njegovi sveci!" To je zapravo onaj račun, na koji misli današnje evandjelje, i koji će svi jedamput polagati. Ah, pa za to još ima vremena! Ta mi smo još tako mladi, mi tek počinjemo živjeti. Smrt i sud i vječnost, sve je to još vrlo daleko! Neki mladi princ upitao je jednoga dana svoga dvorskog savjetnika: "Što moram činiti, da uzmognem dobro umrijeti?" "Ne misli na to! Ti si još mladi!" A knežević mu odgovori: "Ja sam bio na groblju i vidio sam grobove, koji su manji od mene." Da, to je točno, i mlad se može umrijeti, a za to i ne treba mnogo. Ja sam jedamput sprovodio osmogodišnjeg dječaka i njegovu šestogodišnju sestricu, koji su se utopili u ribnjaku. A treba se sjetiti još i ovoga: Tko u mladim godinama ne nastoji da dođe u nebo, ne će to činiti ni kad bude stariji. Skromni mladić Ivan Berchmans, koji je umro kao svetac, običavao je reći: "Ako u mladosti ne postanem svet, ne ću nikad ni postati." Što se u mladosti propusti, ne može se poslije nadoknaditi. A tko je u mladosti revan, taj će i poslije misliti na svoju vječnu svrhu i vjerno nastojati da je po-

stigne.

Tko se u životu često sjeti poziva "Daj račun!", taj će često ispitivati savjest i ne će se bojati velikog trenutka, kad bude stupao pred vječnog suca i kad se bude otvorila knjiga života, nego će uskliknuti kao u današnjoj sv. misli: "Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin!"

=====

9. nedjelja po Duhovima

SPASITELJ PLAČE

Draga djeco! Koga ne bi srce zaboljelo, kad u današnjem evanđelju čuje, da je Spasitelj zaplakao nad Jerusalemom. On je od Maslinske gore išao prema glavnom gradu svoje zemaljske domovine i vidio ga kako krasan leži pred njim. Sunce je obasjavalo mramorne građevine, a krovovi hrama su sjali kao čisto zlato. Spasitelj se je zagledao u budućnost i vidio razoren taj divni grad. I tad je zaplakao. Bilo mu je žao, što će grad biti razoren, ali je više plakao zbog

židovske okorjelosti, zato, što ne će da se obrate.

U nekoj obitelji bio je dječak, koji se nikako nije mogao ostaviti krađe. Ocu je krao novac, majci je krao novac, rođacima je krao novac. Dapače, ni bicikli nisu bili sigurni pred njim. Roditelji su bili vrlo nesretni zbog toga dječaka. Tad očajnom ocu dođe neobična misao. On ode upravitelju kaznionice i zamoli ga: "Dopustite mi, da svog sina dovedem u kaznionicu, da vidi kažnjeničke ćelije i rešetke i odijela. To mi je posljednja nada, da će se popraviti kad to vidi." Upravitelj mu dopusti. Tako je otac doveo svog sina u kaznionicu. Vodio ih je nadzornik kažnjenika. On je imao velik snop ključeva, te je svaka vrata otključao, i kad su ušli, odmah ih opet zaključao. Tako su prošli kroz mnoga vrata. Tad otključa jednu ćeliju i pusti ih, da je razgledaju. U njoj je bio ležaj, mali stol i stolica, na kojoj je sjedio čovjek u kažnjeničkom odijelu. Na prozoru je bila željezna rešetka, a na vratima mala rupa, kroz koju je nadzornik uvijek mogao promatrati kažnjenika. Kažnjenik nije progovorio ni riječi. Nadzornik i otac su rekli "dobār dan" i pošli su dalje; dječak nije rekao ništa. Kad je nadzornik opet zaključao ćeliju, upita ga otac: "Što je ovaj kažnjenik učinio? Zašto sjedi?" Nadzornik odgovori: "On je kradljivac, nepopravljivi kradljivac. On

je već četiri puta kažnjen, sad je peti put kažnjen sa četiri godine zatvora. Trebalo bi ga zatvoriti doživotno! "Sve je to slušao dječak, ali nije ništa rekao. Prošli su još kroz dugi hodnik, u kom su jedna do drugih bila zaključana vrata ćelija. Tad otac zahvali nadzorniku i on ih pusti da opet izađu iz kaznionice. Ocu su navrle suze na oči i on reče: "Dragi sine, nadam se, da si danas napokon uvidio, kamo vodi krađa. Pogledaj još jednom kaznionicu!" Otac je opet zaplakao i nije mogao dalje govoriti.

Draga djeco! Zar da Spasitelj mora plakati zbog nas, kako je ovaj otac plakao zbog svoga sina? A Spasitelj mora plakati, kad činimo zlo, kad zaboravljamo, da naš grijeh vodi u propast. Ali već ima mnogo ljudi na svijetu, koji ne slušaju Spasiteljevih opomena, nego ludo srću u propast. Zato ćemo slušati Spasitelja i ići putevima, kojim nam on zapovijeda. To su dobri putevi, koji vode miru, vječnom miru.

=====

10. nedjelja po Duhovima

BUDITE PONIZNI!

Draga djeco! Kad bih vaš sad zapitao koji vam se bolje sviđa od ona dva čovjeka, koji su ušli u hram da se pomole, siguran sam, da biste svi rekli: pa svakako carinik! O njemu je i Spasitelj rekao, da je opravdan otišao kući, dok farizej nije. A zašto vam se carinik tako sviđa? Zato što je ostao kod hramskih vrata? To sigurno ne! Jer ne treba stati kod ulaza u crkvu, kad naprijed još ima dosta mjesta! Kod carinika nam se sviđa njegova ponizna molitva, njegova poniznost. Poniznost! Kad danas tko izgovori tu riječ, onda mnoge ljude, koji je čuju, obuzmu različita čuvstva. Oni ne razumiju, što ona znači. Oni misle, da ponizan biti znači duboko se klanjati pred svakim velikim gospodinom, na sve odgovarati da i svakoga moliti da nam oprost, što smo uopće živi. I zato mnogi ne će da budu ponizni pa postanu pravi farizeji, koji se samo hvale svojim sposobnostima, svojim uspjesima i svojom pobožnošću: "Zar nisam ljudina! Tko može kao ja?" Ali za takve ljude je Spasitelj rekao: "Svaki, koji sam sebe uzvisuje, ponizit će se." Spasitelj je bio ponizan, te je kod posljednje večere svojim učenicima prao noge. Majka Božja je bila

ponizna, te se je nazivala službenicom Božjom, iako ju je Bog toliko počastio. Sv. Petar je bio ponizan, te se je smatrao nedostojnim da bude razapet kao i Spasitelj, nego je molio, da ga razapnu glavom dolje.

O Sv. Tomi Akvinskom, velikom učenjaku, čije knjige još i danas proučavaju svećenici, priča se ovo: Učeni magistar Rondo iz Bologne došao je u pohode u dominikanski samostan u Rimu. I baš je htio svoju prtljagu odnijeti u Lateran. "Hej, debeljko!" zovne on bijeloga redovnika, kom nije znao imena, a koji je bio utonuo u razmatranje pred raspe- lom u samostanskom hodniku. "Hej, tvoj prior je zapovjedio, da ideš sa mnom i da mi poneseš ovu prtljagu". Prior je magistru Pondo rekao; neka uzme kao pratioca prvoga brata, kog sretne. Vi ćete se sjetiti, tko je bio taj brat, kom je magistar doviknuo: "Hej, debeljko!" To je bio veliki učenjak Toma, učenjak nad sve učenjake, carev pranećak i papin prijatelj. Ali on nije rekao tko je, iako mu je dodijala teška vreća, jer je imao vodenu bolest i rane na jednoj nozi. Putem su počeli razgovarati. "Kakvu službu vršiš u samostanu?" upita magistar Rondo svog nosača. "Nastojim shva- iskreno. "A što vi, gospodine, mislite o tome, ako smijem pitati?" Tad se ma- gistar nasmije; ali da ne ražalosti bra-

ta, svlada se i reče: "Ja sam o tom raz- mišljao, kad sam bio na visokoj školi u Kölnu i Parizu. Ali u tom nitko na svi- jetu ne može ništa postići, pa sam zato prešao na pravo. Ali tvom priprostim bi- ću možda je ono bliže". Dok su tako raz- govarali, naiđe don Filip Sturzo, nad- svećenik kod Sv. Petra. On iznenađeno po- gleda tu dvojicu, i odjednom padne pred noge redovniku i poljubi mu habit i upi- ta: "Oče Toma, što vi to radite?" Tad se magistar dosjeti, koga je ponizio da mu bude nosač i zamoli Tomu, da mu oprost. A Toma mu odgovori: "Ja nemam što opro- stiti, jer ne vidim nikakve pogreške. Što ja pišem, to je pljeva u vjetar. Samo ono, što čovjek čini iz ljubavi, oprav- dava ga pred Bogom."

Zapamtimo to, draga djeco! Ponizan čovjek je čovjek, koji je sposoban; da čini djela ljubavi prema bližnjemu. Zato budimo ponizni! Spasitelj je bio ponizan i on ljubi ponizne.

=====

11. nedjelja po Duhovima

BOŽJA DJECA

Draga djeco! U današnjem evanđelju, koje smo baš čuli, ima jedna riječ, koja nam se čini čudna. Spasitelj je rekao gluhonijemomu čovjeku: "Efeta!", a to znači "Otvori se!" Istu riječ svaki dan izgovaraju mnogi svećenici po cijelom svijetu, kad krste dijete ili odrasla čovjeka. Pa za koga treba da se otvori čovjek? Tko želi ući k njemu? Bog se želi nastaniti kod njega. A za to treba čovjek da je zaista otvoren. Kad bih vas upitao, što sveto krštenje čini od nas, svi biste mi znali točno odgovoriti: djecu Božju.

Vi se sjećate one zgrade iz Biblije, kad je židovski vijećnik Nikodem noću došao k Isusu. On je bio čovjek, koji je nešto tražio i čuo je o Božjem kraljevstvu, koje je naviještao Isus iz Nazareta. Ali on se je bojao po danu doći k Isusu, jer bi to mogli vidjeti drugi vijećnici. Zato je došao noću. Isus mu je rekao: "Zaista, zaista ti kažem, tko ne bude preporođen vodom i Svetim Duhom, taj ne može ući u Božje kraljevstvo". Kad se rodi dijete, ono je dijete svojih roditelja, i mi znamo kome pripada, tko su mu otac i mati. U svetom preporodu krštenja ono se rađa kao dijete nebeskoga

Oca. I tad ono nema u sebi samo život svojih roditelja nego i život nebeskoga Oca. Ali to Božje djetinjstvo je još nešto sasvim drugo nego zemaljsko djetinjstvo. Dijete može imati svojstva svog oca, ali je nešto drugo biti Božje dijete. Bog nam daje svoj božanski život i čini nas dionicima svoje božanske naravi. Sveti frančuski kralj Ljudevit često bi rekao: "Za mene je važnija mala dvorska kapelica, u kojoj sam kršten od velike katedrale: u Reimsu, u kojoj sam krunjen. Jer po krštenju sam postao Božje dijete, a to je više nego kraljevska čast". Da, draga djeco, neshvatljivo je, ne može se zamisliti a ni izreći, što znači to dioništvo krštenika u božanskom životu! Apostol ljubavi Ivan, veli: "Vidite, kakvu nam je ljubav dao Otac: da se djeca Božja zovemo i jesmo". Ima jedna pjesma, u kojoj krštenik veli: "Koliko je blaženstvo biti kršten, uronjen u Krista. Tu mi je darovano, da budem dionikom života svetoga Trojstva. Ja sam ud Kristove Crkve. Pravo je čudo, kako se to događa. To isповijedam i vjerujem".

Ali pritom se radi o nečem vrlo važnom.

Jedna istinita narodna poslovice veli: "Jabūka ne pada daleko od stabla". Po djeci možemo često zaključiti, kakvi su roditelji. Tako treba i da se po našem životu vidi da smo Božja djeca. Božanski Spasitelj je tako živio, da je

svak mogao vidjeti, da je Božji Sin, on je tako na najdostojniji način slavi i objavljuje Oca. Tako je i naša dužnost, da kao Božja djeca objavljujemo Oca. O polj skom kralju Boleslavu se pripovijeda, da je uvijek na prsima nosio malu sliku svog oca. Kad god je htio nešto važno učiniti, pogledao bi očevu sliku i rekao: "Oče, ni za što na svijetu ne želim učiniti nešto, što ne bi bilo dostojno tebe." Otac, čija smo djeca postali na sv. krstu, nije samo zemaljski kralj i mi ne nosimo samo njegovu sliku na prsima. Taj Otac je velik Bog i mi nosimo njegov život u sebi. Zato moramo i mi reći: "Oče, ni za što na svijetu ne želim učiniti nešto, što ne bi bilo dostojno Tebe!"

12. nedjelja po Duhovima

ŠTO NAM VELI SPASITELJ

Negdje su se djeca igrala na ulici. Među njima je bio i jedan vrlo pobožan, ali siromašan dječak. On je bio bos, jer nije imao cipela. Odjednom ga ostali dječaci počnu žadirkivati: "Ako te zaista ljubi tvoj Bog, kom se ti toliko moliš, zašto se bolje ne pobrine za te, zašto ne kaže nekom, da ti da cipele?" Dječak kao da se je za čas zbunio, ali im onda odgovori sa suzama u očima: "Ja mislim, da im on kaže, ali ljudi ne će da ga poslušaju".

Draža djeco! Jasnije i ljepše Spasitelj nije mogao ljudima reći, da trebaju jedan drugom pomoći i da se moraju pobrinuti za bijedne i nevoljne, nego što je rekao u priči o milosrdnom Samari-tancu. Teško je ne shvatiti tu priču. Kad je farizej upitao: "A tko je moj bližnji?", Spasitelj nije jednostavno odgovorio taj i taj, nego je ispričao ovu priču, ispričao ju je zorno i slikovito. Nije se rijetko događalo, da su na hodočasničkoj cesti iz Jeruzalema u Jeriho razbojnici koga napali. Istraživači Svete Zemlje izvješćuju, da i danas čovjek mora biti odvažan, da sam putuje tim putem. Tada se je jedan Židov, pripadnik izabranoga naroda, usudio, da sam tuda putuje, pa su

ga opljačkali i teško ranjena ostavili kraj puta. Jedan svećenik, a za njim levit, prolazili su putem i čuli, kako netko stenje, pa su ga pogledali i prošli. Žurili su se kući. Drago im je bilo, da su svršili službu u hramu i da se vraćaju svojim obiteljima. Nisu ni pomislili da pomognu, i nije ih savjest nimalo grizla, što nisu pomogli svom sunarodnjaku, koji je stenjao. Za njih je pojam "bližnji" imao vrlo usko značenje, za njih su bližnji bili samo najbliži rođaci i znanci. Onda je došao neki Samaritanac. Vi znate iz biblijske povijesti, da je među Židovima i Samaritancima bilo staro neprijateljstvo. Iza svađa kod gradnje hrama nakon povratka iz babilonskoga sužanjstva Samaritanci više nisu imali pravu vjeru i pravovjerni Židovi su ih isključivali iz budućeg Mesijina kraljevstva. I eto, baš je došao Samaritanac, da pomogne tom opljačkanom i polumrtvom Židovu. Tako je od ljubavi prema bližnjemu nastala ljubav prema neprijatelju. Zgodnije pouke Spasitelj nije mogao dati licemjernim farizejima.

Ali ta pouka ne vrijedi samo za Isusovo doba i samo za Židove. Ona vrijedi napose za kršćane! Ima mnogo kršćana, koji se prave vrlo pobožnim, koje možeš naći na svakoj crkvenoj svečanosti, koji su upisani u sve pobožne bratovštine, koji u procesijama nose debele svijeće i psuju sve bezbožne ljude. Ali na vratima

njihovih kuća i stanova naći ćete ploču s natpisom: "Prosjačenje zabranjeno!" A ispod nje gdjekad još jedna: "Pazi, oštar pas!" Svoje susjede gotovo i ne pozdravljaju. Ali ima već i djece, koja su time zaražena. Ona dolaze redovito na đачku misu, a iz vjeronauka hoće da imaju najbolju ocjenu. Ali prema svojim drugovima su vrlo bezobzirni. Napokon ima susjeda, koji mjesecima ne će da progovore lijepu riječ, jer su se malo porječkali! Ne bi li bilo dobro, da se i mi od danas ozbiljno zamislimo u ovu Spasiteljevu pouku? Budi milosrdni Samaritanac!

13. nedjelja po Duhovima

BUDI ZAHVALAN!

Draga djeco! Neki srednjovjekovni učenjak rekao je, da je nezahvalnost najveće đavolsko čudo. I zaista, nezahvalnost ima u sebi nešto neshvatljivo, nešto đavolsko. Pa ipak je nezahvalnost vrlo rašireno duševno zlo. Pouka, koju nam daje današnje evanđelje upravo je porazna: Kod nekog mjesta, kroz koje je Spasitelj

prolazio idući u Jeruzalem, sreo je deset gubavaca. Guša je strašna bolest; gubavac ne smije živjeti sa zdravim ljudima, nego se mora odijeliti i od svojih najdražih. I danas ima u misijama još mnogo gubavaca, za koje se brinu požrtvovni liječnici, sestre i misionari. Svojom svemogućom riječi Spasitelj je "usput" ozdravio deset gubavaca, koje je slučajno sreo, i koji su mu se sažalili zbog njihove nevolje. Na tim se je ljudima dogodilo veliko čudo. Ali gle, među tih deset čudesno ozdravljenih bio je samo jedan, koji je smatrao potrebnim, da se vrati i da zahvali svom dobročinitelju. Kao da bol i gorčina izbijaju iz Spasiteljeva pitanja: "A gdje su ostala devetorica?" Oni uživaju ponovo stečeni život i ne misle na onoga, koji ih je riješio muka i opet vratio među ljude.

To je bilo vrlo ružno; zar ne djeco, da i vi tako mislite i da se s gnušanjem odvrćete od nezahvalnika. Ali budimo iskreni pa recimo: zar još i danas ne živimo na svijetu mnogi takvi nezahvalnici? Oni puštaju da ih grije Božje sunce i da ih hrani Božja zemlja, a sasvim zaboravljaju svoga Gospodina i Boga. Oni dobro pamte svako zlo, koje im se dogodi u životu, i nikad ga ne zaborave. Ali dobročinstva, koja primaju od Boga ili od ljudi, zaboravljaju preko noći. Braćo i sestre! Kako nas često boli nezahvalnost, osobito ako je od čovjeka, kom smo samo

dobro činili. Ali "Ima netko, tko neprestano dobiva nezahvalnost za svoja dobročinstva, pa ipak ne prestaje, da ih i dalje čini, a to je Bog."

Da vidite, djeco, kako je gnusna nezahvalnost prema Bogu, to neka vam pokaže ovaj mali primjer: Jedan španjolski kralj opazio je, da njegovi paži, koji su služili u njegovoj palači, vrlo često zanemaruju molitvu prije jela. Jednoga dana, baš kad je trebao početi objed, javi sluga, da je došao neki prosjak i da bi želio s njima jesti. "Neka dođe!" reče kralj; on ga je sam naručio, da pouči svoje paževe. Stranac uđe i ne pozdravivši sjedne za stol, dobro se najede, pa onda ode i ne zahvali. Paževi su se uzrujali zbog neuljudnosti i nezahvalnosti toga čovjeka, pa jedan od njih rekne tiho ali ljutito: "Kakav je to klipān!" Kralj je to čuo pa rekne smiješeći se: "Da, to je klipān u vašim očima. A zar vi niste još gori klipāni u Božjim očima, kad se svaki dan nasitite njegovim darovima i nikad mu se pravo ni ne zahvalite?" Zbog toga prijekora jedni su pocrvenjeli, a drugi proplijedjeli. Ali su uvidjeli, da kralj ima pravo, i otada su ne samo redovito molili prije i poslije jela, nego su uopće bili zahvalni Bogu a zato i mnogo veseliji i ljubazniji prema ljudima.

Zato bih vam, draga djeco, danas opet stavio na srce, da uvijek budete za-

hvalni za sve, što vam dragi Bog daje iz dana u dan, što vam daje po vašim roditeljima i mnogim dobrim ljudima. A svi ćemo zajedno pažljivo slušati, kad budemo sad kod svete mise na uvodu u predslavlje pozvani: "Gratias agamus Domino Deo nostro - Zahvalimo Gospodinu Bogu našem!" Ne, mi ne smijemo biti s onih devet nezahvalnih Židova, jer nezahvalnost je zid, koji dijeli Boga od stvorenja, kako veli sv. Bernard: "Stara zahvala je uvijek nova molba!" Pa i ako od desetorice samo jedan zahvaljuje, budi ti taj jedan!

"Zahvaljujmo Gospodinu Bogu našem, jer je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da mu uvijek i svagdje zahvaljujemo!"

14. nedjelja po Duhovima

POUZDANJE U BOGA OCA

Draga djeco! Putujući kroz afričku pustinju neki je profesor zapao u veliku nevolju. Nestalo mu je hrane. Već je mislio, da je propao, i htio je leći i čekati smrt. Uto spazi, kako je iz pustinj-

skoga pijeska izrasla prelijepa biljka, pa pomisli: "Kad se je dobri Bog tako očinski pobrinuo za tu biljku, ne će ni mene zaboraviti ni zapustiti." Skupi sve snage i teš-kom mukom pođe dalje te ubrzo dođe do misijske postaje. Misionari su ga dobro primili i nahranili. I profesor se je spasio. Djeco, i vi biste se često morali zagledati u carstvo bilja i životinja. Odatle će vam doći veliko pouzdanje u dobroga Boga Oca.

U današnjem evanđelju nas sam božanski Spasitelj upućuje na to pouzdanje. Ljudi su često zabrinuti, očajni i zaplašeni. Oni neprestano pitaju: Kako će biti sutra? Što će nam donijeti budućnost? Što će se s nama dogoditi? A Spasitelj veli: "Ta, ne brinite se toliko, jer vaš Otac na nebesima zna, što vam treba; on zna, da vam treba jela i odjeće, da vam svaki dan treba malo radosti - i malo brige. Vjerujte mi, da bi ljudi bili mnogo veseliji i da bi se manje plašili, da bi bilo mnogo manje mrzovoljastih lica - kad bi u svijetu bilo više pouzdanja u Boga. A bilo bi više pouzdanja u Boga, kad bi ljudi bolje otvorili oči. Ta pogledajmo malo u Božju slikovnicu, u prirodu: Svake godine, kad jesen počne zahlađivati, polaze lastavice na dalek put. One sele u Afriku, gdje je toplo. One uvijek nalaze pravi put i nikad ne zalutaju. Njih vodi dragi Bog. A u proljeće, kad otopli, onda se lastavice opet vra-

čaju k nama. Druge ptice ostaju kod nas i preko zime. Ali njima daje dragi Bog toplu zimsku kabanicu, pušta da im narašte gusto perje. Druge životinje se u jesen zavuku u zemlju i prespavaju zimu. A u proljeće, kad sunce prigrrije, one se probude na nov život. Osobito je lukav poljski miš. On ljeti marljivo skuplja zrnje. Da zrnje ne proklija, izgrize mu klicu! Zar ne, draga djeco, vi razumijete, zašto je onaj profesor u pustinji pomislio: "Ako se dragi Bog tako očinski brine za biljke, ne će ni mene zaboraviti." Ti si mnogo više nego biljka i životinja, ti si više nego sva ostala Božja stvorenja, ti si Božje dijete. Tvoj Otac je veliki i beskonačni Bog.

U nekoj bolnici ležalo je teško bolesno dijete. Trebalo ga je operirati. Njegov otac bio je liječnik i htio je, da ga sam operira. Ali je ocu bilo teško, da reže svoje dijete. Tada dijete sklopi ruke i reče: "Oče, samo ti reži; ja znam, da ti mene ljubiš, makar me i rezao!" Djeco, nijedan otac nema tako dobro srce kao nebeski Otac. Zato piše u Sv. Pismu: Kad bi nas i otac i mati zaboravili, Otac u nebu nikad nas ne će zaboraviti. On nas ljubi i onda, kad nam pošalje kakvu bol, on nas ljubi i kad nas reže. U nekoj crkvenoj pjesmi nalaze se i ove riječi: "Što Bog čini, dobro je učinjeno, neka bude njegova volja. Kako on započne svoju stvar, ja ću je mirno nositi. On je

Bog, koji zna, kako će me u nevolji očuvati, zato neka on vlada." A u današnjoj pjesmi na stepenicama pjeva Crkva: "Bolje je uzdati se u Gospoda, nego u čovjeka. Bolje je nadati se u Gospoda, nego u knezove. Dodite, radujmo se Gospodu, pokliknimo Bogu, spasitelju našem. Aleluja!" Draga djeco, odlučimo, da ćemo uvijek pobožno moliti "Oče naš", molitvu, koju nam je sam Spasitelj preporučio, da upravljamo nebeskom Ocu. To je molitva besmrtnog pouzdanja. U teškim časovima života tom ćemo se molitvom uživjeti u volju Boga Oca: "Neka bude tvoja volja, kako na nebu tako i na zemlji!"

=====

15. nedjelja po Duhovima

SPASITELJ TJEŠI

Današnje evanđelje iznosi nam jedan žalostan i jedan radostan događaj. Najprije žalostan. Smrt je gotovo uvijek nešto žalosno. Ona ispunja bolju one, koji su ostali, te oni plaču i nariču. Ali je najžalosnije, kad umre mlad čovjek. A to se je dogodilo u palestinskom gradu Nai-

mu. Neki mladić se je teško razbolio i umro. I već su ga nosili kroz gradska vrata na groblje. Pratila ga je duboko rascviljena majka. Bila je udovica, a to joj je bio jedini sin. Zaista je to te-
žak slučaj. Sad je ona ostala sama na svijetu, i nije imala nikoga, tko će se za nju brinuti, kad ostari. Tko tu ne bi osjetio samilost? No što bi mogla promijeniti ta samilost? I u Naimu je bilo tako. Mnogi ljudi suosjećali su s bijednom ženom i pošli su na sprovod. Ali pomoći, pomoći joj nisu mogli, sina joj nisu mogli oživjeti. Kod gradskih vrata sreća je sprovod skupina ljudi. Oni nisu bili žalosni. Stisli su se oko mlada, dostojanstvena čovjeka. Bio je to Isus iz Nazareta, koji je prolazio Palestinom propovijedajući i čineći dobro svim ljudima. Isus je odmah vidio, što se je dogodilo. I Evandjelje izričito napominje, da ga je obuzela samilost. Ali on nije pošao ražalošćenoj majci, da joj rekne: "Moje sa-
učešće!" On joj je rekao: "Ne plači!" I to joj je godilo. Tad pođe Isus do mrtva-
ca. Mrtvac nije bio zakovan u lijesu, ka-
ko je kod nas običaj, nego je samo pokri-
dilo nešto nečekanost. I tad se je dogo-
mrtvaču: "Mladiću, tebi govorim, ustani!"
I mladić odjednom sjede i počeo govoriti,
baš kao da je samo spavao. Svima, koji
stade velika radost. Ljudi su i nehotice
ustuknuli nekoliko koraka od Isusa, a ne-

koji su se bacili na zemlju pred njim. Sad su oni osjećali: Taj Isus nije obi-
čan čovjek, Bog je došao k nama!

Draga djeco! Bog je uvijek s ljudi-
ma, osobito ovdje u crkvi. U Naimu su
ljudi pokušali da utješe ražalošćenu maj-
ku. Ali njihova utjeha nije mnogo pomog-
la. Tad je došao Spasitelj. I on ju je
tješio. Ali sasvim drugačije nego ljudi.
On ju je tješio, kako samo Bog zna tješi-
ti, tako čudesno i divno! Kad ljudi trpe
i kad su žalosni, oni traže utjehe. Oni
često drugim ljudima pripovijedaju ono,
što ih tišti. Gdje kad nađu čovjeka, koji
ih znađe utješiti, možda kakva dobra pri-
jatelja, ili svećenika. Tako je prije
dvadeset godina umro u Berlinu svećenik,
u čijem je stanu cio dan bilo živo kao u
golubinjaku. Zvao se je Karl Sonnenschein
- i zaista je nebrojenima bio sunčani
sjaj u životu. Svi su dolazili k njemu:
studenti i radnici, umjetnici, prosjaci,
glumci, siromašne djevojke, otpušteni
kaznjenici - i gotovo svima je taj sve-
ćenik pomogao. U nekom malom bavarskom
gradu živio je prije mnogo godina neki
kapucin, koji je cio dan u svojoj sobi
primao dječake i studente, koji su sa
svih strana dolazili, da mu se potuže na
svoje nevolje. On je svakog znao savje-
tovati. Ta i mladi ljudi, pa i djeca i-
maju već svoje muke.

Ali najbolje je, da sa svojim jadi-
ma dođemo odmah onome, koji je rekao: "Do-

đite k' meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti." U svetohraništu naših crkava Spasitelj ima uvijek uredovne sate, tu je on sa svojom ljubavi uvijek spreman, da nas sasluša; i odatle nikad nitko ne odlazi neutješeno. I tu ćemo zamoliti Spasitelja, da nam daruje malo od svoje velike ljubavi, da i mi kao i on imamo sažaljenja za sve siromašne, bolesne i nesretne ljude.

=====

16. nedjelja po Duhovima

PRAVO I LAŽNO ČASTOLJUBLJE

Draga djeco! Vi znate iz biblijske povijesti, da je Spasitelj uvijek pomalo "ratovao" s farizejima. On im je često rekao štogod, što im nije godilo. I današnje evanđelje nam govori o jednoj takvoj zgodi. Moramo si živo zamisliti, kada sjednu na najbolja mjesta za stolom, kako jedan drugoga neprijateljski gledaju; jer nijedan nije htio da zaostane za drugima. Svi bi oni najradije sjedili na

delu stola. Ali kako nisu samo farizeji težili za prvim mjestima, nego će tako biti, dok god bude ljudi, zato se ta priča nalazi u Evanđelju. Čitav svijet mogli bismo usporediti s dugačkim stolom, za kojim sjede različiti ljudi: mali i veliki, siromašni i bogati, marljivi i lijeni, vjernici i nevjernici. Svaki čovjek nastoji, da se pomakne naprijed, gdje su bolja mjesta; svaki bi htio da nešto postane. Je li to zlo? Ne, nipošto! Samo je pitanje, kakvim se on sredstvima služi, da se pomakne naprijed, i kakve ga namjere vode. Netko može biti revan, a da i-pak ostane čedan, netko može nastojati, da dođe na prva mjesta, jer misli, da bi tako mogao više učiniti za širenje Božjega kraljevstva ili da bi mogao više pomoći ljudima.

Ali častoljublje može biti pravo ili lažno.

Najprije o pravom ili zdravom častoljublju.

Ima djece, koja već u školi strpljivo i hrabro vrše svoje dužnosti, oni u školi paze i savjesno pišu zadaće, uvijek napeto slušaju i gledaju, kako bi što više naučili. Gdjekad oni vele sami sebi: Ja želim, da u životu što više postignem! Kad svrše škole, oni su i na nauku marljivi i rade s voljom. Oni se rado odriču pogdjekojih užitaka, rijeko idu u kino, a u slobodno vrijeme radije čitaju

knjige. Pa sad recite sami: zar takva djeca ne zaslužuju, da im netko rekne: "Prijatelju, pomakni se naprijed!" - Ima mnogo velikih muževa i žena, koji su se za stolom života pomicali sve više naprijed. O svetom Klementu Mariji Hofbaueru, koji je postao ugledan i utjecajan u Crkvi i državi, napisana je knjiga, kojoj je naslov "Pekarski pomoćnik iz Znaima". Tu je opisano, koliko je truda i marljivosti uložio, da uza sve zapreke postane svećenik. - Otac Kolping, osnivač društva katoličkih pomoćnika, koji je najprije bio postolarski pomoćnik, a tek onda svećenik, on je u svom programu izričito tražio, da katolički mlađić postane "valjan majstor".

Ali ima i lažno ili bolesno častoljublje. To je strast, da na svaki način svratiš pažnju na se. Ima djece, kojima se već u školi čini, da im je to na čast, kad su brbljavi, drski i neposlušni. Poslije hoće da nasljeduju zloglasne razbojнике i gangstere, o kojima su čitali loše romane ili gledali loše filmove. - Jednom su dovedena pred sud dva naučnika. Oni su gledali mnoge loše filmove, pa su došli na misao, kako bi i sami iskušali, što su u kinu vidjeli. Maskirali su lica i sa revolverima napadali ljude i provaljivali u stanove i trgovine, dok ih nisu uhvatili. I sad moraju postićeni sjediti u dnu stola; dobili su po tri godine zatvora.

I vi možete birati, hoćete li ići putem pravoga ili lažnog častoljublja. U vašim je rukama, da li ćete biti dangube ili valjani ljudi. Jednome će onda Bog jedamput reći: Ti si bio lijen i beskoristan sluga, i zato ćeš sjesti na posljednje mjesto - a drugome: Ti si bio dobar i vjeran sluga, zato se primakni bliže k meni! A mi želimo, da jedamput kod vječnoga stola sjedimo što bliže nebeskom Ocu.

=====

17. nedjelja po Duhovima

NAJBOLJI PRIJATELJ

Na ulazu u čarobnu luku brazilskoga grada Rio de Janeiro stoji daleko od obale osamljena stijena. Na toj stijeni je velik kip Isusa Krista. Svaki brod, koji ulazi u Rio, i svaki brod, koji odlazi iz Ria, mora proći kraj te stijene, mora proći kraj toga Kristova kipa. Bilo da kapetan broda vjeruje ili ne vjeruje, da mornari psuju ili mole, da brod vozi željezo ili ugljen, svaki brod mora proći pokraj te stijene. Toga sam se Kristova

kipa sjetio danas, kad sam u nedjeljnom evanđelju pročitao, kako Spasitelj pita: "Što mislite, tko je zapravo Krist?" To pitanje ne može nikoga mimoći. Pitanje je bilo postavljeno farizejima i oni nisu znali odgovoriti. To je pitanje postavljeno i apostolima - i oni su odgovorili: "Mi smo spoznali i vjerujemo, da si ti Krist, Sin živoga Boga." Tako pita Spasitelj i nas: Što vi mislite o meni? I još jasnije: Što ja značim za tebe u tvom životu?

Danas ću vam ispričati priču, koja će vam reći, što bi Krist trebao biti u tvom mladom životu. Dva dječaka su bili prijatelji. Jedan se zvao Hrvoje, a drugi Mirko. Hrvoje je bio pobožan dječak, često je išao k svetoj misi i redovito primao svete sakramente. A Mirko je zapao u loše društvo i već dugo nije primio svete pričești. Jednoga dana Hrvoje predloži Mirku, da se popnu na jedno brdo. Uspon je bio težak. Ali gore na vrhuncu je bilo prekrasno. Legli su jedan do drugoga, i sunčali se. Dok su tako ležali gledajući u bistro modro nebo i sanjareći, reče Mirko: "Hrvoje, ti si zgodan drug, samo da tako često ne ideš k pričești". Onda su nekoliko trenutaka šutjeli. Napokon reče Hrvoje: "Čuj, ja imam čini uslugu prijatelju. Njega ne ću nikad zaboraviti. Zato sam postao sasvim drugačiji i često se pričešćujem". Tad navali Mirko: "Daj, Hrvoje, pričaj mi o tom svom

prijatelju! Kako se je zvao? Ta, govori! Ja sam često razmišljao, zašto si se ti tako promijenio". Hrvoje je shvatio, da ga prijatelj nije razumio. Ali je već bilo vrijeme, da pođu kući. "Pripovijedat ću ti o svom prijatelju, kad siđemo na livadu", reče on. Silazeći spazi Hrvoje na stijeni lijep runolist. "Sađ ću ti, Mirko, dati nešto za uspomenu na ovo naše penjanje", reče on, skine naprtnjaču i oprezno se počne spuštati. "Pazi, Hrvoje", dovikne mu Mirko, "pod tobom se odrónjava". Hrvoje je već bio otkinuo runolist i zataknuo ga u zapučak. Tad je odjednom krunulo i odlomio se je kamen pod Hrvojevim nogama, nekoliko muklih udaraća, nekoliko se kamenova zakotrljalo neprijatno odjekujući... i opet se sve smirilo. Zaobilaznim putovima Mirko je požurio na mjesto, gdje je Hrvoje ležao. Još je živio, ali je bio teško izranjen i stenjao je: "Tako mi je žlo". I zatim je prošaptao samo još: "Runolist - Isuse - !" Na usta mu je navrla krv - i bio je mrtav. Mirko je teškom mukom obavijestio Hrvojevu majku. Pomagao je pri iznošenju mrtvoga tijela. Prije nego što su Hrvoja stavili u lijes, Mirko je iz zapučka izvadio krvlju poprskani runolist. Kao uspomenu od prijatelja, koji je zbog prijateljske usluge izgubio život. Tih dana vidjeli su ljudi, da se je Mirko pričeštio, prvi put iza dvije godine. Kad je svećenik nad kaležem pokazao ljudima malu hostiju, Mirko je osjetio

kako mu je krv navrla u glavu. Sjetio se je prijateljevā runolista, na kom su bili tragovi krvi. I sad je točno znao, kako se zove onaj prijatelj, kom Hrvoje nije rekao imena, kad su bili na vrhuncu brda: Krist, pravi prijatelj svakoga pravog kršćanskog mladića. On je i Mirku postao prvi i najbolji prijatelj.

Tako neka bude i u vašem mladom životu, drage djevojčice i dječaci: Krist - tvoj prijatelj! On je vjoran prijatelj. I to prijateljstvo obogaćuje i razveseljava. Prijatelji žele, da su što više zajedno. Kome je Isus prijatelj, taj će željeti, da što češće bude s njim. U jednoj lijepoj pričnoj molitvi nazivamo ga "naše duše najbolji prijatelj". Prema dobru prijatelju nismo nemarni, niti ga vrijeđamo. Na svakom ćemo djetetu brzo opaziti, da li mu je Isus prijatelj ili nije. Ostanite Spasiteljevi prijatelji - i on će ostati vaš. Koliko je to blaženstvo, kad možemo reći: Isus - moj prijatelj!

18. nedjelja po Duhovima

NE PRETVARAJTE SE !

Drāga djeco! Ljudi, koji su Spasitelju donijeli uzeta čovjeka, sigurno su se zbunili, kad je Spasitelj rekao bolesniku: "Opraštaju ti se grijesi". Oni zaista nisu bolesnika za to donijeli. Ali su se i drugi ljudi začudili. A farizeji su odmah pomislili, da huli Boga. Ali Spasitelj je tim riječima i zatim čudom htio dokazati, da Božji Sin ima moć opraštati grijehe, a htio je reći i to, da su duševne bolesti gore od tjelesnih bolesti. Ove su doduše bolne i često svršavaju tjelesnom smrću. Ali duševne bolesti mogu često završiti vječnom smrću. Zato je Spasitelj na dan svoga uskrsnuća ustanovio poseban sakrament, u kom svećenici mogu mjesto njega reći: Opraštaju ti se grijesi.

Ima mnogo djece, koja se ne ispovijedaju rado. Dakako, nije baš ugodno kleknuti u ispovijedaonicu i kazivati svoje grijehe. Zato se taj sakrament i zove sakrament pokore. Ali se nitko ne treba bojati, da kaže svoje grijehe. Mi ih zapravo kazujemo milosrdnom Spasitelju. U ispovijedaonici neke prelijepe crkve sjedio je svet svećenik. Kad je slučajno pogledao iz ispovijedaonice, vidio je đavla, gdje ide od jednoga djeteta do drugo-

ga. Tad upita svetac: "Sotono, što radiš ti na ovom svetom mjestu?" Sotona mu odgovori: "Šapćem svakom djetetu u srce: Ne moraš sve ispovjediti! Onda bi se morao stidjeti!" Tada svetac digne ruku i blagoslovi djecu. Sotona pobježe. Sad su djeca ulazila u ispovijedaonicu i lijepo se ispovijedala. Djeco, ako koji put u životu čujete da vam netko govori: "To ja ne bih ispovjedio", onda ćete znati odakle dolazi taj glas. Tad recite davalu: "Ti si me zaveo, te sam sagriješio, ali me ne ćeš i po drugi put zavesti." Sramota je griješiti! Ali priznati grijeh nije sramota! Poslovica kaže: "Ljudski je griješiti, a đavolski je ustrajati u grijehu". Ima ih, koji misle: Što će o meni misliti svećenik, kad mu to rekne? Što će misliti! Radovat će se, da ćeš po dobroj i iskrenoj ispovijedi opet postati Božje dijete.

Neki umjetnik htio je da naslika izgubljena sina. Dugo je tražio čovjeka, koji bi bio tako bijedan, da bi mogao predstavljati izgubljena sina, ali ga nije mogao naći. Napokon sretne jednoga dana na ulici prosjaka, koji mu se učinio da bi bio dobar model. On mu reče, da će mu dobro platiti, ako sutra dođe u njegov stan, da ga naslika. Ovaj je pristao i došao u ugovoreno vrijeme. "Vi ste mi rekli, da dođem u deset sati." - "Vi se varate, ja sam jednom drugom čovjeku rekao, da dođe. Ja sad očekujem jednoga

prosijaka". - "To sam ja"; reče stranac. - "Vi, nije moguće!" - "Da, ja sam onaj, kom ste rekli, da dođe." - "Pa što ste učinili?" - "Ja sam se samo malo dotjerao za slikanje". - "Ako je tako", reče umjetnik, "onda vas ne mogu slikati. Ja trebam prosijaka, kakav ste vi bili." I mi moramo k Spasitelju doći, kakvi jesmo, baš tako i nikako drugačije. Ne vrijedi pred njim nikakvo dotjerivanje. On vidi u dno naše duše. On je vidio neiskrenost farižēja, a ženi na Jakovljevu zdenцу je rekao, da je velika grješnica - dok je Natanaela odmah prepoznao i rekao da je "Izraelac bez lukavstva". Ako budemo pred Bogom onakvi, kakvi jesmo, onda će i Bog uvijek biti onakav, kakav jest, t.j. milosrdan, neizmjereno milosrdan. Zato ćemo često moliti onako kao u završnoj molitvi današnje svete mise: "Okrijepljeni svetim darom prinosimo ti hvala, Gospodine, i molimo tvoje milosrde, da nas učiniš dostojnima njegova dioništva. Po Gospodinu našem Isusu Kristu, koji s Tobom u jedinstvu Svetoga Duha živi i kraljuje, Bog po sve vijeke vjekova. Amen."

19. nedjelja po Duhovima

LJUBITE BOGA!

Današnje Evanđelje iznosi nam vrlo neobičnu zgodu. Nama se čini gotovo nevjerojatna. Neki kralj je načinio svadbu svom sinu. Priredio je veliku gozbu. Volovi i živađ su poklani, kolači ispečeni, vino je već na stolovima. Pozvani su mnogi ljudi. Ali se je dogodilo nešto nemilo. Ljudi ne će da dođu na gozbu. Svaki je našao nekakvu ispriku, a nekoji su bili zli i pobili kraljeve glasnike, koji su ih pozivali. Zašto ti ljudi nisu htjeli doći? Svadbe su na kraljevskom dvoru rijetke. Osim toga, velika je čast kad si na nju pozvan. Možete li se dosjetiti, za što nisu htjeli doći? Kralj im nije bio drag. Na gozbu bi oni bili došli, jer je bilo ukusnih jela, dobrih vina, lijepe glazbe i još mnogo toga, ali nisu trpjeli kralja, mrzili su ga. Zato nisu išli.

A tko je onaj kralj, o kom govori evanđelje? To je Bog. A tko su uzvanici? To smo mi, ti i ja i svi ljudi. Dragi Bog nam uvijek govori: "Dodite k meni, jer vi ste moji, vi ste moja djeca!" Često treba da dodete na gozbu, koju sam za vas priredio. A jednom ću vas pozvati na svadbenu gozbu, koja će uvijek trajati! Mi smo uvijek uzvanici. A kako mi dolazi-

mo? Nemamo li i mi možda svakojakih isprika? Ne možemo doći na školsku misu, jer nam se neće rano ustajati. Mi ne možemo često primiti sv. pričest, jer to ni drugi ne čine pa ne želimo svraćati pažnju na se. Uzvanici na kraljevsku gozbu nisu došli, jer nisu trpjeli kralja. A sad ja tebe pitam: Zar ni ti ne trpiš dragoga Boga? Kako bi strašno bilo, kad bi netko rekao: "Ja ne idem, jer ne trpim, ne volim Boga". Ta čovjek ne može ni zamisliti Boga, a da ga ne ljubi, jer je on neizmjereno dobar, jer te "tako lijepo opskrbljuje, daje ti zdravlje i prijazno upućuje". Siguran sam, da nitko od vas ne bi rekao: Ja ne ljubim Boga. Ali gdje kad se čini, kao da ga zaista ne ljubite.

Dok je Elizabeta Tirska još bila mala djevojčica i na Wartburgu se igrala s drugom djecom, već je mnogo mislila na Boga i na vječnost. Rado je bila blizu kapelice, pa kad nije bila otvorena, poljubila bi vrata. Kad bi u igri dobila ili primila kakav dar, dala bi to siromašnim djevojčicama i poticala ih da se zato mole. Kad bi ju igra najviše zabavljala, odjednom bi se prestala igrati i rekla bi: "Bogu za ljubav neću se dalje igrati." A kad bi plešući s djevojčicama otplesala jedan ples, rekla bi: "Dosta sam plesala, imena Božjega radi neću više plesati."

Draga djeco, ljubiti Boga to je naj-

veće, a ljubav se očituje u žrtvi i u pobožnom životu. U nekom velikom gradu bio je u osmom razredu ispit iz vjeronauka. U tom je razredu bila djevojčica, o kojoj se je govorilo, da je najpametnija u cijeloj školi. Katekizam je znala izvršno. Na svako je pitanje odgovorila. Dekan je poslije ispita čestitao vjeroučitelju. No ovaj mu reče: "To je najlakomija djevojčica u cijeloj školi. Ne moli se Bogu niti ide nedjeljom k sv. misi! Ne ispovijeda se. A i inače čini mnogo zla!" Ta je djevojčica mnogo znala. Ali nije ljubila ni Boga ni Spasitelja! A ljubav više vrijedi nego znanje, više nego sve ostalo. Zato i veli sv. Pavao u prvoj poslanici Korinćanima: "Kad bih jezike ljudske i anđeoske govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed, koja ječi, ili praporac, koji zveči!" Zato ljubimo Boga - i uvijek se rado odazovimo njegovu pozivu.

tiv Boga, protiv bližnjega, protiv sebe samoga? Tad zamolite Boga, da vam oprost i molite ga, da vam i nadalje bude u pomoći, da ostanete u njegovoj milosti, da sutra budete bolji nego danas. Tko tako svaku noć posveti molitvom, taj će jednom moći u miru s Bogom usnuti vječni san. I tad će se probuditi u blaženi život, kad ga Spasitelj uhyati za ruku kao Jairovu kćer. Tad će nastati veselje bez kraja i dan bez večeri.

24. nedjelja po Duhovima

SVRŠETAK SVIJETA

Svetom Filipu Neriju, velikom prijatelju mladeži, došao je jednoga dana neki mladić. Sjao je od radosti i pričao svećeniku, kako su mu roditelji napokon dopustili, da pođe na sveučilište. Svetac ga upita suho: "A onda?" - "Onda ću voditi parnice i postati čuven." - "A onda?" - "Onda ću nastojati, da nešto stečem, imanje, kuću." - "A onda?" - "E, velečasni, onda će doći i starost." - "A onda?" - Mladić je umuknuo. No on je razumio, što

je svetac htio reći. A onda... Onda dolazi vječnost. A ovo je pouka: sve, što je prolazno, beskorisno je za vječnost.

Današnja posljednja nedjelja crkvene godine je najozbiljnija u cijeloj godini. Evandjelje nam donosi, što je Isus govorio o svršetku svijeta. Kako se je godine 70. ispunio prvi dio toga proročanstva o propasti Jeruzalema, tako je sigurno da će se ispuniti i proročanstvo o svršetku svijeta. "Sunce će potamnjeti, Mjesec ne će davati svoje svjetlosti, zvijezde će padati s neba..." Nastat će snažan i strašan potres po svoj zemlji. A što će doći iza toga strašnog događaja, što će onda biti? Tad će biti samo još vječnost, vječno blaženstvo ili vječna nesreća! Što mi koristi za vječnost? To pitanje trebalo bi nas kao zvijezda Danica pratiti kroz cio život, od najranije mladosti. Jer je nama ljudima ostavljeno, što ćemo učiniti od svoga kratkog života na zemlji. To nam je dano kao most u vječnost.

Ima ljudi, koji neće da vjeruju, da će doći svršetak. Oni žive, kao da ni njihov osobni život ne će završiti, iako im je sav život okružen smrću, iako svaki dan vide, kako stotine života nestaje. Za jedne predstave počele su gorjeti kulise. Bajaco - lakrdijaš - izađe na pozornicu i reče to gledaocima. Ali oni mu nisu vjerovali, nego su smatrali, da je to uspjela šala i počeki su mu oduševlje-

23. nedjelja po Duhovima

VJESNIK SMRTI

U današnjem evandelju pozvali su Spasitelja k djevojci, koja je umrla. U kući nadstojnika sinagoge bilo je vrlo živo. Skupili su se tu svirači i narikače. Po istočnjačkom običaju nije moglo biti sprovoda bez njih. I danas mnogi prosuđuju kolika je žalost za pokojnikom po jačini plača, po lijepim vijencima i po množini onih, koji su došli na sprovod. Narikače i svirači su doznali, da će kći nadstojnika sinagoge umrijeti, pa su spremno čekali, da odmah počnu naricati, čim dijete izdahne. Ta to je bila ugledna obitelj i bit će dobra nagrada. Razumljivo je dakle, da su naricanja već počela, kad je otac doveo Isusa u kuću, iako je djevojka tek umrla. Isusu se nisu sviđale te glasne i plaćene tužaljke, pa je to bučno mnoštvo istjerao iz sobe. Tako je Spasitelj uspostavio mir, kakav treba da je u kući žalosti.

Draga djeco! Kamo god dođe smrt, tamo treba da vlada mir i strahopoštovanje, jer se tu sretaju vremenitost i vječnost. Za kršćanina je smrt nešto veliko, a posljednji sati ljudskoga života su najvažniji. Pred mrtvom kćeri nadstojnika sinagoge je Spasitelj rekao: "Djevojka nije umrla, nego samo spava." Dakako, dijete

je bilo mrtvo. Zato su mu se narikače i svirači podsmijevali, jer su oni "po svom zvanju" dobro poznavali znakove smrti, da bi mogli razlikovati smrt od sna. Koliko je iskrena bila njihova plaćena žalost vidi se po tom, kako su im blizu bile suze i smijeh. No u Kristovim očima je tjelesna smrt samo san. Kako je nam lako probuditi čovjeka, koji spava, tako je lako Gospodin probudio ovu mrtvu djevojku, mladića iz Naima i svog mrtvog prijatelja Lazara.

Pa ipak su smrt i san srodni. Zato je dobro i korisno, da se svake večeri prije nego pođemo spavati u večernjoj molitvi sjetimo svog posljednjeg časa. Nikad ne smijemo zaboraviti da izmolimo večernju molitvu. Neki pametan čovjek je jednom rekao: "Noć je vjesnik smrti". Kad bude smrt došla, oko nas će nastati noć. Sunce će zaći i mi više ne ćemo ništa vidjeti. Noć nas podsjeća na smrt. Zato su se sveci svake večeri pripremali na smrt. Temeljito su ispitali svoju savjest. Na brodu, koji putuje u Ameriku, kapetan mora svake večeri uzeti kompas i ustanoviti, da li se brod preko dana možda nije udaljio od svog pravca putovanja. Djeco, slično moramo i mi svake večeri učiniti. Pogledati u svoju dušu! Uzmite kompas savjesti i pogledajte, da li se brod vašega života nije udaljio od pravoga puta i da nije pošao putem grijeha. Razmislite: kako sam danas sagriješio pro-

oce je obuzelo ogorčenje: "Što, da mi oprostimo Nijemcima, koji su nam nanijeli toliko zla, koji svaki dan odvođe i ubijaju našu braću?" A biskup im odgovori: "Ja vam ne mogu ništa drugo reći, nego što je Gospodin rekao: Ljubite svoje neprijatelje!" Na kraju toga neobičnog dana obnove molio je biskup "Oče naš" i osobito je naglasio prošnju: "Otpusti nam naše dugove, kako i mi otpuštamo svojim dužnicima." A sljedećeg dana biskup je služio prvi put misu u zatvoru i prikazao ju je za Njemačku. Tad se je rodio pokret Pax Christi. Pax Christi znači mir Kristov. Biskup Theasa Sv. Otac je imenovao biskupom u Lurdu. Odmah po svršetku rata, dok je još u svijetu bila jaka mržnja protiv Nijemaca, otišao je biskup u Njemačku i u Kevelaeru pričestio 280 prvopričesnika i na dar im doveo njihove očeve, koji su bili u francuskom zarobljeništvu. A ja sam doživio u Lurdu, da su se tamo prepoznala dva ratna protivnika, jedan je bio zarobljenik, a drugi zapovjednik njegova zarobljeničkog logora. Oni su jedan drugome pružili ruku, oprostili i zaboravili što je bilo, pa su onda kleknuli pred spiljom i jedan za drugoga izmolili krunicu.

Draga djeco! Takvo je kršćansko opraštanje! Zar ne, kako smo maleni, kad ne ćemo da se pomirimo i kad mislimo: ne, on treba da prvi dođe. Što smo spremniji da opraštamo, to će i nama Bog više oprostiti.

=====

22. nedjelja po Duhovima

BOGU I CARU !

Djela apostolska kazuju o svetom Pavlu ovo: Kad je o Uskrsu bio u Jeruzalemu prepoznaše ga nekoji u predvorju hrama. Oni su nahuškali narod protiv otpadnika. Židovi su mržili Pavla, koji je nekoć bio ugledan zakonoznanac, pa je postao kršćanin. Nastao je metež i Pavla su tvorno napali. Tada rimski pukovnik Lisija naredi, da ga zatvore. Kad su ga ispitivali tko je, reče Pavao ponosno: "Ja sam Židov iz Tarsa u Ciliciji i građanin poznatoga grada". Dopustiše mu, da još jednom govori puku. Ali je tim govorom još više razjario Židove, Rimljanin zapovijedi, da bičuju Pavla, nadajući se, da će time steći njihovu naklonost. Ali kad su ga već svezali za stup, upita Pavao satnika: "A smijete li vi šibati čovjeka Rimljanina i nepreslušana?" Kad je satnik javio, da je Pavao rimski građanin, dojuri pukovnik i rekne, da je za velike novce dobio rimsko građansko pravo. A Pavao mu odgovori: "A ja sam se rodio s njim." I nisu ga smjeli šibati. Rimski građanin" Pavao je apelirao na cara u Rimu i samo on ga je mogao osuditi.

Zašto sam vam to ispriopovijedao? Zato, što sam se sjetio te zgođe iz života

sv. Pavla, kad sam čitajući današnje sveto evanđelje došao do riječi božanskoga Spasitelja: "Dajte caru carevo, a Bogu Božje!" Pavao je bio veliki borac za Božje kraljevstvo na zemlji. Za Boga i njegovo kraljevstvo on je postao najsmioniji pustolov čovječanstva. Ali isti taj Pavao vrlo se je ponosio i svojom zemaljskom domovinom: "Ja sam iz Tarsa, znamenita grada". A on, Židov, ponosio se je i time, što je bio građanin rimskoga carstva. Tako i mi trebamo biti za Boga i za cara, a to znači za domovinu, za svoj narod i državu. Tako je htio Spasitelj. On nam je dao primjer. On je htio da se rodi u jednom narodu, u jednom ljudskom rodu. On se je pokoravao zakonima svoga naroda. Tako je bilo, dok je još bio dijete, i mladić. Sjetite se samo obrezovanja, očišćenja Marijina, hodočašća hramu u Jeruzalemu, obavljanje propisanih molitava i službi u nazaretskom hramu. On priznaje svjetovnu vlast, a kad su ga uhvatili, potvrđuje, da je vlast poganina Pilata valjana: "Ne bi imao vlasti, da ti nije dana odozgo". I prvi papa, sveti Petar, opominje: "Pokoravajte se svakoj ljudskoj uredbi radi Gospodina: bilo kralju kao poglavici, bilo upraviteljima kao onima, koje on šalje, da kazne zločince, a pohvale dobre".

-Draga djeco! Ima ljudi, koji misle, da mi katolici ne ljubimo svog naroda i svoje domovine. Ali kad dođe do čega, on-

da smo ipak mi najvjerniji građani, koji baš u nevolji dokazuju svoju ljubav prema domovini. Ima ih, koji ljube svoj narod baš stoga što su katolici! O'Connell, osloboditelj Irske, bio je žarki rodoljub i borac za svoju domovinu! A bio je i izvrstan katolik. Umrlo je na putu u Genovu 15. svibnja 1847., pošto je posljednja dva dana i dvije noći proveo u neprekidnoj molitvi. Njegova posljednja odredba glasi: Moje tijelo Irskoj, duša nebu, a srce Rimu! I tako i jest. Kad je netko vjerno služio svom zavičaju, svom narodu i svojoj državi, a čežnja srca mu bila upravljena prema vječnoj domovini, njegova će duša odletjeti u nebo. Bog mora uvijek biti nad svim. Tko Bogu daje, što mu pripada, taj će već sam od sebe savjesno izvršavati i svoje zemaljske dužnosti.

juhu saspe u lice bratu vrataru i vikne: "Tu juhu žderi sam, ako ti valja!" Brat Konrad otare lice i reče: "Ne valja ti ta juha? Čekaj, donijet ću ti drugu." Zar da se čovjek ne divi takvu miru i hladnokrvnosti? A kako se mi često uzrujamo zbog sitnica. E, kad bi ljudi htjeli prijeći preko mnogih neuljudnosti, kad bi htjeli ostati mirni, ako im se čini, da im je nanesena nepravda! Kad bi bili skromniji u svagdanjim susretima ili kad bi znali velikodušno opraštati - tad bi mnogo više dobra bilo na svijetu. I dječa su često preosjetljiva. Kraljev čovjek, i, osobito, brat Konrad neka nam budu uzori.

=====

21. nedjelja po Duhovima

OPRAŠTAJTE RADO

Mala moja braćo i sestre! Jeste li već koji put razmišljali o tom, što u Očenašu znači ona prošnja: "Otpusti nam dugove naše kako i mi otpuštamo dužnicima svojim"? Time mi velimo dragome Bogu: Oče nebeski, mi često vrijeđamo, ali i nas vrijeđaju drugi ljudi, mi smo često

nepravedni prema tebi, ali i drugi nama nanose nepravdu. Molimo te, da nam oprostiš, dragi Bože, jer i mi opraštamo svojim bližnjima. Da, tako je, ako pravo shvatimo, mi velimo dragom Bogu, da nam on samo onda oprosti, kad i mi oprostimo. Kralj, koji u današnjem evanđelju vrši obračun sa svojim slugama, to je Bog, Gospodin. Sluge su ljudi; veliki dug je svako vrijeđanje Boga; mali dug je uvreda nanesena čovjeku; mučitelji su vremena i vječne kazne. Kralj se je smilovao sluzi, koji je imao veliki dug, on ga je pustio i oprostio mu dug. Sad je i ovaj trebao da bude milosrdan prema svom drugu, koji mu je mnogo manje dugovao nego on svom gospodaru. Ali on nije imao smilovanja. I zato, što je bio nemilosrdan, još je teže kažnjen.

Spasitelj nam tom prispodobom želi reći, da uvijek moramo rado oprostiti, i to ne samo bratu ili prijatelju, nego i neprijatelju. Sad vam moram reći nešto lijepo i važno. Vi znate, da su za prošlog velikog rata Nijemci zaposjeli Francusku. Mnogi Francuzi, koji su ustajali protiv okupacije, bili su zatvoreni. U jednom zatvoru nedaleko Pariza bilo je mnogo takvih pristaša otpora. A jednog su dana tamo doveli i biskupa Petra Mariju Theas-a. Jednom su došli k njemu drugi zatvořenici i zamolili ga da im održi dan duhovne obnove. Biskup je govorio o ljubavi prema neprijatelju. Sluša-

20. nedjelja po Duhovima

NE BUDITE PREOSJETLJIVI!

Draga djeco! Razmatrat ćemo današnje evanđelje, da vidimo, kakvu bismo pouku iz njega mogli izvući. U gradu Kafarnaumu živio je neki kraljevski činovnik. On je imao sina, koji se je teško razbolio. Činovnik je doznao, da se u Galileji nalazi Isus, o kom je već čuo, da ozdravljuje bolesnike. No Isus je još bio dosta daleko, te je činovnik morao ići čitav dan, da dođe do njega. Ipak je on to rado učinio za bolesnoga sina. Kad je našao Spasitelja zamolio ga, da dođe k njemu, da mu sina očuva od smrti. Spasiteljev odgovor je zvučao nekako neprijazno: "Ako ne vidite znake i čudesa, ne vjerujete!" Spasitelju je njegov narod već malo dosadio: neprestano su tražili čudesa, ali njega i njegova nauka nisu shvaćali. A što veli kraljev čovjek? Je li se on uvrijedio zbog negativnog odgovora? Nije! Jer on i nije osjetljiv. To nam se sviđa. A to se je sigurno i Spasitelju svidjelo. On veli Spasitelju: "Gospodine, sidi u Kafarnaum, dok nije umro moj sin!" Nije to rekao uzrujano, naglo, nego mirno i čedno. A zato ga je Spasitelj i nagradio: "Idi, sin tvoj živi!" Čovjek se je žurio kući. Daleko su izašle preda nj njegove sluge i rekle mu:

"Bolje mu je, nema više groznice, sin ti je svjež i zdrav!" Tađ ih upita: "Kad se je to dogodilo?" A sluga rekoše: "Jučer u jedan sat iza podne odjednom je nestalo groznice." Kraljev čovjek se zamisli za čas i reče: "Da, baš u jedan sat mi je Isus rekao: Idi, sin tvoj živi!" Baš je bio jedan sat iza podne, kad je Isus učinio čudo i ozdravio mu sina. I baš u to doba kraljev čovjek nije bio osjetljiv, nije se uvrijedio, nego je jednostavno rekao: "Gospodine, siđi, dok nije umro moj sin!" Da je bio osjetljiv, kad mu je Spasitelj rekao: "Ako ne vidite znake i čudesa...", bio bi možda odgovorio: Ako ne ćeš doći, nemoj, više mi ne treba tvoja pomoć! - i tađ bi sin bio umro i nastala bi velika žalost.

Prevelika osjetljivost često nanese mnogo zla. Zbog nje su ljudi razdraženi, neprijazni, ćudljivi. Preosjetljivi ljudi ne unose radost u svoju okolinu. Preosjetljivošću ne može se mnogo postići. Ona nije svojstvo velikih ljudi. Veliki ljudi su velikodušni. Jeste li čuli za svetoga brata Konrada? On je više od četrdeset godina bio vratar samostana u Altöttingu, popisivao je svete mise, dozivao oće u govornicu i siromasima dijelio kruh i juhu. Jednoga dana je došao neki neprijazni obrtnički pomoćnik i rekao, da je gladan. Brat Konrad mu iz kuhinje donese zdjelu guste juhe. Tek što je mladić okusio juhu, ispljune je i svu

no pljeskati. Bajaco ponovi svoju obavijest zaklinjući se, da se ne šali. Gle-daoci su još jače zapljeskali. "Ja mi-slim", rekao je jedan danskikučenjak, "da će tako i svijet propasti uz pljeskanje onih, koji će misliti, da je to samo ša-la." Kako će ti ljudi razrogačiti oči, kad se onda nađu na Božjem sudu! "Jao, što će reći bijednici, kad i pravednici budu zadržtali?" U taj dan će se pokazati Božja pravednost prema zlima i prema dobrima. Zato je vrlo važno, draga djeco, da već sad mislite, kako je potrebno činiti dobro, a bježati od zla. Pa ako danas na koncu crkvene godine moramo ustanoviti, da smo slabo iskoristili one milosti, koje smo primili u ovoj crkvenoj godini, zamolimo Boga, da nam oprost i čvrsto odlučimo, da ćemo novu godinu spasa bolje iskoristiti. Godine milosti prolaze, propuštene prilike se ne vraćaju. A ipak želimo, da na koncu vremena budemo izabrani kao Božji prijatelji.

Mi ne znamo, kad će biti svršetak. Ali znamo, da će to biti blagoslovljen dan za one, koji su pristajali uz Krista Gospodina. Prvi kršćani su čeznuli za tim danom i neprestano su molili: "Dođi, Gospodine Isuse!" Nama se dođuše vrlo sviđa na ovom svijetu, ali ćemo i mi moliti: "Dođi, Gospodine Isuse!" i primi nas jednom u kraljevstvo svoga Oca!

Papin dan

OTAC KRŠĆANSTVA

Draga djeco! Danas bih najradije s vama pošao na dalek put. A kamó bismo putovali? Na jug... preko brda, u Italiju. I tad bismo došli u jedan veliki i lijepi grad, u kom bismo nekoga pohodili. Kako se taj lijepi i veliki grad zove, to vi sigurno već pogađate - a koga bismo danas tako rado pohodili, i to ste se valjda već dosjetili: U Rimu Svetoga Oca! Ali kako sad ne možemo zaista otputovati u Rim, učinit ćemo to u duhu. Danas svi katolici na svijetu slave godišnjicu papina izbora. Nastala je velika radost, kad je svemu svijetu svečano objavljeno: Imamo papu, a još veća radost bila je, kad je javljeno tko je taj papa i da je izabrao ime Ivan XXIII. Na dan izbora bilo je novom papi 77 godina. Iza izbora okrunjen je svečano trostrukom krunom od zlata i srebra. Dakako, papa ne nosi uvijek tu skupocjenu krunu. Nosi je samo za velikih svečanosti kao znak da ima najvišu vlast u Crkvi. Kad sam pohodio Sv. Oca, bio je sasvim jednostavno obučen. Imao je jednostavno bijelo odijelo, talar, kakav nosi svaki svećenik, samo što je bijel a ne crn. Nikad neću zaboraviti onaj čas, kad je Sveti Otac digao oči, raširio ruke i tako zazivao blagoslov kretanjem, koja je govorila: Molim te, Oče,

daj, da svi budu jedno! On je otac svih kršćana. Zato mu nesloga kršćana zadaje velike brige, a tako i nevolje, koje u različitim krajevima proživljuju biskupi, svećenici i katolički muževi i žene. Ali mi svoga Svetog Oca ne ćemo zapustiti u njegovim brigama, nego ćemo s njime i za njega moliti, a osobito ćemo uvijek biti vjerni papi.

Za prošloga velikog rata došao je jednoga dana neki svećenik-vojnika u napola napušteno selo. Smjestili su ga u kuću, u kojoj je stanovala samo još jedna starica. Kad je ugledala svećenika, odmah ga je upitala: "Recite mi, kako se zove sadanji papa?" Ta jedna starica mnogo je godina živjela odijeljena od crkvenog života i morala je svoju vjeru kriti i tajiti. Nikakva vijest iz života Crkve nije doprla do nje. Sad je vidjela svećenika i prvo je njeno pitanje značilo priznanje, da vjeruje u Crkvu i papinstvo. - Tko priznaje papu, taj priznaje Crkvu, priznaje Krista. Tko je vjeran papi, taj je vjeran Crkvi, vjeran je i Kristu. Krist je rekao prvom papi: "Ti si Petar, to jest stijena, i na toj stijeni sagradit ću svoju Crkvu i vrata paklena ne će je nadvladati."

Samo prava Kristova Crkva ima papu. Iz povijesti japanskih misija znamo ovo: Jednoga dana došao je misionar u neki kraj, gdje se je mislilo, da je kršćanstvo iskorijenjeno za vrijeme progona.

Uvečer je došlo k njemu nekoliko muževa. Jedan od njih izvadi križ ispod odijela i upita misionara: "Znaš li što je ovo?" - "To je naš Gospodin i Spasitelj, koji je za ljudske grijehe umro na križu." Muževi su kimnuli i pogledali se značajno. Tad izvade staru i izbljedadnu sliku Majke Božje i upitaju: "Poznaš li ovu ženu?" - "To je blažena Majka našeg Otkupitelja". Radosno su zasjala njihova lica. Tad reče najstariji: "U dalekom velikom gradu stane biskup, kog mora slušati cio svijet, jer ga je Krist postavio svojim zamjenikom, znaš li za nj?" - "To je papa u Rimu, nasljednik sv. Petra. On me je poslao k vama!" Tad su muževi zagrlili misionara, zaplakali od radosti i kliknuli: Mi smo jedna vjera i jedno srce!

Draga djeco, i mi treba da se tako veselimo, što smo djeca jedne svete Crkve! Zato ćemo puni vjere uvijek radosno moliti: "Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu".

=====

Blagdan sv. Josipa

ŠUTJETI - RADITI - SLUŠATI

Draga djeco! Tko ljubi Isusa, taj će ljubiti i svece, osobito one, koji su mu na zemlji bili vrlo blizi. Tu je, dakako, na prvom mjestu njegovā sveta Majka, koja ne samo da je na zemlji Spasitelju bila najbliža, nego mu je i na nebu bliža od svih anđela i svetaca. I mi ljubimo Majku Božju. Ali danas je naš radosni i svečani pozdrav namijenjen svecu, koji je bio najbliži svetoj Majci i božanskom Djetetu, a to je sveti Josip. U Svetom Pismu, koje nam mnogo govori o Isusu i ponešto o Mariji, malo je napisano o svetom Josipu, ali iz onoga, što je napisano, možemo spoznati, da je taj muž bio dostojan, da bude zaručnik Majke Božje i hranitelj božanskoga Djeteta.

Ima ljudi, koji misle, da je sv. Josip uglavnom samo svetac za dobre starce, zaštitnik umirućih i zaštitnik tesara. Zato ćemo malo razmotriti, što bi zapravo sv. Josip imao da kaže djeci - i što bi vi od njega mogli naučiti:

Tri su stvari, koje se osobito ističu kod sv. Josipa: Josip šuti, Josip radi i Josip sluša.

Josip šuti: Predaja nam nije sačuvala ni jedne riječi, koju je sv. Josip

rekaó. Zar to nije neobično? Danas se često misli, da su najpametniji ljudi oni, koji drže velike i duge govore. Već i u školi se opaža, da nekoja djeca znaju dobro govoriti. Osobito mnoga djeca imaju manu brbljavosti. Biti miran, to je za vas često najstrašnija stvar na svijetu. Pogledajte sv. Josipa, neka on bude vaš zagovornik, kad vam je teško šutjeti.

Josip radi: Ni o tom nam Sv. Pismo ne govori mnogo. Ali on mora da je bio poznat i valjan tesar. Jer kad je Spasitelj stupio u javnost i počeo propovijedati, govorili su ljudi: "Zar to nije tesarov sin?" Vi gdje kad tako bez volje i nerado učite ili učinite kakav mali posao kod kuće. Sv. Josip je radio za Spasitelja - i zato je nagrađen u nebu. Ako i vi budete iz ljubavi prema Spasitelju savjesno vršili svoje dužnosti, i vi ćete biti nagrađeni.

Josip sluša: Sveto Pismo nam na nekoliko mjesta spominje, kako je sv. Josip bez oklijevanja slušao. Triput mu se je noću javio anđeo i po Božjoj zapovijedi tražio, da nešto učini. Svaki put je bez prigovora izvršio, što mu je rečeno. Uzeo je Mariju, jer je Bog htio. Ustao je u sred noći te je s Marijom i djetetom bježao u Egipat. A kad je umro Herod, koji je htio ubiti dijete, opet je ustao noću i putovao natrag u Izrael. Josip je odmah poslušao, on se nije predomišljao i

nije pitao: zašto? ili: je li to potrebno? A kako vi teško slušate! Možda ćete pomisliti: ta, Josip je bio svetac, a ja sam samo mali dječak, mala djevojčica! Ja ne mogu, što je sv. Josip mogao: šutjeti, raditi, slušati! Ali nije tako! Svi moraju biti sveti, koji hoće doći u nebo! Zato će biti dobro, da sv. Josipa molimo, i to ne samo na današnji njegov imendan, da nam on pomogne, da budemo šutljivi, marljivi i poslušni. Tad će nebeski Otac i nama jednom reći: "Dobri i vjerni slugo - jer si u malom bio vjeran, postaviti ću te nad mnogo, ući u radost svoga gospodara."

=====

Blagdan sv. Đurđa

SVLADATI ZMAJA!

Bilo je to prije gotovo 2000 godina. Dva su čovjeka stajala jedan naprama drugom. I u njima su stajala jedan prema drugom dva različita svijeta. Na jednoj strani staro poganstvo, kog je nestajalo - a na drugoj strani mlado kršćanstvo, koje je dolazilo. Na jednoj strani je stajao već sedamdesetogodišnji rimski car Dioklecijan, a na drugoj strani mladi odvažni časnik Đurađ (Juraj). Dioklecijan je jedan od rimskih careva, koji su najkrvavije progonili kršćanstvo. Juraj, koji je bio vrlo hrabar te je već u dvadesetoj godini bio visoki carski časnik, nije više mogao da gleda što rade car i rimsko gradsko vijeće. Oči su mu sijevale, kad je od cara tražio jednakopravnost za pripadnike nove vjere, ponosno priznajući, da joj i sam pripada. Kad je pred sudom kazivao osobne podatke, smjelo je odgovorio: "Moje je prvo ime kršćanin, a ljudi me zovu Đurađ". Razjareni car je doduše mačem pogubio toga hrabrog časnika, ali nije pogodio Krista, kom je bio namijenjen taj smrtonosni udarac. Iste godine, koje je umro Dioklecijan, sit prijestolja i svijeta, naredio je Konstantin, da se znak Isusa Krista stavi na rimske zastave.

A viteza Đurđa su ubrzo visoko častili u svim zemljama na zapadu i istoku kao uzor kršćanske hrabrosti i pravog, plemenitog viteštva. Legenda je od njega stvorila junaka, koji je ubio zmaja, i tako ga slikaju do danas. Tko bi izbrojio crkve, slike i kipove, himne i odlikovanja, koja nose ime toga sveca! Jedna pjesma o sv. Jurju veli, da je kao Božji vojnik i vitez neustrašivo pošao u borbu sa zmajem i da ga je ubio boreći se kao anđeo. Zato ga sad slave svi narodi, a nebo, zemlja, zvijezde i sunce navješćuju njegovo ime. Osobito je mladež uvijek štovala sv. Đurđa. Zato ćemo i mi sad razmotriti, što možemo od njega naučiti. Kao vitez on ima mač u rukama. Mač označuje rat i borbu. No svetac nas ne potiče na boj, u kom se krv proljeva. On nas potiče, da se borimo protiv zmaja, koji nas neprestano ugrožava. Taj zmaj ima različita imena - i često se je ugnijezdio u nama samima: ime mu je lijenost, ili neposlušnost, ili laž, ili kukavičluk. Tko je već u malim stvarima lijen ili strašljiv, tko ne zna slušati i sve mu je previše - kako će se taj moći održati, ako bude morao trpjeti zbog vjernosti Kristu. Mi se divimo hrabrosti svetoga Đurđa. Ali nije dosta samo se diviti, treba ga nasljedovati!

Jedne večeri sjedio je neki dječak sasvim sam kod kuće uz vatru i čekao majku. Čitao je debelu crnu knjigu. Bila je

to knjiga o životima svetaca, koji su krv prolili za vjeru. Čitao je baš o pet svetih dječaka mučenika. Njihova strana imena jedva je izgovarao. Ali u polumračnoj sobi dječaku se je činilo, kao da tih pet svetih svjedoka nijemo i svečano stoji oko njegova stola. "Progovorite", molio je dječak tiho i uporno, "recite mi, kako da postanem vaš prijatelj! Ta ja ne mogu umrijeti za vjeru, ja još moram živjeti, ja želim još živjeti!" "Ti i ne ćeš umrijeti", odgovori mu neki unutarnji glas, "ti ćeš živjeti, ali moraš sveto živjeti, da tebi život donese ono, što je ovoj petorici dječaka mučenika donijela smrt: vječnu pobjedu!" Dragi dječaci i djevojčice, to je i vama rečeno: ti moraš sveto živjeti - ti moraš postati svetac, svetica! A sveci se poznaju po tom, što iz ljubavi prema Kristu svaki dan savjesno vrše svoje dužnosti! I uvijek mislite na to, da samo sveci ulaze u nebo. I nijedna cijena neka vam nije prevelika, kad treba nebo otkupiti. Sveti Đurđu, pomози nam da budemo hrabri i vjerni, da postignemo svoj cilj, pomози nam da se borimo protiv zloga zmaja i da ga pobijedimo.

=====

Blagdan apost. prvaka Petra i Pavla

VJERNI SVEĆENICIMA

Draga djeco! Kad je božanski Spasitelj odlučio da osnuje Božje kraljevstvo na zemlji izabrao je muževé, koji će mu pomagati. On je izabrao apostole, poučio ih je i na njima sagradio svoje kraljevstvo. Zato je Crkva blagdane apostola uvijek slavila kao velike blagdane. A blagdan apostolskih prvaka Petra i Pavla napose je odlikovan time, što se na taj dan u prvostolnim crkvama posvećuju svećenici.

Za mnoge je svećenike dakle taj dan spomendan njihova ređenja, spomen onih svetih časova, kad je biskup na njih polagao ruke i sazivao Duha Svetoga mažući svetim uljem ruke novih svećenika i stavljajući u te ruke kalež i hostiju. Od toga časa ti muževi imaju vlast, da kruh i vino pretvaraju u Tijelo i Krv Isusa Krista. Ta vlast je tako velika i uzvišena, da je sv. Franjo Asiški jednom rekao: "Da u isti mah sretnem anđela i svećenika, morao bih najprije pozdraviti svećenika, jer anđeo nema vlasti pretvaranja". Ako dakle svetac tako misli i govori o svećeniku, tad moramo i mi uvijek s poštovanjem misliti i govoriti o svećenicima! Danas se uvijek ne govori lijepo o svećenicima. Možda ste i vi već ko-

ji put čuli, kako odrasli ljudi grde svećenike, kako o njima govore štošta, što nije točno. Tome se zapravo i ne trebamo čuditi, kad ni Spasitelja mnogi ljudi nisu trpjeli, a svećenici su njegovi zamjenici. Danas mnogi pitaju: Što će nam svećenici? Da su potrebni držav-
nici, trgovci, tehničari, obrtnici, seljaci i sva druga zvanja, to je svima jasno, ali svećenici, čemu svećenici?

Ipak možemo lako zamisliti, kako bi izgledalo u selu ili u gradu, u kom deset ili više godina ne bi bilo nijednoga svećenika. Neki mladić, koji je bio u zarobljeništvu, tamo daleko na iranskoj granici, pripovijedao je, kad se je vratio, svojem prijatelju: "Znaš, što je tamo bilo najstrašnije za me? Ni pusti kraj oko petrolejskih vrela, ni prenaporan rad, ni loša hrana, koju kad nas ni svinje ne bi jele. Pa ni udarci stražara, ni spavanje na tvrdu tlu sa zamazanom torbom pod glavom. Sve je to bilo strašno, ali najstrašnije je bilo ovo: Navečer bih dopuzao do bodljikave žice. Mogao sam vidjeti daleko po toj tužnoj zemlji. Tad bih pomislio: Tisuće kilometara preda mnom, iza mene, desno ni lijevo nema sad nijednog svećenika. Nema ga, da te blagoslovi, da te odriješi od grijeha, da ti dađe posljednju pomast ako zatreba. Nema ga, da utješi mnoštvo onih, koji su svaki dan umirali, ili blago pomiluje zapuštene, kako je to činio moj župnik.

A nekoć sam i ja želio, da ni u mojoj domovini ne bude više svećenika! A sad sam iskusio, da se kao u močvari guši svijet bez pape, biskupa i svećenika."

Ne, naša domovina, Bogu hvala, nije bez svećenika. Ali ste sigurno već čuli, da danas i kod nas ima premalo svećenika. Ali još je veća nestašica svećenika u dijaspori, gdje katolici žive među ino-
vjercima. A i misijske vaze za svećenicima. Potresno je, kako je neki afrički misio-
nar pripovijedao, kako mu iz nekih krajeva neprestano dolaze ljudi i mole: "Pošalji nam svećenika, jer već toliko godina se kod nas ne služi sveta misa." A misionar mora te ljude po četiri i pet puta odbiti i reći: "Djeco, ja sam sam i nemam vam koga poslati." Zato je potrebno, da svi što usrdnije molimo Isusa Krista, vječnoga velikog svećenika, da što više radnika dođe u njegov vinograd! To je prvo što moramo danas zapamtiti: moliti za svećenike i da bude što više svećenika. A drugo je da moramo visoko cijiniti svećeničku čast i da moramo biti vjerni svećenicima. Za progona vjere u Meksiku kao i za trećeg carstva u Njemačkoj, mla-
dež je najvjernije pristajala uz svećeni-
nike.

I još treće - a to se u prvom redu tiče dječaka -: uvijek morate svećeničko zvanje smatrati velikim i tako živjeti, da bi vas Gospodin u svako doba mogao pozvati: "dođi za mnom, ja te trebam, bit

češ moj svećenik!" Bog ne zove svakog već u djetinjstvu, nego nekoga i kasnije, usred života, kao na primjer svetog arškog župnika, koji je bio pastir, ili oca obrtničkih pomoćnika, koji je bio postolar. - A vama djevojčicama bih rekao, da je već dosta puta sestra bratu pomogla da izmoli milost svećeništva. I još vam nešto moram reći - možda oni mali to ne će razumjeti - tko kao dijete i poslije kao mladić i djevojka živi čisto i pobožno, možda će jedamput kao otac ili majka doživjeti radost, da koje od njegove djece pozove u svoju službu kao svećenika ili redovnicu. Kardinal Faulhaber rekao je jednom: "Zvijezda stoji nad kućom, iz koje je izašao svećenik". Svećenici nas vode u nebo, koje nam je zajednička svrha. Apostoli Kristovi, koji ste postavljeni, da svijetlite cijelom svijetu, pomozite nam, da po Božjoj milosti dođemo u nebo!

=====

Blagdan Marijina uznesenja na nebo

MAJČINA SLIKA

Draga djeco! Bilo je to malo pred početak bitke kod Manile 1898. godine. Nekom brođarskom naučniku pao je u more kaput. On zamoli, da ga izvadi iz mora. Nisu mu dopustili. Ali on ode na drugu stranu broda, skoči u more i vrati se s kaputom; pa ga obuče i stane u red s ostalima. Optužili su ga zbog neposluha i zatvorili. Kad je admiral trebao potpisati osudu, kojom ga osuđuje na dvadeset godina tamnice, upita ga, zašto je to učinio. Mladić izvadi iz džepa kaputa sliku i pokaže je admiralu rekavši: "Moja majka". Ni za što na svijetu ne bi on bio dopustio, da mu more proguta majčinu sliku. Tada admiral zagrli dobroga dječaka i reče: "Tko je kadar da za majčinu sliku stavi život na kocku, taj će ga dati i za domovinu. Ti ne ćeš biti okovan, ti si slobodan."

Draga djeco! Majčina slika bila je tom dječaku najdraža od svega, što je uza se nosio. To mu je u daleku svijetu i među stranim ljudima bio dio zavičaja i dio ljubavi. Na današnji veliki blagdan pokazuje nam se slika Majke, slika najbolje i najljepše Majke, naše nebeske Majke! Mi je gledamo okićenu na glavnom

oltaru naše crkve, koja je posvećena Uznesenju Marijinu te nosi njeno ime. Gledamo je u molitvama i čitanjima današnje sv. mise, u kojoj već ulazna molitva Mariju slavi kao znak na nebu, a evanđelje nam govori o njenom susretu s Elizabetom. Vidimo je i u lijepim pjesmama, koje danas pjevamo s osobitim veseljem. Ako se upitamo: što nas zapravo svake godine na blagdan Marijina uznesenja na nebo tako razveseljava, onda to nije ništa drugo, nego svijest, da imamo Majku, koja je uz Božje prijestolje. Majku, kojoj možemo sve reći, koja sve razumije i koja je vrlo moćna. S križa je Spasitelj svima nama ostavio Mariju da nam bude majka. Ona je otišla u vječnost, da nam bude majka. Ali ona će se uvijek osobito onima pokazati kao majka, koji časte njezinu sliku, kao što je onaj brodarski naučnik pred Manilom cijenio sliku svoje tjelesne majke.

Gotovo sva djeca bi htjela da su uvijek ondje i da uvijek ostanu ondje, gdje im je majka. Pa i ako nadode vrijeme, kad im je kod majke dosadno i tijesno, ipak poslije opet čeznu da se vrate majci. Jedan je pjesnik rekao: "Ako još imaš majku, zahvali Bogu i budi zadovoljan; jer nije svima na zemlji dana ta sreća." Često i odrasli ljudi bolno osjećaju, ako im majka više ne živi. Oni joj na grobni spomenik napišu: "Doviđenja!" jer vjeruju, da će se opet vidjeti. A u toj nas vjeri utvrđuje pogled na sliku Majke Bož-

je. Kao što je Marija već dušom i tijelom ušla u nebo; tako treba da i mi jednom tamo dođemo. A taj ćemo divni cilj postići, ako dopustimo, da nas Marija vodi. Tko Marije ne zaboravi, njega ni majka ne će zaboraviti.

Pred nekoliko nedjelja bio sam u kazalištu. Zove se "veliko kazalište svijeta". U njem sudjeluje 650 ljudi, muževa, žena, dječaka i djevojčica. U Einsiedelnu, velikom prošteništu u Švicarskoj, izvođe ga na trgu pred velikom zavjetnom crkvom. Tu je cio svijet prikazan kao velika pozornica i kako Bog svakom pojedincu daje posebnu ulogu. Pritom nije važno kakvu ulogu tko dobiva, veliku ili malu, nego je važno, da svak dobro odigra svoju ulogu. Na koncu svi moraju doći pred Boga. On ih je gledao, kako igraju i sad će izreći svoj sud. Sreća je za glumce, da u tom posljednjem prizoru ulazi u igru još netko, koga dosad nisu vidjeli. To je velika Gospođa. Gotovo bi čovjek rekao, da je sišla s oltara u svetištu. Ona ulazi kroz vrata, iza kojih gore svijetla zavjetne kapelice. Velika Gospođa ne govori ni riječi, nego stoji između Božjega prijestolja i optuženih. Majčinskom gestom poziva one, koji su prije vapili: "Nebeska kraljice, budi nam zagovornica kod Boga." I uzvanici ulaze na vječnu gozbu. Pritom pjevaju: "Nikad se nije čulo, da si ikoga zapustila"...

Draga djeco! Zapamtite ovu lozinku:
"Majčina slika!"

=====

Nedjelja anđela čuvara

VJERNI PRATIOCI

Draga djeco! U jednoj pjesmi nalaze se i ovi stihovi: "U kolikim li je nevoljama milostivi Bog nad tobom razastro krila!". Zna li, kakva to krila Bog razastire nad nama da nas zaštiti? Dakako, da ste odmah pomislili na naše anđele čuvara. Danas, u nedjelju anđela čuvara i kroz cio mjesec rujan, koji nazivamo mjesecom anđela čuvara, poziva nas Crkva, da se sjetimo nevidljivog, svetog pratioca, koji je uvijek uz nas od časa, kad smo ugledali svijetlo svijeta, i koji će uz nas ostati i kad nas ostave svi prijatelji, pa će ići s nama i u posljednju osamljenost, kad pođemo s ovoga svijeta.

Ima danas odraslih ljudi, koji sliježu ramenima i smiješe se, kad im govorimo o svetim anđelima čuvarima, jer mi-

sle, da su to samo bajke za djecu. A i mnoga djeca nemaju pravog pojma o svojim anđelima čuvarima i malo im se mole. Anđeli čuvari su čisti duhovi, koji gledaju Boga u nebeskoj slavi. Bog ih šalje, da čuvaju dušu i tijelo ljudi, koji trebaju da jednom dođu u nebo. Već u Starom Zavjetu čitamo: "Anđelima svojim zapovijeda, da te čuvaju po svim tvojim putovima. Na ruke će te uzeti, da gdje nogom ne zapneš za kamen". Djeca još mnogo toga ne razumiju i zato često ne prepoznaju opasnosti na vrijeme, pa im je zato osobito potrebna pomoć anđela čuvara.

Bilo je to u Bavarskoj šumi: Djevojčica, koja je išla u sedmi razred, i njen bratac, koji je išao u drugi razred, na jednom su proplanku marljivo brali maline. Odjednom udari nevrijeme. Munje su sijevale, a gromovi tutnjeli. Prestrašena djeca se sklone pod osamljenu, visoku jelu. Nije potrajalo dugo, a djevojčicu obuze strah. Sjetila se, kako joj je majka govorila, da se za oluje ne sklanja pod osamljeno stablo. "Bježi kući! Ovdje ne smijemo ostati!" Bilo joj je, kao da je netko tjera kući. Došli su kući mokri kao miševi i predali majci, što su skupili, i rekli joj, kako su poslušali njen savjet. "Dobro ste učinili! A sad se brzo presvucite, da se ne razbolite. A gdje su vam čarape?" - "Ah, objesili smo ih na jelu!" - "Dobro je, sutra poslije ško-

le otiđite po njih!" - Kad su drugi dan došli na proplanak, ostali su zapanjeni. Jelū, koja je desetljećima prkosila vjetru i oluji, oborio je grom i svu je rascjepkao. Pravo je dječčić rekao sestri, koja je zaplakala od radosti: "Zar ne, Marijo, naš anđeo čuvar nas vrlo voli!" Možda je on u Božjem sveznanju pročitao, da će ta djevojčica jednom biti dobra redovnica i nadstojnica samostana, što je doista i postala.

Knjige bi se mogle ispuniti primjerima, gdje su anđeli čuvari očito pomogli djeci. Nešto neobično se je dogodilo u Münchenu, kad se je za oluje u noći od 8. na 9. veljače u dječjoj bolnici srušio kućni dimnjak. Razorio je krov i strop dvorane, te su ruševine zatrpale krevete s djecom. Liječnici su uz pomoć vatrogasaca oprezno spasavali djecu ispod ruševina i doživjeli su najveće iznenađenje u životu: svu su djecu živu i neozlijeđenu izvukli ispod ruševina. Jedan liječnik je rekao: "Tko ne će da vjeruje, da djeca imaju anđele čuvare, neka dođe i pomogne nam uklanjati ruševine."

Nije potrebno, da uvijek sigurno spoznamo svaku pomoć naših svetih anđela čuvara, ali ćemo saznati, što sve zahvaljujemo njihovoj vjernoj skrbi, kad jedamput i sami uđemo u rajsko veselje. "Zahvaljujmo anđelu, koji nas kao brat tiho prati na putu po zemlji i čuva nas. On gleda u vječnoj radosti svijetlo bez

mraka i nastoji, da i nas dovede pred Božje lice. Ponizna srca poklonimo se anđelu. On će nam pokazati put na goru Gospodnju, on će nas divno nositi na rukama i odvrćat će od nas neprijatelja i suzbiti opasnost."

=====

Blagdan svete krunice

PRIGRLITE KRUNICU!

Svećenik, koji se je u nekom prolaznom logoru dugo vremena brinuo za one, koji su se vraćali iz zarobljeništva, čuo je od njih mnogo gorkih stvari. Ali je doznao i štošta lijepo i dirljivo. Jednoga dana opet je došla četa tih ljudi, koje je izmučila bijeda i nestašica, i čežnja za zavičajem. Svećenik ih je štošta pitao. Mnogi su mu jasno i ozbiljno rekli: "Jedno smo naučili u ratu i ropstvu: moliti." I pokazivali su mu stare i oštećene krunice, koje su u svim tim nevoljama nosili uza se. Jedan je od njih imao samo još komad krunice, pa mu je svećenik htio dati novu. "Ah", branio

se je povratnik, "naći ću ja kod kuće drugu; ali ovaj komad ću čuvati kao svetinju. On me podsjeća na najteže časove u životu. Bila smo trojica na izgubljennoj straži i svaki čas očekivali smrt. Ja sam izvadio krunicu i molio. Tada me ona dvojica zamole da im posudim krunicu, da i oni mole. Iznenađio sam se; sad sam znao, da su i oni katolici. Tad sam raskinuo krunicu na tri dijela i dao svakom jedan dio. U tom času, kad smo gledali smrti u oči, naučili smo moliti!"

Draga djeco! Znam, da je mnogi od vas pomislio: Mi molimo, i ne bi bilo potrebno da idemo u rat i u ropstvo, da to naučimo, ali moliti krunicu, to nam nekako ne ide! Krunica nam predugo traje i nekako je dosadna, jer se uvijek isto govori! To je žalosno, jer je krunica uzvišena molitva i vrlo snažna molitva, koju je Bog često očevidno uslišao. Ali se je općenito počela moliti tek iza jedne velike pobjede kršćana: Gotovo čitavo tisućljeće je polumjesec ugrožavao kršćansku Evropu. Snažan prodor islama u srce kršćanskoga Zapada doživio je svijet u XVI. stoljeću. Napokon je došlo do odlučne pomorske bitke kod Lepanta. I dok su kršćani na morskim valovima uložili posljednje snage da izvojuju pobjedu, u Rimu su članovi bratovštine svete krunice klečeći molili od Kraljice svete krunice zaštitu i spas. Pred večer je kršćanska mornarica nad-

vladala tursku. Bilo je to u mjesecu listopada 1571. god. Kao uspomenu na taj dan i zahvalu za pobjedu ustanovio je papa Pio V. blagdan svete krunice. Krunica je pobjedonosna molitva kršćanstva. Legenda veli, da je sama Majka Božja dala krunicu u ruke svetom Dominiku.

Ako vam se čini, da je krunica dosadna i jednolična, onda je tome razlog, što ne znate kako treba moliti krunicu. Jedamput sam u Beču ušao u jednu crkvu. Bila je puna školske djece, koja su molila krunicu. Pred glavnim oltarom stajala je velika slika, u koju su sva djeca gledala. Slika je prikazivala, kako Isus u sjajnom odijelu i preobražena lica izlazi iz groba. Stražari su pustili iz ruku štit i koplje i zastrli lice. Djeca su baš molila prvo slavno otajstvo. Prije svakoga novog otajstva stavljena je nova slika, koju je jedan svećenik rastumačio. I pred svakom slikom su onda djeca izmolila jedan "Oče naš" i deset "Zdravo Marijo". Rekli su mi, da su djeca molila trodnevnicu krunice. --- Draga djeco, nije svagdje moguće, da se prikazuju slike, dok se moli krunica. Ali svak može sam u duši zamisliti sliku i razmatrati je. Što koje dijete bolje zna biblijsku povijest, to lakše će moći zamisliti događaj, o kom razmišlja, dok moli krunicu. I tad mu krunica ne će biti ni dosadna ni jednolična. Naprotiv: i prebrzo će mu proći onih deset Zdravih

Marija, koje bude molio uz pojedinu sliku. A tko ne bi mogao zamisliti na primjer kako Spasitelj u nebu kruni svoju Majku.

Draga djeco! Kad smo kao vojnici bili na ratištu, nismo uza se mogli nositi debele molitvenike, ali krunicu smo uvijek imali uza se. Kad smo noću osamljeni stajali na straži, nad nama zvijezdano nebo a pred nama neprijateljska zemlja puna opasnosti, prstima smo prebirali zrnca krunice - to nam je bila utjeha i osjećali smo kako nas čuva Božja ruka i štiti Majka Božja! Prije nekog vremena poslao je papi jedan svećenik iz zarobljenništva dirljivo svjedočanstvo vjernosti: čašu i kutiju od konzerve, što mu pri sv. misi služilo kao kalež i plitica, krunicu načinjenu od kruha i zavjet vjernosti Crkvi i papi napisan na komadu košulje.

I krunica je bila tu! Draga djeco! Nema katolika bez krunice. I vi treba da je uvijek nosite uza se, da je zavolite - i da je rado molite!

=====

Posvetilo crkve

KUĆA BOŽJA

Neki svećenik je napisao svoja sjećanja iz djetinjstva i mladenačkog doba, i među njima je jedno pod naslovom "Božja kuća". Tu piše: Jednoga dana sam se čudio, što naša crkva ima kućni broj kao i druge kuće u ulici. Ali mi se je učinilo, da je to vrlo lijepo, što Bog stanuje u našoj ulici kao i drugi ljudi. Kao i naši rođaci, kao i stolar ili sitničar ili postolar na početku ulice. Poslije sam našao u Sv. Pismu: "Evo kuće Božje među ljudima!" A u toj kući u našoj ulici, broj 20, bilo je vrlo živo. Mnogi su ljudi tamo ulazili i izlazili. Tamo su bile mnoge svečanosti uz zvuk orgulja i u sjaju svijeća. Gdje kad je u njoj bila i tajanstvena tišina. Ali u toj se tišini nisi bojao. Kad bi morao sam kroz taman podrum, pa čak i kroz veliku školsku dvoranu, bilo bi ti nevoljko. Ali u crkvi si bio sam, a da se nisi bojao. Na jednom je ulazu bio natpis: Ovdje stanuje Bog! A tko bi se bojao tamo, gdje Bog stanuje?

Da, u našim katoličkim crkvama je čudno i divno, da u njima Bog stanuje među nama. Danas slavimo dan, kad je Bog prvi put uselio u ovu svoju kuću. Iz Sv.

Pisma znamo, kako je dragi Spasitelj revnovao za kuću Božju i kako je u sve-toj srdžbi istjerao trgovce iz hrama. Ali židovski hram je bio samo slika naše katoličke crkve. Pa zar da nas onda po-gotovo ne "izjeda revnost za kuću Božju"? Kroz stoljeća se je nerijetko dogodilo, da je koja posvećena kuća Božja oskvrnu-ta, obeščašćena, oplijenjena ili razore-na. Ali se je isto tako često dogodilo, da je koji hrabri kršćanin branio čast Božje kuće, a taj hrabri kršćanin je do-sta puta bio koja žena ili djevojka. Ta-ko je sv. Klara Asiška s uzdignutom po-kaznicom pošla protiv Saracena, pa je te pljačkaške horde natjerala u bijeg; tako je 1934. u Meksiku umrla kao mučenica djevojka Marija de la Luz uz poklik "Ži-vio Krist Kralj!" braneći svoju župsku crkvu.

A sad ću vam govoriti o djevojci iz Spingesa. U svojoj nedjeljnoj propovije-di rekao je župnik svojim župljanima, da će izā svete mise Presveto odnijeti iz crkve, da ga zaštititi od pljačkaša, koji su se pojavili u tom kraju te ubijaju i pale i vrše svakakva nasilja. Ljudi su se skamenili od užasa, jer su se sjeti-li, što su imali u svetohraništu: mir u svagdanjem nemiru, kruh u gladi, život u smrti. Šuteći su se razišli kućama. Sa-mo je jedna djevojka ostala u crkvi: Ka-tarina Lang, zvonarova služavka, iz Spin-gesa. Ona je čvrsto odlučila: svetište,

u kom je služila, ne će se bez borbe predati neprijatelju! Zato ode župniku i zamoli ga, da Gospodina još ne odnese između njih, i tako je Presveto ostalo u crkvi. Slijedeće nedjelje vidjeli su se u daljini plameni stupovi. Katarina je tog dana primila Tijelo Gospodinovo. Žene su se žurno vratile u selo, a muževi su zaposjeli selo i crkveni trg. A djevojka je stala na stražu pred crkvena vra-ta. Kako nije znala rukovati oružjem, u-zela je vile. Uto se je već približava-la crkvi jaka predstraža. Prvi, neki bradonja, zaustavi se pred njom, koja je kao kakav glasnik s drugoga svijeta sta-jala pred crkvenim vratima. Drugi priđe i stane - a tako i ostali, koje je obu-zelo čuđenje: djevojka! I postidjeli su se: vojnici protiv djevojke... Vođa im zapovjedi, da se vrate, i kao u snu se raspršili. Oko crkve je vladao nedjeljni mir. A djevojka iz Spingesa je požurila u crkvu i zazvonila u znak pobjede...

Draga djeco! Ljubite svoju crkvu! Ona je kuća Božja. U njoj se uvijek vla-dajte sa strahopoštovanjem! Jer tu stanuje Bog. Čuvajte i branite svoje svetište. Ono je nebeska vrata. Rado dolazite u crkvu! Onda ćete jednom smjeti ući u mnogo veću i ljepšu kuću Božju - u nebo - i u njoj stanovati do vijeka.

Misijska nedjelja

MISIJE ZOVU

Draga djeco! Kad vas tko zapita, koje ste vjere, vi bez mnogo razmišljanja odgovarate: "Ja sam katolik". Ta riječ katolik tako vam je obična, te i ne pomišljate, da to nije hrvatska riječ. To je grčka riječ i znači "po cijelom svijetu". Pa kad tu riječ upotrebljavamo za našu vjeru i našu crkvu, onda to znači, da svaki onaj, koji ispovijeda katoličku vjeru i priznaje, da je član katoličke Crkve, mora svojim mislima, ljubavlju i molitvama obuhvatiti cio svijet. Biti katolik znači dakle biti nemiran zbog toga, što se kršćanska vjera još nije raširila po svem svijetu. A da to ne zaboravimo, zato je Sv. Otac papa jednu nedjelju u mjesecu listopada proglasio misijskom nedjeljom, da se te nedjelje govori o misijama, moli i žrtvuje za njih.

Prije nego što se je dragi Spasitelj vratio svom Ocu u nebo, rekao je apostolima: "Idite i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeci ih, da drže sve, što sam vam zapovijedio" Iza Duhova su se apostoli uputili, da izvrše Gospodinovu zapovijed; nisu se plašili ni napora ni progona pa ni smrti. Kad su ih ubijali, njihovi

su učenici nastavili misijski rad do danas. Najveći misionar novoga vijeka bio je sv. Fraňjo Ksaverski, koji je neprestano molio: "Gospodine, daj mi duše, daj mi ih još više!" A kako je danas? Naši misionari, misijske sestre, pomoćnice i liječnici hrabro rade u svim misijama svijeta. Ako ih iz jednoga mjesta protjeraju, oni počinju na drugom mjestu. A znate li vi, da danas na svijetu ima blizu tri milijarde ljudi, od kojih više od jedne i po milijarde još uopće ništa nisu čuli o Kristu? Ali se čini, da su i svi ti ljudi danas već zreli za Krista. Zato Sveti Otac i misijski biskupi danas tako često i tako glasno zovu nove misionare. Prije nekoliko godina je vatikanski radio javio cijelom svijetu: "Cijela srednja Afrika će za dvadeset godina biti katolička, ako mladež posluša zov misija!" A biskup Ugande, "crni biskup" dr. Kivanuka je dodao: "Ako Afriku sad ne dobijemo, za 25 godina je ona za nas izgubljena". Oh, kakva bi to lijepa zadaća bila za nadobudnu kršćansku mladež, koja teži za najvišim.

Neki misionar, kog su u Kini mučili zbog vjere, kao dijete je prvi put čuo za Kineze, koji da žive na drugoj polutci zemlje i da su pogani. On je tad u roditeljskom vrtu iskopao rupu djetinj-ski se nadajući, da će se tako moći povezati s tim poganima, koje je vrlo želio i ljubio. Tad je legao na zemlju i

napeto slušao. Uto naiđe majka i upita ga, što radi. A on vikne: Šuti majko, evo čujem Kineze kako me zovu!

Možda bi i danas po gdjejoj katolički dječak ili djevojčica, kad bi se potpuno smirili i poslušali svoju unutar-njost, možda i oni čuli, kako Kinezi ili crnci iz Afrike zovu i traže Kristove vjerovjesnike.

Dakako, da ne mogu svi otići u misije, jer se ni domovina ne može odreći sviju najboljih, ali svi mi možemo surađivati u misijskom djelu Crkve svojim molitvama, svojim žrtvama i svojom vjernošću Crkvi, papi, biskupima i svećenstvu. I nikad ne bismo smjeli zaboraviti, - kad god - u Očenašu molimo: "dođi kraljevstvo tvoje", da molimo, da po cijelom svijetu dođe Božje kraljevstvo. Nastojmo, da što prije izmolimo dan, u koji ćemo zaista moći govoriti: "Sad hvalite Boga na visoku prijestolju svi puci i svi narodi, veličajte ga klicanjem, svi narodi na zemlji!"

=====

Zahvalna svečanost

ZAHVALJUJMO

Draga djeco! Kako vidite; danas je veliki oltar neobično iskićen. Danas su doneseni u crkvu plodovi naših polja i vrtova. To ima važan razlog i dubok smisao. Danas je zahvalna žetvena svečanost. U doba prvih kršćana, kad god su ljudi dolazili u crkvu, uvijek su donosili te: Božje darove i žrtvovali ih kod sv.mise. Od tih darova je uzet kruh i vino, od kog je za pretvorbe trebalo postati tijelo i krv Isusova; zatim je jedan dio dobio svećenik prema apostolovim riječima: "Tko služi oltaru, taj treba od oltara i da živi"; a ostalo je svaki put podijeljeno siromasima kršćanske općine. Kad se je počeo upotrebljavati novac nestao je taj običaj, zbog kojeg je služba Božja uvijek vrlo dugo trajala. Iako su ti darovi danas na oltaru samo kao ukras ili kao uspomena, ipak nam oni jednakom snagom govore: oni nas danas pozivaju, da zahvalimo, isto kao što nas u sv.misi uvod u predslavlje uvijek poziva: "Hvalu uzdajmo Gospodinu, Bogu našem".

Da, zahvaljujmo, draga djeco, jer imamo mnogo razloga, da Bogu zahvaljujemo. On je dao, da na poljima naraste opet toliko, da svi mi možemo od toga ži-

vjeti cijelu godinu. Pa zar je zaista potrebno, da nas netko poziva da budemo zahvalni? Nas ljude?

Što radi vaša mačka kad joj donesete jelo u zdjelici? Ona brzo dođe za vama, pojede, obliže zdjelicu i opet ode. Ona ne razmišlja, odakle ta hrana. Isto tako radi i pas, a i konj u staji i nikom od njih i ne pada na pamet, da rekne "hvala". Ta to su životinje, koje nemaju razuma.

No kod ljudi treba da je drugačije! Nama je Bog dao razum. I mi dobivamo hranu u pravo vrijeme. Jutros ste doručkovali, a u podne ćete opet dobiti nešto, da utišate glad. Ali ljudi se ne smiju vladati kao mačke i psi ili konji u staji. Mi znamo, da to ne dolazi samo od sebe, kad u određeno vrijeme na stolu stoji nešto dobro za naš glad. Mi znamo, da je to majka nabavila i zgotovila i zato mi zahvalno gledamo majku. Mi znamo i to, da je otac morao zaslužiti novac, za koji je majka kupila potrebnu hranu. Ali mi znamo još i više: Majka s tim očevim novcem ne bi bila mogla ništa kupiti ni skuhati, da dragi Bog nije dao, da to naraste. I zato imamo razum, da uvijek najprije mislimo na to, kako je Bog dobar prema nama. Sve što smo i što imamo samo su darovi dragoga Boga. Zar vi možda svaki dan ne molite prije jela i poslije jela? Tko to ne čini, taj je kao pas i mačka i kao one životinje u staji.

"Oče, zašto ti ne sklopiš ruke, dok molimo, kao djed, mama i mi ostali?" pitalo je jednoga dana dijete nekog radnika. Otac mu nije odgovorio, nego je samo mislio: "Danas više nije običaj moliti, barem to muškarci više ne čine. Što je na stolu, to sam ja morao zaraditi svojim rukama, morao sam to teško i gorako zaraditi". Ali kad je poslije otac stajao na svom radnom mjestu, neprestano je vidio, kako su u nj uprte oči njegova djeteta. I kao da su te oči govorile: "Oče, ta ti si nas učio, da kažemo hvala, kad nam netko nešto da. Zašto ti ne kažeš hvala za darove nebeskoga Oca?" I toga dana je otac uvidio, kako je gadna nezahvalnost prema Bogu, od kog zapravo dolazi svaki dobar dar, pa i onaj, za koji mislimo, da smo ga stekli radom svojih ruku. Da, istinita je riječ: "Ima netko, tko ima najžalosnija iskustva sa svojim dobročinstvima, pa ga to ipak ne odbija; da ih svaki dan ponavlja. A to je Bog."

Koliko li nas ima, malih i velikih, koji bi se danas morali zamisliti, kao i onaj radnik, kom nije dalo mira pitanje njegova djeteta? Neka nitko ne kaže: što me se tiče žetvena svečanost? Ja nemam ni polja, ni šume, ni livade, ni vrta, pa prema tome ne trebam ni zahvaljivati za žetvu. Pa zar mi svi svake godine ne sudjelujemo na žetvenoj svečanosti seljaka? I da nema Božjeg blagoslova nad radom se-

ljaka, i mi bismo svi trpjeli najgoru nevolju.

Zahvaljujmo Gospodinu, Bogu našem! Danas na dan žetvene svečanosti i kroz cio život! Naše putovanje kroz godinu nije nego neprestano putovanje od blagoslova do blagoslova, od milosti do milosti i zar to već tako često nismo radošno iskusili, te moramo priznati: "Božji putovi su milosrđe i vjernost!"

A vi, djeco, što ćete vi dragom Bogu darovati za sva ona dobra, koja iz dana u dan primate iz njegovih ruku? Ta ne zahvaljuje se samo riječima. A što biste vi mogli dati, kad nemate ništa? Ali Bog traži od vas mnogo, on traži sve: Dijete, daruj mi svoje srce! Darujte mu život čist od grijeha, i odano srce kao zahvalu. Vaš mladi život neka bude neprestano zahvaljivanje Bogu. Živite tako, da se vidi, kako ste mu zahvalni! Gratias agamus Domino Deo nostro: Zahvaljujmo Gospodinu, Bogu našem danas i kroz cio život!

=====

Nedjelja mrtvih

ULAZ U NEBO

Draga djeco! Nedjelja iza Dušnoga dana zove se nedjelja mrtvih. Danas treba da se još ječamput što srdačnije sjetimo svojih mrtvih i da za njih molimo! Osim toga nedjelja mrtvih treba da nas podsjeti, da i svi moramo umrijeti. Možda će od vas tkogod pomisliti: za stare ljude bit će korisno, da ih se podsjeti na smrt, da budu svaki dan spremni umrijeti. Ali, tko će djeci govoriti o smrti. Ta ona istom počinju živjeti! Da, kad vas takve pogledam, gotovo mi je teško govoriti vam o smrti i grobu i o svim tim tamnim stvarima. Iz vaših očiju sjaja životna radost.

A je li to istina, da smrt ne dolazi među djecu? Ne trebamo odmah misliti na rat, kad su mnoga djeca poginula u bombardiranim kućama, ni na mjesta, u kojima su granate raznosile djecu. Ima bolesti, koje napadaju baš djecu i od kojih su već mnoga djeca pomrla. Negdje se je dogodilo ovo: Mali Krěšo je imao vrućicu i liječnik je sumnjivo klimao glavom, pošto ga je temeljito pregledao. Na vratima ga je uzrujana majka upitala: Zar baš nema nikakve nade? Nažalost, nikakve", odgovorio joj je liječnik. Majka je bila

pobožna i jaka žena; stala je za tren i molila: "Oče, ne što ja hoću, nego što ti hoćeš!" Tad je pošla k postelji svojega bolesnog djeteta, da mu olakša rastanak sa svijetom. Govorila mu je o Isusu i o anđelima u lijepom nebu i onda ga tiho upitala: "Krešo, ne bi li i ti rado došao u nebo?" Na smrt bolesni dječak uprè u majku oči, koje su sjale od vrućice, i reče: "Da, majko, ja želim doći u nebo, ali da ne umrem." - Da, sigurno bi većina ljudi željela doći u nebo, a da ne umre. Umiranje je gorko i bolno. Spasitelj nam je svojom smrću otvorio nebo. Smrt je doduše i dalje ostala bolna kao i prije, ali više nije tako neutješna. Sad je smrt samo još bolan prolaz, kroz koji treba poći, da se uđe u veliku radost. Zato su i posljednje riječi sv. Alojzija, koji je mlad umro, bile: "Idemo radosno, idemo radosno!" Sv. Franjo Asiški, koji je nazivao bratom i sestrom sve, što ga je podsjećalo na dragoga Boga, ovako je govorio smrti: "Pozdravljam te, sestro smrti!"

Djevojčici Veroniki nije bilo još ni dvanaest godina, kad je smrt došla k njenom krevetu, da je odnese. Roditelji, braća i sestre su plakali, kad su vidjeli, da će Veronika skoro umrijeti. Ali ih je umiruće dijete začuđeno gledalo; ono se je radovalo, jer je znalo, da u nebo dolazi onaj, koji umre bez grijeha. "Majko, zašto plačete?" upita Vero-

nika slabim glasom: "Ja nemam nikakva grijeha. Zar je grijeh umrijeti?" To je utješilo majku, jer je znala, da će joj dijete kao anđeo ući u nebo. Budući da se je uvijek bojala grijeha, i ničega toliko koliko grijeha, zato se nije trebala bojati smrti.

Draga djeco! Ako se kroz cio život budemo bojali grijeha, onda će i nas Spasitelj jednom uskrsnuti od smrtnoga sna, kao što je uskrisio Jairovu kćer i mladića iz Naïma. I tad ćemo se probuditi u neppisivoj slavi. Zato i veli sveti Pavao: "Smrti, gdje je tvoja pobjeda? Smrti, gdje je tvoj žalac?"

=====

Blagdan sv. Martina

ČINITE DOBRO

Danas čitamo u kalendaru ime, koje nam prijateljski zvuči. Kad ga čujemo; odmah se sjetimo nečeg određenog: "Sv. Martin" Zamišljamo viteza, koji je rasjekao svoju kabanicu, da polovinu dađe nekom siromahu. Taj svetac i njegovo djelo mogu nam štošta reći, pa ćemo danas

u duhu obnoviti njegovu sliku.

Martin je bio rimski vojnik, a bio je to dušom i tijelom. Bio je hrabar i dobar drug, a dušu je čuvao čistu od svih mana i grijeha, koji su tako česti kod vojnika. Vrlo mlad je postao časnik. Ali još nije bio kršćanin, iako je već u djetinjstvu čuo za Krista. Tad se je dogodilo nešto čudno u njegovu životu. Jedne hladne jesenske večeri jahao je na svom bijelcu prema nekom francuskom gradu. Tad opazi, gdje uz rub ceste kleči i prosi neki loše odjeveni čovjek. Martin, ne imajući uza se ništa, izvuče mač i njime raspolovi svoju kabanicu, pa jednu polovinu dobaci prosjaku. Te noći Martinu se je u snu javio Krist zaogrnut polovinom časničke kabanice i reče: "Martin, koji je još katekumen, zaodjenuo me je ovom kabanicom". - Ovo nas podsjeća na Spasiteljeve riječi: "Što ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili."

Sad Martin više nije oklijevao. Nije htio samo, da sam što prije postane kršćanin, nego i da druge privodi Kristu. Krstio se je, primio niže redove i sagradio samostan, u kom je s nekoliko drugova provodio pokornički život. Glas o njegovoj pobožnosti dopro je do Tursa i narod toga grada izabere ga za biskupa. Martin je već kao poganski časnik bio dobar siromasima, a pogotovo je

kao kršćanski biskup postao velik prijatelj siromaha i ražalošćenih, i pomoćnik potlačenih. Najveća radost mu je da briše suze onima, koji su plakali. Tako je bilo; dok se 11. studenoga 401. smirio u Bogu. Sigurno ga je božanski Spasitelj pozvao da uđe u nebo: "Dođi, blagoslovljeni: jer sam bio gladan i ti si me nahranio; bio sam loše odjeven i ti si sa mnom podijelio svoju kabanicu; bio sam stranac i ti si me primio u svoj stan; bio sam zarobljen i ti si me oslobodio". - Jer svi će ljudi jednom u vječnosti biti suđeni prema tome, da li su vršili ljubav prema bližnjemu ili nisu; da li su vršili duhovna i tjelesna djela milosrđa ili su naškodili tijelu i duši svojega bližnjega. Baš po tome će ljudi biti razdijeljeni u dvije skupine: u desnu i lijevu. Onima na lijevoj strani će Gospodin kazati: "Odlazite, prokleti, u vječni oganj!" A onima na desnoj strani: "Dođite, blagoslovljeni, u kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od početka!"

Neka kneginja htjela je jednom da se uvjeri, kako misle njeni podanici, pa je kao prosjakinja pošla od kuće do kuće. Svagdje su s njom loše postupali i davali joj samo nevrijetne stvari. Samo u jednoj siromašnoj kući su je lijepo primili i počastili je kolačima. Kad se je vratila, priredila je u svom dvoru gozbu i pozvala sve one, kojima se je svratila kao prosjakinja. Njima je stavila na ta-

njur ono, što su joj oni darovali. Tad ih je opomenula: Sjetite se, da postoji i drugi svijet, i da ćete tamo biti nagrađeni slično kao ovdje. - Vidite, draga djeco, baš tako obilazi zemlju i dragi Spasitelj, da iskuša ljude. I on će jednom iznijeti pred nas ono, što smo mu darovali. Mi ne moramo i ne smijemo kao Martin svoje kabanice rezati! Što bi danas čovjek mogao učiniti s pola kabаницe? Ali već kao djeca treba da počnete dijeliti. Mnogi od vas ponesu obilan doručak. Možda vidiš, da ti koji drug ili drugarica nema ništa. Tad se sjeti sv. Martina! Razdijeli! A tko nema što da podijeli, taj neka bude ljubazan prema drugima, to nije teško!

Pogledajte, koliko mržnje, svade, nemilosrđa i neprijateljstva ima u svijetu! Zato činite ono, što ljubav traži! "Ljubavlju istjerajte iz ovoga tamnog doba mržnju!"

=====

Blagdan Marijina Bezgr. Začeca

POGLEDAJ MARIJU

Apeles je bio čuven i slavljen slikar u staroj Grčkoj. Kralj Aleksandar mu je jednom zapovjedio, da naslika neku pogansku božicu. Da na slici ne bude ništa zemaljsko pozajmio je slikar od duge najljepše boje, od Sunca zlatni sjaj, od mjeseca srebrni sjaj, od nebeskog svoda modru boju, a od zore žarko crvenilo. I ta je slika trebala da bude tako lijepa, da na zemlji ne bi bilo druge slike, koja bi se mogla s njom uporediti. I priča veli, da je prirodu obuzela zavist, jer nije mogla podnijeti, da je čovjek nadmaši. Zato je učinila, da je umjetnik Apeles umro prije "nego je dovršio svoju sliku". Kralj Aleksandar je pokušao naći slikara, koji bi sliku dovršio. Ali ga nije našao - i slika je ostala nedovršena. Poganstvo nije ni moglo dovršiti sliku "Najljepše"! Pa što bi i bila ne znam kako lijepa slika kakve božice prema prekrasnoj ljepoti Marijina bezgrješnog začeca? "Sva si lijepa, o Marijo, i grijeha istočnoga nema u tebi. Aleluja!" Tako s Crkvom kličemo danas Mariji. "Tko je ona, koja se javlja kao zora, lijepa kao Mjesec, čista kao Sunce, strašna kao vojska?" Tako je slavimo riječima Pjesme

nađ pjesmama. "Na nebu se pokaza velik znak, žena obučena u Sunce, a Mjesec pod njenim nogama i na glavi kruna od dvanaest zvijezda", navješćuje Ivan u svom tajanstvenom viđenju.

Pa da je grčki slikar Apeles i uspio da naslika sliku svoje božice dugim bojama, zlatnim sunčevim i srebrnim mjesječevim sjajem, ipak bi to bila bijedna slika kad bismo je uporedili s ljepotom djevice i majke Marije. Te nam slike i nije dao nijedan zemaljski slikar, nego je sam veliki Bog stvorio to veličanstveno umjetničko djelo. On ga je naslikao na tamnoj pozadini istočnoga grijeha. "Neprijateljstvo ću staviti između tebe i žene, između tvoga sjemena i njena sjemena", rekao je Gospodin đavlu, kad je prve ljude istjerao iz raja. Od vijeka je Bog odlučio, da Spasiteljeva majka od prvog trenutka svog života ostane slobodna od istočnoga grijeha, da u svijetloj odjeći Božje milosti dođe na svijet. Pa kad je anđeo Gabrijel u času navještenja progovorio Mariji: "Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin je s tobom", tad je on sam izrekao ono, što je od Boga doznao. I tako Marija stoji pred nama kao "tota pulchra": sva čista, kao uzvišeni ideal čistoće i zaštitnica neoskrvnute čistoće. Prije nekog vremena sam čitao knjižicu, kojoj je naslov: "Marija u životu mladeži". U njoj sam čitao, kako je baš slika prečiste Djevice mno-

gim mladim ljudima bila putokaz čista života. I mnogi mladići i djevojke sami pišu u toj knjizi, koliko im je utjehe i pomoći i radosti već donijelo štovanje Imakulate, Bezgrješne, kad im je vjera bila u opasnosti, u nevolji i teškoćama, u teškim kušnjama, u žrtvama i odricanjima! Draga djeco! Držite se toga uzora već sada, kad morate štošta žrtvovati, kad se morate koječega odreći, već sada, kad morate vršiti svoje dužnosti u školi i u domu - a pogotovo poslije u životu, kad budu veći zahtjevi i veće opasnosti.

Kad je sveti arški župnik, Ivan Vianney, još bio malen dječak, morao je pomagati ocu u vinogradu. Isprva je to dječaku bilo teško. Tad je došao na čudnu misao. Ponio bi u vinograd svoj mali kip Majke Božje, stavio ga nekoliko koraka preda se i gledajući u Mariju brže je kopao. Kad bi došao do kipa, stavio bi ga opet dalje; i činilo se, kao da pogled na nebesku Majku pobožnu dječaku daje nadnaravnu snagu, tako je posao napredovao. I tako bi do večeri više učinio nego njegov stariji brat.

Draga djeco! Kad vam je god teško, osobito u borbi za sv. čistoću, u duhu si predočite Mariju, pa ćete vidjeti, da će vam sve lakše polaziti za rukom: kad je Ona uza te, ne boj se nikakva zla, sve će se razvedriti, sve će biti dobro.

=====

Blagdan sv. Stjepana

POZVAN ZA SVJEDOKA

Draga djeco! Znam jednu lijepu staru božićnu pjesmu. Prva kitica te pjesme glasi: "Spavaj slatko, nebeski dječake, spavaj dobro, slatko djetesce; anđeli te uspavljaju blagim nebeskim vjetrićem! Samo zatvori oči, jer je tebi potreban mir! Brzo ćeš narasti, i tad će tvoja krv poteći niz Golgotu; na križ će te pribiti ljudski bijes, i onda će te položiti u grob." Zna li, zašto sam se baš danas sjetio te pjesme? Pa svakako stoga, što danas, usred mora svjetlosti i sjaja božićnog nakita, svećenik je obukao crveno misno ruho. Crveno je boja krvi, vjernosti i ljubavi!

Baš smo u poslanici čuli, kako je sv. Stjepan umro mučeničkom smrću. Stjepan je bio jedan od prvih đakona. Đakoni su se u prvo doba kršćanstva brinuli za siromahe. Poslije su pomagali apostolima propovijedati i krstiti. Jedan od najrevnijih i najoduševljenijih đakona bio je Stjepan. Bio je "pun milosti i snage" i činio je "velika čudesa i znakove". To je židovske velike svećenike i književnike toliko razljutilo, da su ga izveli iz grada i kamenovali. Tako je on umro kao prvi mučenik za Krista. Mučenik zapravo znači biti svjedok! Pritom mislimo u pr-

vom redu svjedočanstvo, koje dajemo za Krista i za vjeru u Krista, svjedočanstvo vjernosti i ljubavi. Već su mnogi kao i Stjepan, to svjedočanstvo zapečatili krvlju.

Tvoj život je uvijek i svagdje, kao kakva sudska rasprava! Kršćanin mora biti svjedok ne samo na kakvoj sudskoj raspravi. Svaki dan i svaki sat si pozvan da svjedočiš pred Bogom. Samim krsnim listom još nisi ništa učinio, a ni time što svake nedjelje zijevaš kod sv. mise. Ti moraš svjedočiti, kako su sveci svjedočili. Što će meni sveci? pomisliti ćeš ti. Zar su to uzori za mlada čovjeka, koji čezne da se proslavi? Trkači, bokseri, nogometaši, filmske zvijezde, to su uzori! Pogledaj Stjepana! Zar on nije bio hrabar? Mislite li, da su gospoda nadstojnici sinagoga uzalud škripali zubima protiv njega? On je bio optužen - i on je posvjedočio. Jedno stotinu godina poslije toga zbilo se je ovo u Pergamu, današnjoj Turskoj: Zatvorili su dva mlada kršćanina i doveli ih pred sud. Sudac upita jednoga od njih: "Kako se zoveš?" A on odgovara: "Moje prvo i najbolje ime jest kršćanin, a u svijetu me zovu Karpo!" Na to će sudac: "Poznate su vam carske naredbe, da se treba klanjati našim bogovima. Zato vas savjetujem, da im odmah prinesete žrtvu". A Papilos, drugi optuženik, odgovori: "Ja sam kršćanin i klanjam se Kristu, sinu Božjemu, koji je prije malo

vremena došao da nas spasi. A tvojim idolima ne ću žrtvovati. Radi što hoćeš, ja ne mogu tvojim bogovima žrtvovati." Sudac je nastojao da ih nagovori: "Budite pametni i žrtvujte bogovima". Ali obojica su imala samo jedan odgovor: "Živi ne žrtvuju mrtvima!" Kad je sud vidio, da ne može ništa učiniti, odredi, da obojicu objese i željeznim pandžama im razderu kožu. Nije dan nije ni zajaukao, samo je Karpo viknuo: "Ja sam kršćanin!" Kad je sudac vidio njihovu neobičnu postojanost, naredio je, da ih žive spale. Najprije su Papila pribili na stup. Kad su zapalili vatru, brzo je umro mirno moleći. Zatim su pribili Karpa i on se je smijeshio. Vojnik naslaže drva i zapali vatru. Njihove ostatke, tako piše u izvještaju, kršćani su potajno odnijeli i čuvali su ih Kristu na čast, a mučenicima na slavu.

Draga djeco! Kad danas pogledamo u jaslice, vidimo u duhu, kako iz jaslica izrasta križ. Obećajmo djetetu Isusu, da ćemo uvijek biti njegovi svjedoci, pa i kad nam to bude teško, ako bude potrebno i žrtve pridonijeti i mnogočega se odreći. Zapamti: pozvan si da budeš svjedok!

=====

S a d r ž a j

1.n. Došašća: Adventska zvona.....	3
2.n. " : Ja šaljem svoga glasnika.....	6
3.n. " : Radujte se.....	9
4.n. " : Za Spasitelja.....	12
Božić: Pravo slavljenje Božića.....	16
Nedj. u bož. osmini: Odijelo milosti..	19
Nova Godina: Bog u novoj godini.....	22
Blagdan Imena Isusova: Sveto Ime....	25
Bogojavlje: Muževi nepokolebive vjere..	28
Blagd. Sv. Obitelji: Čudesna stvar....	31
2.n. po Bogojav.: Vjera u Božjega Sina	35
3.n. po " : Hoću, očisti se.....	38
4.n. po " : Ne budite malovjerni.....	42
5.n. po " : Kukolj i pšenica.....	45
6.n. po " : S malim početci.....	48
Nedj. sedamdeset.: Spremni za rad u	
vinogradu.....	51
Nedj. šezdeset.: Slušati i poslušati..	55
Nedj. pedeset.: Čuvajte oči.....	58
1.n. kor. - čista: Čuvajte uši.....	61
2.n. " - pačista: Čuvajte jezik.....	65
3.n. " - bezimena: Strašni neprija-	
telj.....	68
4.n. " - sredopos.: Čudesno umnoža-	
vanje kruha.....	72
5.n. " - gluha: Iz ljubavi.....	75
6.n. " - Cvjetnica: Ostani s Isusom	78
Vel. petak: On je umro za me.....	81
Uskrs: Isus živi.....	84
Uskrs. ponedjeljak: Po patnjama u ra-	
dost.....	86
Bijela nedj.: Velika želja (I. pričest)	89
2.n. po Uskrsu: Dobri pastir.....	93

3.n.po Uskrsu: Isus tvoja radost...	95
Kristovo Uzašašće: Doći u nebo....	98
Nedj. u osm. Spasova: Što mora biti...	101
Duhovi: Proljetni vjetar duša....	104
Nedj. presv. Trojstva: Znak Trojednog Boga.....	107
2.n.po Duh.: Pozvani na gozbu.....	110
3.n.po " : Iskre ljubavi iz Spa- siteljeva Srca.....	113
4.n.po " : Lovit ćete ljude.....	116
5.n.po " : Bratska ljubav.....	120
6.n.po " : Spasitelj.....	123
7.n.po " : Savjest.....	125
8.n.po " : Daj račun!.....	128
9.n.po " : Spasitelj plače.....	130
10.n.po " : Budite pohizni.....	133
11.n.po " : Božja djeca.....	136
12.n.po " : Što nam veli Spasitelj	139
13.n.po " : Budi zahvalan!.....	141
14.n.po " : Pouzdanje u Boga Oca	144
15.n.po " : Spasitelj tješi.....	147
16.n.po " : Pravo i lažno často ljublje.....	150
17.n.po " : Najbolji prijatelj...	153
18.n.po " : Ne pretvarajte se!...	157
19.n.po " : Ljubite Boga!.....	160
20.n.po " : Ne budite preosjet- ljivi.....	163
21.n.po " : Opraštajte rado.....	165
22.n.po " : Bogu i caru!.....	168
23.n.po " : Vjesnik smrti.....	171
24.n.po " : Svršetak svijeta.....	173
Papir dan: Otac kršćanstva.....	176
Blagd. sv. Josipa: Šutjeti - raditi - slušati.....	179

Blagdan sv. Đurđa: Svladati zmaja...	182
" apost. prvaka Petra i Pavla: Vjerni svećenicima.....	185
Blagd. Marij. Uznesenja: Majčina slika	189
Nedj. anđela čuvara: Vjerni pratioci	192
Blagd. sv. krunice: Prigrnite krunicu	195
Posvetilo crkve: Kuća Božja.....	199
Misij. nedjelja: Misije zovu.....	202
Zahval. svečanost: Zahvaljujmo.....	205
Nedjelja mrtvih: Ulaz u nebo.....	209
Blagd. sv. Martina: Činite dobro....	211
Blagd. Bozgr. začeca Marijina: Pogle- daj Mariju.....	215
Blagd. sv. Stjepana: Pozvan za svje- doka.....	218

oooooooooooo

100-100